мц҃а а҆прі́лліа,
въ к҃-й де́нь.
[мц҃а ма́рта,
въ є҃-й де́нь.]

трѝ слꙋ́жбы,
а҆ка́ѳїстъ и҆ житїе̑
ст҃и́телю нїкола́ю,
є҆пⷭ҇кпꙋ жи́ческомꙋ
и҆ ѻ҆хрїдскомꙋ.

НОВЫЙ СЕРБЛЯНИНЪ
ВК
2020.
НОВИ СРБИН

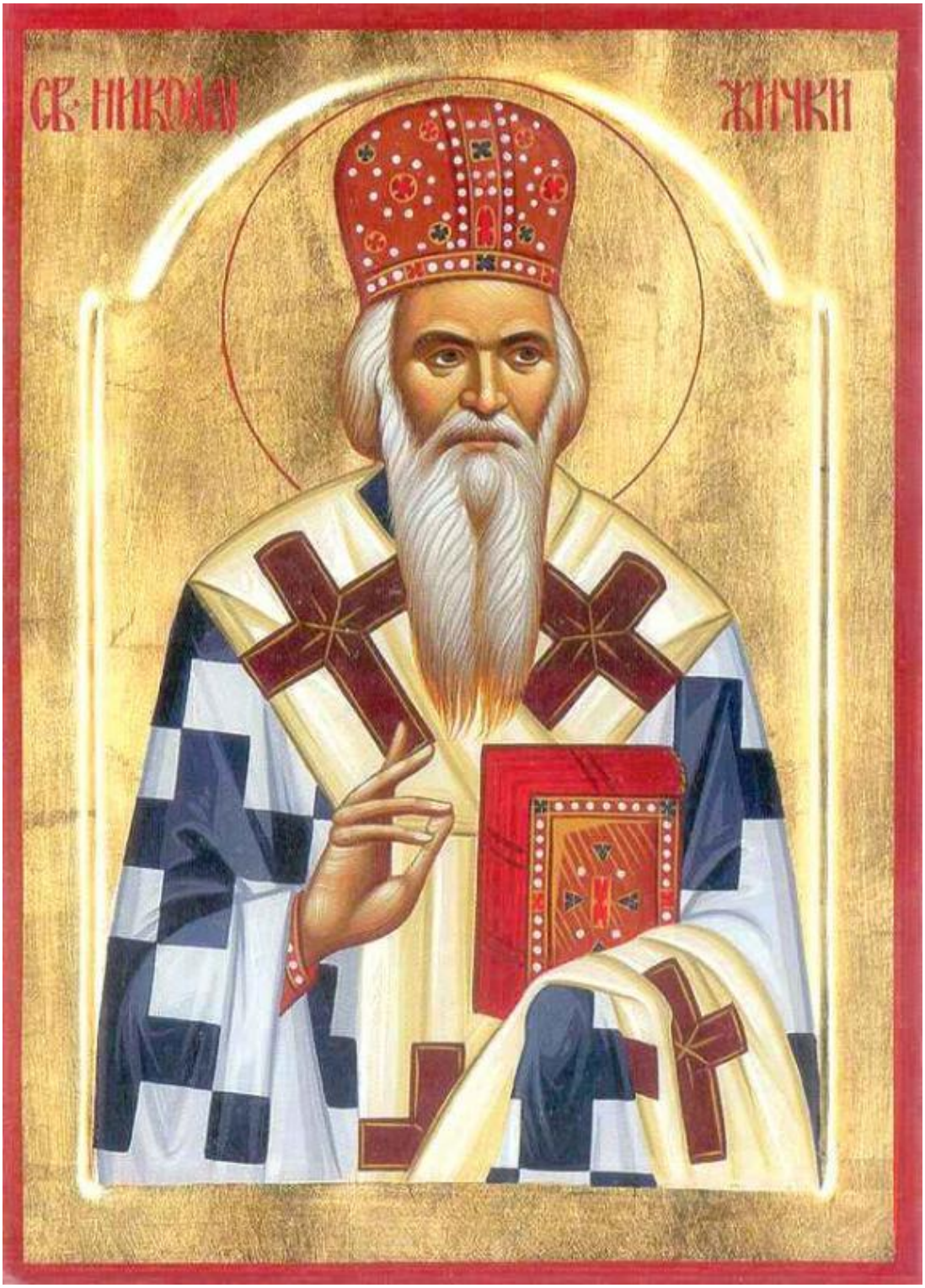
СВ. НИКОЛАЈ ЖИЧКИ

МЕСЕЦА АПРИЛА, У 20. ДАН.*[1]
[МЕСЕЦА МАРТА, У 5. ДАН.]*[2]

СПОМЕН СВЕТОГ ЈЕРАРХА НИКОЛАЈА ЖИЧКОГ.*[3]

НА [ВЕЛИКОМ] ВЕЧЕРЊУ.

[На Господе, завапих ...] узимамо стихова 6,
и певамо стихире глас 1.
Подобан: **Н**ебеских чинова ...

Слава Свети и Богонадахнути, семе посеја у земљи Српској, и мноштво Светитеља Божјих у њој Христом процвета, међу којима и Свети Јерарх Николај, којег свети спомен славећи, песмама га величамо.

Цар свију Христос, провидећи будућност твоју, стрелом љубави Своје, ранио те у срце, Богољубче, позвавши те у војну духовну, Којему и поверовав, Николаје, постао си духовни војвода, Равноапостолног Саву подражавајући.

Са природним ти талентима, благодат Духа си сјединио, коју ти даде Христос Бог, за многу љубав твоју, и показа те Оца Цркве великог, Николаје Јерарше Свеправославни, речима твојим мудрим нахранио си гладне Хлеба Живота – Богочовека.

Као светиљка постављен јеси, на свећњак Цркве Српске, мудри Николаје Архипастиру, и напасао си народ Господњи, учећи и проповедајући Јеванђеље, спасавао си душе заблуделе, те си многе у Христу препородио, попут Павла Првоапостола.

---

[1]* дан Преноса светих моштију свт. Николаја из Америке у Србију. Главни празник.

[2]* дан Упокојења свт. Николаја.

[3]* приређено према издању: ***„Службе св. Николаја Новог Жичког и преп. Јустина Новог Ћелијског“***, Епархија Ваљевска, Ваљево 2011, стр. 3-41. Служба спевана на Светој Гори Атонској од јеромонаха Атанасија Симонопетритског, химнографа Свете Христове Велике Цркве, богољубивим старањем преосвећеног епископа Ваљевског г. Милутина, 11. априла 2010. г. Превод на српски, препев, негде допев имењака му бившег еп. Захумско-херцеговачког Атанасија (Јевтића).

Христа Слова Божјег сведок постаде, Оче, Нови Златоусте, и савешћу заиста јави се Мученик! У оковима и мукама и затворима за Христа страдајући, Крст Његов носио си мирно, плодове многе пројављујући.

Као некада на језеру Охридском, кад си као лабуд Богу се молио, тако и сада руке своје истоме Богу уздижи, за народ Српски крстоносни, и моли, Николаје, од Христа, просветљење и једнодушје, да се покажу достојни Саве божанског следбеници.

Слава ... Светога, глас 2:

Пресветог Духа благодању позлаћен, златоусти постаде речима и делима, Оче златодушни, Николаје Јерарше, васкрсао си славу древних дана. Зато чеда твоја у Цркви Божјој, спомен твој радосно славе, и с љубављу целивају часне Мошти твоје. Очисти нас молитвама твојим од сваке мрље, и домом Божјим у Христу Духом покажи.

Или ову, глас 8 [твореније еп. Ата*(насија)*]:

Слава Теби, Христе Боже наш, дивни у Светима Твојима, у трима Светим Васељенским Јерарсима, Светим трима Николајима: Светом Николају Мирликијском, и Светом Николају Јапанском, и Светом и Новојављеном Николају, Охридском и Жичком Јерарху, који Тебе прослави чесним животом својим, проповећу Јеванђеља и страдањем за Истину. Празнујући данас њихов свети спомен, и клањајући се Моштима благодању испуњеним, ми Те молимо, Једини Човекољубче, молитвама Светих Јерараха Твојих, и особито Николаја Новога, Жичкога и Охридскога, спаси сав род православни.

И сада … Празника, или Богородичан Догматик.

Вход. Светлости тиха ... Прокимен дана.

Читања: Паримије Јерарха.

1. Читање из Прича Соломонових
(избор: 10,7,6; 3,13-16; 8,32-35, 4,11-12, 14,17,5-9; /22,19; 15,4/):

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртни који дозна разум(ност). Боље је њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! Јер ћу говорити часне (ствари); и блажен је човек који путеве моје сачува. Јер су изласци моји изласци живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлажем мој глас синовима људским. Ја Мудрост, населих савет, знање и (с)мисао ја призвах. Мој је савет и утврђење, мој је разум, моја је снага. Ја оне који ме љубе љубим, и који мене траже наћи ће благодат. Схватите, незлобиви, поквареност, и неваспитани пригните срце. Послушајте мене /и опет/, јер ћу рећи часне (ствари); и изнећу из уста праве (ствари); јер ће истину учити грло моје; мрска су преда мном уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није криво, нити развраћено. Све је право (и јавно) разборитима (=*паметнима*), и исправно онима који налазе разум. Научавам вас Истини, да буде у Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

2. Читање из Премудрости и Прича Соломонових (избор: Приче 10,31; Прем. Сол. 6,12-16; 7,21; 8,2,4, 7-9, 21; 9,1-5,10-11,14):

Уста праведнога капљу премудрост, а усне људи мудрих знају благодат. Уста мудрих поучавају се премудрости, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде узабраће. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће премудрост. Љуби Господ преподобна срца, угодни су Њему сви непорочнога пута. Мудрост Господња просвећује лице разумнога. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, убрзо ће бити безбрижан. Јер она сама проходи, тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) јавља им се

благонаклоно. Зло(ба) никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволех је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и проналазач дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудрености и разборитости она учи, и правду и јуначко трпљење, од којих ништа није потребније у животу људском. Ако ли неко жели и много искуства, она зна древне и будуће ствари казивати. Зна вештину (плетења) речи, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија (=*догађаје*) временâ и летâ. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у заједништву речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолих се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај Престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње Твоје. Ниспошљи Мудрост са светих небеса (Твојих), и од Престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мном потруди се (и научи ме), да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упути целомудрено у делима мојим, и сачува ме у слави Својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

3. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 4,7-15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост честна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је седина људима – мудрост, и узраст старости је живот непорочан. Благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или лаж преласти (=*обмане*) душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање (=*успаљење*) похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури (да изађе) из средине злоб(н)е. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на помисао (своју) тако нешто; да је благодат и милост у преподобнима Његовима, и посета међу изабранима Његовим.

На *Литији*, певамо стихире самогласне. Глас 1:

Изнад природе људске подвизи су твоји, и изнад језика земног похвале су твоје, Богоносни Оче Николаје. Свега себе предавши благодати Утешитеља, сабрао си снопље харизми Његових. И поставши богомудри Пастир и Учитељ Цркве, сада у Вишњем Сиону боравиш са Светима, стога помињи нас који те побожно чествујемо. Глас 2:

Бринући о спасењу браће своје, братољубно си сав Христу служио, поставши океан новог живота, Христоносни Оче Николаје. Други Сава јави се љубљеној ти Србији, коју златословним беседама и поукама водиш ка Христу Богочовеку. Њега непрестано моли, молимо те, да се и у нас усели неодступно, и све нас уведе у Царство Небеско. Глас 3:

Имајући у свему сапутника Исуса, као Лука и Клеопа у Емаус, срце ти је као њима горело, Владико, и зато си Га Васкрслог проповедао, и народ Божји Њему приводио, жртвујући се свагда за све и свакога. Хранећи се твојим духоносним речима, спомен твој радосно прослављамо, и молимо те: моли се Господу за нас грешне.

Слава ... глас 5:

Нашавши извор философије у Христу, свако житејско уживање презрео си, подвижничким животом твојим, Светитељу дивни Николаје, као галеб духовни ронећи у бистре дубине богословља, Цркви си даривао бисере мудрости, и Христа – Драги Камен и Маргарит,*[4] са Апостолима и Мученицима, постављо си свима као Темељ бића и живота, са њима сада наслеђујеш Венац Живота. Њега Човекољубца моли, Христољубче, да свима дарује спасење и Рајско насеље.

И сада ... Празника. Или: глас 8 [твореније еп. Ата*(насија)*]:

Ходите сви народи православни, саставимо данас сабор свечани, и усред Цркве Христа Богочовека, побожно празнујмо спомен Светог Николаја: Радуј се, говорећи, Оче равноапостолни, и

[4]* бисер / минерал бисерасти лискун, сребрнасти лискун седефастог сјаја.

Пророцима и Мученицима саславниче, с Јерарсима саслужниче Небеске Литургије. Радуј се, Свети Николаје Охридски и Жички, са Јустином Новим, саподвижником ти за Христа. Молите се, Свети Оци Просветитељи, за стадо Саборне Цркве Христове у свету, јер једна је Црква на небу и земљи, и једна вера и једна слава Пресвете Тројице, са Богородицом и свима Светима.

На стиховње, певамо стихире , глас 5:
Подобан: Радуј се, подвижника ...

Радуј се, божански изданче Лелићски, и све Србије многославна похвало, Николаје Христоношче, Пастиру стада Божијега, изједначен са древним Пастирима, мудрошћу испуњен Духовном и светском, пун љубави благодатне, Светотројичне, као богољубац, братољубац и народољубац, био си вођ пута живота и обожења, помазан харизмама Духа Утешитеља, подвизима пастирства и страдања за Христа, као Сава Нови, показао се јеси; са њиме сада моли се Господу, за спасење верног народа Српског, и свега рода Православног.

Стих: Свештеници Твоји, *[Господе]*, обући ће се у правду; и Преподобни Твоји, обрадоваће се.*[5]

Радуј се Србије нови Давиде, јер си Духом на лири срца певао, мелодије рајскога живљења, верном народу Охрида и Жиче; сав пут си Христов проходио, од Лелића и Ћелија до логора у Дахау, где си у невољама и разним мукама Бога Живога очима видео, и за Њега ране на телу носио, Христа моли за спасење свега света.

Стих: Послушајте ово сви народи, услишите сви житељи васељене.*[6]

Речи Бога Слова тајник си постао, златоусти Јерарше Николаје, Јеванђељем и Духа Светог благодаћу, Цркву Христову изграђивао јеси, и верне људе као децу Богу приводио. Зато те сада прослављамо и Свете Мошти твоје целивамо. Уздигни руке своје пред Престолом Вишњега, и народу твоме благодат испроси, Тројице Свете богоугодни молитвениче. Слава ... глас 4:

---

[5]* Пс. 131,9.
[6]* Пс. 48,2.

О Невести Христовој Цркви промишљајући, Христољубив Јерарх показао се јеси, и братољубив Архипастир облагодаћен, ходио си по земљама Истока и Запада, Апостол нови Америке си постао, као мудри архитекта храмове Божје изграђивао у душама људи и земним пределима; као Апостол Павле васељену проходио, на Темељу Христу Цркву небоземну зидао; као Црквоградитељ Рај си Небески наследио, зато са свима Светима, моли сада за свечаре твоје.

Или ову, глас 8 [твореније еп. Ата(*насија*)]:

Господе Спасе наш, Исусе Богочовече, велика је слава Твоја. Јер си диван у Светима Твојима, Николају и Јустину новојављенима, Твојим славним Угодницима. Они Тебе Распетог и Васкрслог проповедаше, и Тебе, Вечну Мудрост, у себи проношаше. Њиховим молитвама сав свет Твој спаси, и сав народ Твој Православни. Богочовече Човекољубче, слава Теби.

И сада ... Празника.

Сада отпушташ ... Трисвето.

Тропар, глас 3:

Дубине Духа, Оче, истражио јеси, и отуда речи мудрости захватио јеси, потоке златоточне на њиве душа излио јеси. Нови Златоуст Православља поставши, и Савиним путем следовавши, народу вођ Пута ка Христу јавио се јеси. Христа моли, Христољубче Свети, да спасе сав свет и душе наше.

И овај, глас 8:

Златоусти проповедниче Васкрслога Христа, путовођо рода Српског крстоносног у векове, распевана лиро Духа Светога, Поносе и љубави монахâ, радовање и похвало свештеника, учитељу покајања, свенародни владико, човођо православне војске Христове, свети Николаје Српски и Свеправославни, са свима Светима *небеске Србије,*[7] моли Јединог Човекољубца: да подари мир и слогу роду нашему.

---

[7]* преводилац еп. Атанасије по свом нахођењу место из изворног текста тропара изменио у: Царства Небеског.

Слава ... и сада ... Празника; или Богородичан васкрсни.

НА ЈУТРЕЊУ.

На Бог Господ ... оба Тропара Светога.

Слава ... и сада ... Празника; или Богородичан васкрсни.

По првој Катизми: Сједален Светога, глас 1:
Подобен: Гроб Твој, Спасе ...

Устима својим златним богатство срца објавио си нама; као реке рајске изливају се речи твоје, и све нас напајају као жедну земљу, и утврђују у љубави Човекољубца, Свеблажени Оче Николаје, са Богомајком моли Њега за спасење наше.

Слава ... и сада ... Празника; или Богородичан.

По другој Катизми: Сједален, глас 4:
Подобан: Брзо притеци ...

Савиним стопама следовао си за Христом, поставши као и он народу своме, Архипастир верни у делу и речи. Саборе народне водио си, Премудри, сву Цркву напајао речима и списима, показујући свима Богочовека као Јединог Човекољубца.

Слава ... и сада ... Празника; или Богородичан.

После Полијелеја: Сједален, глас 8:
[Подобан:] Премудрост и Слово ...

Свет је теби младом личио на змијарник, у коме је само једна Јегуља – Христос, и за Њега ухвативши се као Апостол, Њиме си ловио по мору васељене душе људске отуђене и заблуделе, и жетве Господње по њиви света сабирао, и у Небеске амбаре их ризничио, Николаје Равноапостолни.

Слава ... и сада ... Празника; или Богородичан.

Степена: 1. Антифон 4. гласа: **О**д младости моје ...

Прокимен, глас 4:

Свештеници Твоји, *[Господе]*, обући ће се у правду; и Преподобни Твоји, обрадоваће се.*[8]

Стих: **П**евајте Господу песму нову, *[хвалу Његову у цркви Преподобних]*.*[9]

Све што дише ...

[Св.] Јеванђеље Светитеља (као Златоусту).

Псалам 50.

Слава ... **М**олитвама Светог Јерарха Твога ...

И сада ... **М**олитвама Богородице ...

Стих: **П**омилуј ме, Боже ...

Стихира самогласна, глас 6:

Цркву си заволео као Тело Христово, и њој си апостолски и мученички служио, Светитељу Оче Николаје, верне си златоречју и мудрим саветима као Павле заручивао Женику Христу, раван поставши Светим Оцима. Зато те са њима поштујемо, и твој свети спомен чествујемо.

[Јектенија:] **С**паси, Боже, народ Твој ...

Канони:
Канон Празника (ако је Празник),
и Светога *[чији је]* акростих (грчки):
Српског Златоуста Николаја хвалићу. **А**(танасиос).
Глас 4.

Песма 1. Ирмос:

Отворићу уста своја и напуниће се Духа, и реч упутићу Царици Матери, и јавићу се светло празнујући, и певаћу с радошћу Њена чудеса.*[10]

[Припев: **С**вети(тељу) оче Николаје, моли Бога за нас.]

---

[8]* Пс. 131,9.
[9]* Пс. 149,1. Други део стиха изостављен у изворнику.
[10]* одавде па надаље: Ирмоси Благовештенске Катавасије у преводу преп. Јустина (Поповића).

Уста су анђелска потребна да достојно похвале живот твој ангеловидни, јер Анђеле подражавајући живљење показа светлосвештено, Николаје Преосвештени, Јерарше Богоречити.

Из Лелића произрасте, школе прође светске и богословне, и подвиге монашко-молитвене; кроз Европу до Русије и Охрида досеже, и кроз Свету Гору у Жичу Савину достиже; у логорима за Христа Исповедник постаде; зато Те данас на земљи и небу славимо, Богоносни Оче Николаје.

Од детињства мисао и срце дубоке имађаше, и поврх тога Богољубље и братољубље, зато те Исус ко Натанаила издалека виде, и позва да за Њим идеш и крст носиш. Њега сада моли, Светитељу, за нас твоје прослављаче. Богородичан:

Стрелама љубави Сина Твога, Пречиста Дјево Богомати, од детињства у срцу рањен, христољубно живот проведе, Николај Нови, песник дивни, зато Теби певаше песму: Небеска Царице тишине!

Катавасија: Отворићу уста своја ...

Песма 3. Ирмос:

Певаче славе Твоје, Богородице, живи и благословени Изворе, сакупљене у хору духовном духовно оснажи, и у Својој божанској слави венаца славе удостој.

Као пчела вредна радилица мудрост сабираше у кошницу душе, а у срце мед и млеко Речи Божије, и зато народ Божји теби хрљаше као новом Златоусту и новом Сави, Николаје, славо Жиче и похвало Охрида.

Ум свој Крсту си привезао, и за Христом вољно мученички ходио, Јеванђељу и Закону Божјем сав си труд ума и душе посветио, заповестима Христовим себе оврлинио, и народ Архипастиру Христу приводио, Николаје, Владико Свеблажени.

Благодат од Бога велику си примио, и природне таленте умножио, зато си Јеванђеље животом и речју златоустовски у Цркви проповедао, и јавио се сасуд благодати Духа Утешитеља Свесветога. Богородичан:

Богомати Свеблажена, сви беседници пред Тобом су немушти, а како ја, сиромах у свему, и којим речима да Те похвалим, јер си часнија од Херувимâ, и неупоредиво славнија од Серафимâ.

Катавасија: **П**еваче славе Твоје, Богородице ...

Кондак Празника (ако има).

Сједален Светога, глас 4:

Подобан: **Ј**авио се јеси данас васељени ...

Христа подражавајући, душу своју за стадо си положио, мудри Николаје, и савешћу си Мученик за Њега постао, сада с Небеским хоровима ликујеш, и молиш се за нас твоје прослављаче.

Слава ... глас 4.
[Подобан:] **У**знео си се на Крст …

Природне ти богодане дарове Господу си вољно потчинио, и зато светли храм Духа Светог постао, отуда си неимарством Утешитеља душе и храмове изграђивао, и у њих Богочовека, Спаса свију, усељавао, Цркве и обитељи у Жичи, Овчар Бањи и Лелићу народу Српском новоподизао, Николаје, немањићски Задужбинару.

И сада ... Богородичан:

Богородице, Ти јеси Лоза истинита, Јер си нам произрасла Плод живота, Њега моли, Владичице, да помолује душе наше.

Песма 4. Ирмос:

Који седи у слави на Престолу Божанства, Надбожанствени Исус, на Облаку дође лаком, у свој моћи Својој, и Он спасе оне што кличу: слава, Христе, моћи Твојој!

Избављен од болести тешке, посветио си живот свој Христу, и као монах и Јерарх предводио си мноштво војника Христових, као духовни Вој(е)вода, добра знамења победе јављајући трубом јеванђелских ти проповеди.

За верне си душом и телом жртвовао се, трудовима и поукама попут Апостола, у Охриду су најпре епископовао, а затим у Жичи Архипастирски богослужио, свагда си народ Божји за Христом водио, и у Царство Небеско уводио.

Стуб непоколебив био си свагда, у подвизима за слободу од непријатељâ духовних и телесних, народа Твога, и још важнију слободу од греха и зла, којом нас Христос Духом Светим ослобађа, зато си постао Путеводитељ живота вечног. Богородичан:

Била си сладост Анђелâ и девственицâ, Свепречиста, јер си постала Дом најчистији Исуса Свенајчистијег, Који нас Тобом води девичанству.

Катавасија: Који седи у слави ...

Песма 5. Ирмос:

Све се задиви божанственој слави Твојој; јер Ти си, Најчистија Дјево, у крилу имала Бога над свима, и родила Вечнога Сина; Он свима што славе Тебе мир дарује.

Умом си понирао у светску мудрост, и у њој ништа не нашавши, Христа си, Мудрост Ипостасну, стекао, и Њиме богомудрости друге учио, зато си извор мудрости постао својим мислима, песмама и књигама.

Ризница си постао, Оче Свети, испуњена тајнама Царства Божијег, Њима си напајао паству своју и сву Цркву Православну. Христа си Васкрслог сведочио, и васкрсном радошћу свима зрачио.

Небеску чежњу и стремљење свима сведочећи, Крстоношче, ходио си уским путем Јеванђеља, и Свете Оце си подражавао, следујући пут Богочовека, једини пут Православља. Богородичан:

Неизрециво си родила Христа Самоистину, Којега Николај – Наду свега света, са смелошћу исповедаше, и доживе тамнице и логоре, али остаде свагда, Пречиста, као стуб Цркве непоколебив.

Катавасија: Све се задиви ...

Песма 6. Ирмос:

Божанствени овај и свечасни, празнујући Празник Богоматере, ви богомудри, ходите, хвалу Њој певајмо, и од Ње рођенога Бога славимо.

Ум твој светли дом Христов усрдном молитвом постаде, а срце горуће љубављу Божијом постаде огњиште чисте љубави према људима и свој творевини.

Победивши нападе лукавога и замке страсти избегавши, постао си вођ монаштву и вернима, животом, речима и делима, богомудри Пастир и руковођ ка Христу.

Видећи народа твога страдањâ, Бог те је послао као Мојсија, да га тешиш и руководиш, из земаљског у Царство Небеско, где сија светлост Лица Божијег. Богородичан:

Хвалитељ Твој, Свепречиста, постаде Николај песмотворац, следујући древне Оце славопојце. И као Свети Дамаскин нови тајну рођења Христа од Тебе духонадахнуто опеваваше.

Катавасија: **Б**ожанствени овај и свечасни ...

Кондак Светога, глас 3:

Родио се јеси у Лелићу Српском, Архипастир био у Охриду Светонаумском, на престолу Светог Саве у Жичи си столовао, народ Божји Јевенђељем учио и просветио, покајању и христољубљу људе приводио, за Христа и страдање у Дахау претрпео; Тога ради Он Те прослави, Светитељу, Николаје Нови Богоугодниче! Икос:

Гисер скупоцени Христа нађе, Њега ради светска блага остави; седећи крај Самоизвора Мудрости, ум у сасуд богоиспуњен претвори, и с Извора воду живота захваташе жедним душама паствe Твоје даваше. Мудри књижевник вичан тајнама Царства, свима ближњима и даљнима јављаше неизрециво богатство Христово. Као велики Оци, и Сава Првојерарх, тако си Јеванђеље проповедао, и са Јустином мудрим ти учеником, Светој Тројици пред Лице предстао, моли са њиме и за нас грешне, да се удостојимо живота вечног.

Синаксар:*[11]

Овога месеца *[априла]* у 20. дан, празнујемо [преп. оце наше: Теодора Трихину, и Анастасија – игумана Синајске горе; свт. патријархе Антиохијске: Григорија, Анастасија, и свешт. муч. Анастасија II; преп. оце наше: Атанасија и ***Јосафа*** (бившег царевића Србског) Меторите; свт. ***Теотима*** – еп. Мале Скитије – Словена,

[11]* приређивач штампаног издања одн. преводилац (да л' забуном, да л' намером?!) овде је у Синаксар убацио свете од 3. маја, како то новокалендарски Грци славе. Наиме Пренос моштију свт. Николаја Жичког се слави 20. априла, што је 3. мај по Новом, а не по Старом календару. Моја исправка унета према ***„Православном светачнику – месецослову светих“*** еп. Хризостома (Столића) Хиландарца, том 1, стр. 404-405.

преп. Александра Ошеновског, св. муч. младенца (дете) Гаврила Слуцкога (Белостокскога) и друге].

Истога дана спомен празнујемо Светог Оца нашег Николаја, Епископа Жичког и Охридског, новог Златоуста и Исповедника Христовог, који је уснуо у Господу 5. марта 1956. године у Америци, а Часне Мошти му пренете и положене у његовој задужбини, Храму Светог Николаја, у родном му селу Лелићу у Србији, на данашњи дан, 20. априла, лета Спасовог 1991.

Стихови:

Златан речима, свезлатан делима,
Показао се јеси, Николаје, породе верних Срба,
Трећег маја Мошти твоје дођоше родној Земљи.

Овај Божји Угодник, златнога срца и златних уста, Свети Отац Николај, би рођен од благочестивих родитеља Срба, Драгомира и Катарине, 23. децембра 1880. године, у селу Лелићу код Ваљева. Од детињства је одгајен у науци и васпитању Господњем; испуњен даровима природним и божанским, свега је себе принео на жртву Владици Христу. Украшен ретким оштроумљем, сабрао је љубомудро потребно светско образовање, а потом и богословско, те се показа као велики Светилник и Учитељ Цркве. Прошавши и школе теологије и философије на Западу, вратио се у родну Србију, и био наставник у Богословији. Када су ускоро почели ратови за ослобођење Српског народа од турског ропства на Косову и Старој Србији, и одмах затим за ослобођење од аустријско-немачке окупације, током Првог светског рата, млади јеромонах Николај – предходно замонашен, после краће али опаке болести, у манастиру Раковици, и тако оздравио – помагао је веома своме народу у отаџбини, а затим послан од Српске Цркве и државе на Запад, тамо још више помагао, јер је потирао злобне и безумне мржње и клевете против Српског народа и Православља. По завршетку рата вратио се у отаџбину и ускоро био изабран и хиротонисан (1919.) као Епископ на древни престо Светосавске Жиче, затим премештен на Епархију Охридску, и потом поново (1935.) враћен на Жичку Епископију. Тих година бивао је као Епископ и у мисији Цркве у Америци, где је потом и мисионар

Православља постао. Својим животом и подвизима, молитвама и златоточним речима, надахнутим списима и песмама, поукама и мисионарским писмима, као и многим добротворним делатностима архипастирски је украсио своју апостолску службу, поставши нови Јосиф своме народу, хранећи све око себе – вернике, монахе, свештенство – јеванђелским беседама и поукама, и благодању светодуховског и светотајинског служења препорађајући безбројне душе у нови христоподобни и богоугодни живот. Када је, на почетку Другог светског рата, хитлеровска окупација завладала Србијом и Балканом, одмах је од Немаца био ухапшен и вођен из притвора у затвор; из затвора је коначно одведен и заточен у страшни концентрациони логор Дахау. У том логору је многе патње и муке, физичке и духовне, подносио, страдајући са својим поробљеним народом и са другим утамниченим људима, али је молитвама и благодању Духа Утешитеља у том логору доживео да кроз исповедничко страдање и молитвено усхођење својим дубоким очима види Бога Живога. По изласку из логора, године 1945, кад је већ његовом отаџбином завладала безбожна комунистичка тиранија, он је, по Промислу Божијем, отишао у Америку – остајући и даље Епископ Жички, и на том Новом континенту је више од једне деценије апостолски радио на утврђењу и ширењу истините Православне вере и живе Цркве међу расејаним Србима и другим Православнима, а такође и међу неправославним Американцима, тако да је постао познат као нови Апостол Америке, признат и уважаван од многих тамо још за живота, и разним одличјима одликован. Бројни су га Американци, и Православни и Англиканци, још за живота сматрала за Светитеља Божијег, што је он заиста и био, и благодатним зрачењем, списима и чудима пројављивао. Написао је многе списе, беседе, књиге, песме, поуке – што је све као мед из Божанске Стене Христа извирало и напајало жедни народ у пустињи овога света и века, и овосветске цивилизације. За Српски пак народ значио је оно што је био и остао Велики и Равноапостолни Сава, оснивач Хиландара и први Архиепископ Српских и Поморских земаља. Већ остарио, и многим подвизима и страдањима утрођен и телесно ослабљен, Свети Николај предао је Господу своме – Јединому Човекољубцу, како је Христа називао и духонадахнуто описивао, своју блажену и богоозарену душу, у зору

5 (18). марта 1956. године, у манастиру Светог Тихона у Пенсилванији, где је последњих година био ректор Богословије и професор. Нађен је на поду крај постеље клечећи у молитвеном ставу, јер се припремао да тога јутра служи Свету Литургију. Погребен је у Манастиру Светог Саве у Либертвилу код Чикага. Отуда су, одлуком Светог Синода Српске Цркве, године 1991, пренете његове Свете Мошти у љубљену му отаџбину Србију, и преко Београда и Свете Жиче, донете и положене у његову Цркву-задужбину, посвећену Светом Николају Мирликијском, у родном селу Лелићу, која је затим постала Манастир с именом Светог Николаја Новог, где до данас мирно почивају, чудотворећи многим благодатним исцељењима и помоћима бројним побожним поклоницима, који му долазе из свих Српских земаља и других крајева. Део Светих Моштију положен је и у његовој Светој Седмовратој Жичи, општем Дому Спасовом за Српски Православни народ. Саборним проглашењем Светог Архијерејског Сабора Српске Цркве, маја месеца 2003. године, Божји Угодник Николај, Нови Златоуст и Исповедник Христов, унет је у ***Диптихе Светих*** Православне Цркве, и слави се отада његов свети спомен 5. марта – дан упокојења, и 20. априла – дан преноса Светих Моштију).

И остало из *Синаксара* овог дана.

Молитвама Светих Твојих, Христе Боже наш,
помилуј и спаси нас. Амин.

Песма 7. Ирмос:

Не послужише твари благочестиви место Створитељу, но претњу огњем презревши храбро, радоваху се, певаху: препрослављени Господе и Боже Отаца, Благословен јеси!

Правило пастирствовања, Николаје, јасно се данас показао јеси, као раније Свети Николај, и као Сава Светилник Српски, јер си за собом мноштва побожних, водио ка Незалазној Светлости.

Ум Твој Христу си потчинио, и са Њим свега га сјединио, зато и светлошћу Таворском би просвећен, Блажени Николаје, отуда и речи Твоје свима посташе извор благодати животворне.

Народ си свој из душе заволео, као Богожедан и Христољубив, зато си му речима и делима показао пут светости и обожења, желећи да их Христом препородиш, да Црквом живот и спасење задобију. Богородичан:

Обиталиште чистоте и девства постала јеси Дјево Свепречиста, зато си и Николаја Жичког Владику, који је Тебе из душе заволео, показала као Јерарха Српског, Новог Саву и Златоуста.

Катавасија: **Н**е послужише ...

Песма 8. Ирмос:

Младиће благочестиве у пећи Изданак Богородичин спас'о је; тада се показа лик Његов, а сад на делу Он земљу целу подиже да пева Теби: Господа славите дела, и преузносите у све векове.

Из Извора Христа поцрпео јеси дубоке тајне богословља, и Њиме си напајао срца људи твојим надахнутим речима, зато кроз књиге и по смрти благовестиш Јеванђеље.

Не верују незналице благодати, да је мудрост твоја од Духа Светог, којом си сејао жито Речи Божје на њивама глади овога света, и даром истог Утешитеља сабирао си плодове у Житницу Неба.

Свештенолико си кроз живот ходио, чудеса Емануилова сведочио, Цркву си апостолски предводио, Мученичког венца се удостојио, Христа међ' народима сведочио, и од Њега венце Рајске задобио. Богородичан:

Из Адама старог, Богомајко, нове си људе Цркви давала, јер си у утроби Новог Адама неизрециво Духом зачела, зато си постала Мајка Цркве, рађајући у Христу синове Божје. Катавасија:

Хвалимо, благосиљамо, клањамо се Господу, славећи Га и преузносећи у све векове.

Младиће благочестивеу пећи ...

Песма 9. Ирмос:

Свак на земљи рођени да ликује Духом осветљаван, да празнује Бестелесних умова природа, штујући светковину свештену Богоматере, и да кличе: Радуј се, Свеблажена Богородице Чиста, Вечна Дјево!

Радуј се и весели роде Хришћански, јер великог посредника пред Богом стекосмо Светог Николаја, славу Србије, од Охрида до Жиче славне, и од Пећи до Лелића и Ћелија, и славу Православља од Балкана до Америке.

Радуј се саборе Српских Владика, весели се сабрање часних свештеника, ликујте хорови монаха и монахиња, песму певај(те) народе богомољни, јер сви имамо Николаја Новога, пред Престолом Божијим заступника.

Радујте се сиромашни духом, богати вером, смирени и кротки, мирољубиви, чистога срца и милостиви, прогањани ради Крста и Христа Бога, вођа ваш Николај Златоусти, сада је у Сиону Небеском, у хору Светих, и отуд нам свима шаље благодат Духа. Богородичан:

Арханђелски поздрав дивно си примила, Свепречиста, и Христа Духом зачела, Њега моли са Николајем свагда, за Цркву Христову Православну, од краја до краја васељене, да се сви Крсту клањамо и Васкрсење прослављамо.

Катавасија: **С**вак на земљи рођени ...

Ексапостилар, глас 2:

Лира благодати спасоносне, из срца и душе духоносне, Оче Владико Николаје, Христа и Богомајку и све Свете, опевао си речима и делима, и за Христа страдањима; спомен твој блажени данас славећи, Христа славимо – Вечно Јеванђеље.

Слава ... и сада ... Богородичан:

Радуј се, Сионска Купино Неопалима; Радуј се, Јерусалимко Гетсиманска; Радуј се, Цариградска Војвоткињо; Радуј се, Хиландарска Тројеручице; Радуј се, Пећскокосовска Заштитнице; Радуј се, Владимирска Путеводитељнице; Радуј се, Војловичка Милосрднице; Радуј се, Лествице и Двери Небеска; Радуј се, Шира од Небеса, Богородице!

На **Х**валите ... *[узимамо 4 стиха, и певамо]* стихире, глас 8.

Подобан: **О** преславног чуд(ес)а ...

Светопредањску библијску побожност, од родитељâ и Светосавља наслеђену, узгајио си и умножио својим животним подвизима, и харизме Духа Светога привукао, и њих на

паству твоју преносио, молећи се и свештенослужећи, и свуда Јеванђеље проповедајући, као добар Управитељ у Дому Оца Небескога.

Христолики Учитељ вере живе, канон и правило Православља, образац пастира и пример саможртве, одушевљен Духом – живо Јеванђеље, подвижник у молитви и богомислију, братољубља радник, добровољни Мученик, човекољубља и нестицања примерник, Дома Божијег – Цркве Свете градитељ.

Имајући амвон Цркве као стадион духовне борбе са злом поднебеским, народу верном Истину и Љубав откриваше, Христа Распетог и Васкрслог проповедаше, беседама твојим и књигама дивним Пут Богочовека свима показиваше, идући и сам њиме до страдања, у логору смрти Живот Вечни сведочаше.

Смирене поклонике Иконе Твоје и Моштију, погледај с Неба милостиво, Свети Оче, и измоли нам од Господа и Спаса свију, покајање и очишћење од грехâ и страсти, упути нас Духом Светим на пут Божји, на богољубље и братољубље; народ наш страдални и крстоносни, руководи ка Царству Небеском, јер је земаљско за мелена царство, а Небеско увек и довека.

Слава ... глас исти:

Богословља си тајне упознао Христодатим ти умом и речју, и свештеним архипастрством у Цркви небоземној и свесаборној Бога Живога, Николаје Нови Хризостоме, Христа Богочовека у срцу си носио, у душе и савести паствe Твоје засађивао, проповедима Истине и Љубави, Свечовек си у Духу Светом постао. Зато те данас Православна васељена слави, и моли те: Моли се Оваплоћеном Христу Спасу за сав свет и сву Божју творевину, заједно са Светим Савом и Јустином, тројице Тројицелика и Тројицом славна.

И сада ... Празника, глас 5:

Васкрсења је дан, и просветлимо се Празником, и један другога загрлимо, рецимо: Браћо! и онима који нас мрзе, опростимо све Васкрсењем, и тако *[ус]*кликнимо: Христос васкрсе из мртвих, смрћу смрт уништи, и свима у гробовима Живот дарова!

Или овај, глас 8 [твореније еп. Ата*(насија)*]:

Слава Теби, Христе Боже наш, дивни у Светима Твојима, у трима Светим Васељенским Јерарсима, Светим трима Николајима: Светом Николају Мирликијском, и Светом Николају Јапанском, и Светом и Новојављеном Николају, Охридском и Жичком Јерарху, који Тебе прослави чесним животом својим, проповећу Еванђеља и страдањем за Истину. Празнујући данас њихов свети спомен, и клањајући се Моштима благодећу испуњеним, ми Те молимо, Једини Човекољубче, молитвама Светих Јерараха Твојих, и особито Николаја Новога, и Пресвете Богородице, спаси сав род православни.

Славословље Велико.

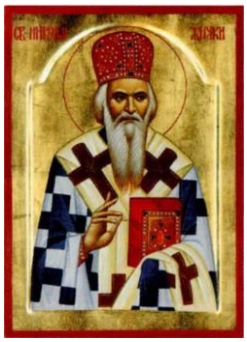

У БОЖАНСКОЈ ЛИТУРГИЈИ.

Псалми Изобразитељни, и од Канона песма 3. и 6.

Апостол и Јеванђеље Јерарха (Св. Златоуста).

Причастен:

У вечном памћењу биће праведник, *[од зл(ог)а гласа неће се уплашити.]**[12] **А**лилуја.

Похвале – Величанија:

Радуј се, Србије славни породе, и Православних благодатно богатство. Радуј се васељене неуморни молитвениче, Николаје Треблажени, Жички Првојерарше.

Имајући самолитвенике ка Христу, Саву Богоносног и Јустина Новог, Српске Свете, Православља Светилнике, саборниче Светих Отаца, моли се свагда за све нас, Николаје.

---

[12]* Пс. 111,6 и 7.

Уста Христонадахнута и срце Духоносно, беху ти органи Христа Спаса, зато си Цркви био Светионик, у времена ова последња, у којима засија Светлошћу Невечерњом.

Стихови:

Покажи победником у духовном боју
певача – Твојим, Николаје, молитвама.
Заврши се, с Богом Светим, ова **Служба**,
у Свештеном Манастиру Симонопетри Свете Горе Атонске,
Априла 11, лета Господњег 2010.

[Превод, препев, негде допев имењака еп. Ата(насија)]

Свети Николај Жички
(фреска у Манастиру Тврдошу, рад А. Живадиновића)

МЦ҃А А҆ПРІ́ЛЛІА, ВЪ К҃-Й ДЕ́НЬ.*[13]
ПА́МЯТЬ ЙЖЕ ВО СТЫ́ХЪ ОТЦА̀ НА́ШЕГѡ НІКОЛА́А, ЕПИ҃КОПА ЖИ́ЧСКАГѡ.*[14]
НА МА́ЛѢЙ ВЕЧЕ́РНИ.

На Гдⷭ҇и, воз҃ва́хъ: стїхи́ры на д҃, гла́съ а҃.

По҃: Нб҃ныхъ чинѡ́въ:

Нб҃ныя се́рвїи*[15] свѣ́тлаѧ ѕвѣздо̀, ✻ земна́гѡ ѻ҆́чества крѣ́пкїй предста́телю, ✻ ст҃и́телю нїко́лае, ✻ и҆ ны́нѣ ча̑да твоѧ̑ торжествова́ти собери̑, ✻ тѧ̀ бо мл҃твенника те́пла ✻ ко гдⷭ҇у и҆ бцⷣѣ стѧжа́хомъ.

Нб҃ный чл҃вѣ́че, а҆́гг҃ле земны́й, ✻ ѿ ю҆́ности бг҃омъ храни́мый, ✻ дꙋ́шꙋ свою̀ чи́стꙋ сохрани́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ всѣ́ю крѣ́постїю хрⷭ҇та̀ возлюби́въ, ✻ мнѡ́гїѧ дꙋ́шы спсе́ны томꙋ̀ приве́лъ є҆сѝ: ✻ сегѡ̀ ра́ди почита́емъ тѧ̀, ст҃и́телю нїко́лае.

Нб҃ныѧ жа́твы гдⷭ҇и́нꙋ ✻ ꙗ҆́кѡ дѣ́латель ѹ҆се́рднѡ послꙋжи́въ, ✻ є҆ѵ҇ангельскимъ проповѣ́данїемъ, ✻ нїко́лае бг҃огла́сне, ✻ ѿ *восто́ка и҆ за́пада*[16] пшени́цꙋ до́брꙋю ✻ въ жи́тницꙋ хрⷭ҇то́вꙋ принесе́лъ є҆сѝ.

Нб҃нїи на́ши предста́телїе, ✻ ѿ ст҃и́телѧ са́ввы да́же доны́нѣ, ✻ прїиди́те посредѣ̀ на́съ неви́димѡ, ✻ предначина́юще торжество̀ и҆ пѣ́нїе, ✻ въ похвалꙋ̀ сро́дника и҆ наслѣ́дника ва́шегѡ, ✻ нїкола́а новосїѧ́ннагѡ.

Сла́ва, гла́съ а҃:

---

[13]* приређено према издању *„Святитель Николай Жичский: Служба – Житие – Житије“*, стр. 5-34, Цветослов, Осташков 2013. г. Аутор службе је монахиња Евстолија (Јегорова).

[14]* одавде па надаље у изворнику дато са додатим **„т“**: Жи́тчскагѡ. Кад би се хтело бити доследно ономе како Руси то раде у сличним случајевима, онда би требало додати (можда и) омекшивач **„ь“**, а свакако **„е“** (због лакшег изговора; нпр. код Руса: Дѣви́ческїй, а код Срба: Дѣви́ч[с]кїй): Жи́тьческагѡ. Моја измена, дато како је то у савременом српском изговору: без тешко изговорљивог **„т“**, без омекшивача **„ь“** и без **„е“**.

[15]* у новом издању *„Србљака“*, које се припрема за штампу у Београду, замењено са: Нб҃нагѡ цр҃твїѧ.

[16]* уобичајеније, у множини: востѡ́къ и҆ за̑падъ.

Жи́че, торжествꙋ́й дне́сь: ✻ ле́личꙋ, весели́сѧ: ✻ ѻ҆хрїде*[17] дре́внїй, ѹ҆краси́сѧ: ✻ ке́ллїе,*[18] со а҆́ввою і҆ꙋстї́номъ ра́достнѡ воспо́й: ✻ ра́дꙋйсѧ, нїко́лае, но́вый златоꙋ́сте, ✻ се́рбїи и҆ всеѧ̀ вселе́нныѧ ✻ бг҃одарова́нный свѣти́льниче. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

На стїхо́внѣ стїхи́ры, гла́съ в҃.
По҆: Д҆о́ме є҆ѵфра́дѡвъ:

Д҆о́ме ст҃а́гѡ са́ввы, ✻ жи́че ч҃тна́ѧ, ✻ цр҃е́й и҆ ст҃и́телей сла́во, ✻ ликꙋ́й и҆ бл҃гоꙋкраша́йсѧ ✻ въ па́мѧти ст҃и́телѧ твоегѡ̀ нїкола́а.

Стїхъ: Ѻ҆ц҃ї́енницы твои̇̀ ѡ҆блекꙋ́тсѧ въ пра́вдꙋ, ✻ и҆ прⷭ҇бнїи твои̇̀ возра́дꙋютсѧ.*[19]

Гра́дѣтъ ст҃и́тель ✻ ѿ страны̀ да́льнїѧ, ✻ скѡ́рбныѧ ѹ҆тѣ́шити, ✻ малодꙋ́шныѧ ѹ҆крѣпи́ти: ✻ любо́вїю ѹ҆срѧ́щимъ того̀.

Стїхъ: Восхва́лѧтсѧ прⷭ҇бнїи во сла́вѣ, ✻ и҆ возра́дꙋютсѧ на ло́жахъ свои́хъ.*[20]

Вѣ́рꙋ и҆ родолю́бїе, ✻ мꙋ́жество и҆ наде́ждꙋ, ✻ вмѣ́стѡ дарѡ́въ многоцѣ́нныхъ, ✻ принесе́мъ нїкола́ю ст҃и́телю се́рбскомꙋ, ✻ прише́дшемꙋ во свои̇̀. Сла́ва, гла́съ и҆ подо́бенъ то́йже:

Сла́ва тебѣ̀, ѻ҆́че, ✻ сн҃е и҆ дш҃е, ✻ во ст҃ы́хъ почива́ѧй, ✻ и҆ тѣ́ми проповѣ́дꙋемый ✻ чл҃вѣ́кѡмъ во сп҃се́нїе. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

А҆́ще кромѣ̀ пѧтдесѧ́тницы, бг҃ор҃ченъ, гла́съ и҆ подо́бенъ то́йже:

Ра́дꙋйсѧ, дв҃о, ✻ ч҃таѧ бц҃е, ✻ жи́знь ро́ждшаѧ мі́рꙋ, ✻ ѿ дх҃а ст҃а́гѡ, ✻ всѣ́мъ во и҆збавле́нїе.

---

[17]* одавде па надаље: моја измена са „ї“ како се среће по старијим текстовима, а у изворнику: ѻ҆хрнде.

[18]* одавде па надаље: моја измена (као) у преводу на цсл: ке́ллїе (или множина: ке́ллїе), а у изворнику: че́лїе, што је само транскрипција на цсл српске речи: Ћелија (било би правилније у множини: Ћелије).

[19]* Пс. 131,9.

[20]* Пс. 149,5.

Тропа́рь [ст҃и́телю нїкола́ю се́рбскому], гла́съ и҃:

Златоу́стый проповѣ́дниче воскр҃шагѡ хр҃та̀, ✻ пꙋтеводи́телю ро́да се́рбскагѡ кр҃тоно́снагѡ *во вѣ́ки,*[21] ✻ бл҃гогла́снаѧ лꙋ́ро дх҃а ст҃а́гѡ, ✻ сла́во и҆ любы̀ мона́хѡвъ, ✻ ра́дованїе и҆ похвало̀ сщ҃е́нникѡвъ, ✻ оу҆ч҃телю покаѧ́нїѧ, всенаро́дный влады́ко, ✻ предводи́телю бг҃омо́льна[гѡ] во́инства хр҃то́ва, ✻ ст҃ы́й нїко́лае се́рбскїй и҆ всеправосла́вный: ✻ со всѣ́ми ст҃ы́ми *нб҃ныѧ се́рбїи,*[22] ✻ молѝ є҆ди́наго чл҃вѣколю́бца ✻ дарова́ти ми́ръ и҆ согла́сїе*[23] ро́дꙋ на́шемꙋ.

На ве́лицѣй ве́чернѝ.

Поѐмъ: Бл҃же́нъ мꙋ́жъ: а҃-й а҆нтїфѡ́нъ.

На Гдⷭ҇и, воз҃ва́хъ: стїхи̑ры на и҃: пра́здника г҃, и҆ ст҃и́теля є҃.

Стїхи̑ры ст҃и́теля, гла́съ и҃.

По̑: Ѿ пресла́внагѡ чꙋдесѐ:

Прїиди́те, вѣ́рнїи, ✻ просла́вимъ нїкола́а, но́ваго оу҆го́дника бж҃їѧ, ✻ а҆пⷭ҇льски вселе́ннꙋю ѡ҆бышедша, ✻ и҆ писа́ньми ди́вными ѡ҆гласи́вша, ✻ и҆ мі́рꙋ, грѣхмѝ ѡ҆бетша́вшемꙋ, ✻ присноживы́й и҆ но́вый гл҃го́лъ хр҃то́въ проповѣ́давша. ✻ и҆мꙋ́щїи оу҆́ши слы́шати, да слы́шатъ, ✻ и҆ просла́ватъ воскр҃шаго хр҃та̀, ✻ подаю́щаго мі́рꙋ ве́лїю мл҃ть.

Прїиди́те, лю́дїе се́рбстїи, ✻ вели́каго родолю́бца нїкола́а почти́мъ, ✻ вожде́мъ и҆ во́инѡмъ во бра́нехъ спобо́рника, ✻ ро́дꙋ своемꙋ̀ вѣ́ры оу҆ч҃теля, ✻ себе́ же оу҆ч҃ника̀ ро́да наре́кшаго, ✻ дꙋ́шꙋ се́рбїи ст҃оса́ввскїѧ въ себѣ̀ вмѣсти́вшаго, ✻ и҆ мі́рꙋ тоѧ̀ добро́тꙋ ꙗ҆ви́вшаго, ✻ непреста́нно молѧ́ща за ны̀ хр҃та̀, ✻ подаю́щаго мі́рꙋ ве́лїю мл҃ть.

Прїиди́те, фїло́софи и҆ ри́тори, ✻ вели́комꙋ въ ва́съ нїкола́ю чꙋди́теся, ✻ вѣтїѧ́мъ дре́вним подо́бномꙋ, ✻ па́че и҆ны́хъ ѧ҆зы́ки гл҃го́лавшꙋ, ✻ восто́ка ве́тхагѡ фїлосо́фїю позна́вшꙋ, ✻ и҆ за́пада мꙋ́дрость земнꙋ́ю, ✻ и҆ всѧ̑ сїѧ̑ во оу҆ме́ты вмѣни́вшꙋ, ✻ позна́нїѧ ра́ди воскр҃шаго хр҃та̀, ✻ подаю́щаго мі́рꙋ ве́лїю мл҃ть.

---

[21]* моја измена, а у изворнику: въ вѣка́хъ.

[22]* у новом издању *„Србљака“*, које се припрема за штампу у Београду, овде и надаље замењено са: цр҃твїѧ нб҃нагѡ.

[23]* моја измена, а у изворнику: є҆дине́нїе.

Прїиди́те, по́стникѡвъ сосло́вїе, ⁂ монахолюби́ваго влады́кꙋ восхва́лимъ, ⁂ ѻ҆би́телей и҆ хра́мѡвъ ѡ҆бнови́теля, ⁂ дꙋ́шъ чл҃вѣ́ческихъ ᲂу҆краси́теля, ⁂ и҆же слеза́ми себѐ предѡчи́стивъ, ⁂ хра́мъ и҆ жили́ще бж҃їе бы́въ, ⁂ же́ртвы воздыха́нїѧ вы́нꙋ приносѧ̀, ⁂ непреста́нно покланѧ́етсѧ и҆ мо́литъ хр҃та̀, ⁂ подаю́щаго мі́рꙋ ве́лїю мл҃ть.

Прїиди́те, мꙋчениколю́бцы, ⁂ но́ваго и҆сповѣ́дника возвели́чимъ, ⁂ за вѣ́рꙋ и҆ ѻ҆́чество пострада́вша, ⁂ заточе́нїе и҆ мꙋ́ки претерпѣ́вша: ⁂ ѿ нїко́лае, застꙋ́пниче на́шъ, ⁂ дꙋ́хомъ при кр҃тѣ̀ распѧ́тыѧ се́рбїи при́снѡ стоѧ́й, ⁂ ѻ҆́чи твои̑, бг҃а ви́дѣвшыѧ, ⁂ возведѝ ѡ҆ на́съ въ мл҃твѣ ко хр҃тꙋ̀, ⁂ подаю́щемꙋ мі́рꙋ ве́лїю мл҃ть. Сла́ва, гла́съ д҃:

Не подоба́ше тебѣ̀, ѿ се́рбскїй златоꙋ́сте, ⁂ ѻ҆́чество ѡ҆ста́вившꙋ, жи́ти во а҆ме́рицѣ, ⁂ ѿонꙋ́дꙋже ѡ҆ще́нный собо́ръ па́ки тѧ̀ въ зе́млю се́рбскꙋю возврати̑. ⁂ возвесели́сѧ же цр҃ковь, ⁂ ви́дѣвши тѧ̀ и҆ гл҃го́лющи: ⁂ вели́читъ сла́ва моѧ̀ гдⷭ҇а, ⁂ ѿда́вшаго мѝ сы́на и҆ невѣстовожда̀, ⁂ и҆ въ ско́рбехъ мои́хъ ᲂу҆твержде́нїе вѣ́ры, ⁂ и҆ въ нищетѣ̀ моѐй бога́тство наде́жды, ⁂ и҆ ча́дѡмъ моѝмъ ᲂу҆тѣше́нїе любвѐ. ⁂ тѣ́мже мо́лимъ тѧ̀, ст҃и́телю нїко́лае: ⁂ ми́ръ и҆спросѝ на́мъ и҆ ве́лїю мл҃ть.

И҆ ны́нѣ, пра́здника.

Вхо́дъ. Прокі́менъ днѐ. И҆ чтє́нїѧ [трѝ].

При́тчей чте́нїе [главы̑ г҃ и҆ д҃].

Пѣ́ѧть пр҃вна́гѡ съ похвала́ми, и҆ блгⷭ҇вє́нїе гдⷭ҇не на главѣ̀ є҆гѡ̀. Бл҃же́нъ чл҃вѣ́къ, и҆же ѡ҆брѣ́те премⷭ҇рость: и҆ сме́ртенъ, и҆же ᲂу҆вѣ́дѣ ра́зꙋмъ. Лꙋ́чше бо сїю̀ кꙋпова́ти, не́жели зла́та и҆ сребра̀ сокрѡ́вища. Чтнѣ́йшаѧ же є҆́сть ка́менїй многоцѣ́нныхъ, все́ же чтно́е недосто́йно є҆ѧ̀ є҆́сть. Долгота́ бо дне́й, и҆ лѣ̑та живота̀ въ десни́цѣ є҆ѧ̀: въ шꙋ́йцѣ же є҆ѧ̀ бога́тство и҆ сла́ва. ѿ ᲂу҆́стъ є҆ѧ̀ и҆схо́дитъ пра́вда, зако́нъ же и҆ мл҃ть на а҆зы́цѣ но́ситъ. Послꙋ́шайте ᲂу҆̀бо менѐ, ѿ ча̑да, чтна̑ѧ бо рекꙋ̀: и҆ бл҃же́нъ чл҃вѣ́къ, и҆же пꙋтѝ моѧ̀ сохрани́тъ: и҆схо́ди бо моѝ, и҆схо́ди живота̀, и҆ ᲂу҆готовлѧ́етсѧ хотѣ́нїе ѿ гдⷭ҇а. Сегѡ̀ ра́ди молю̀ ва́съ, и҆ предлага́ю мо́й гла́съ сыновѡ́мъ чл҃вѣ́ческимъ: ꙗ҆́кѡ а҆́зъ премⷭ҇рость

оу҆стро́ихъ, совѣ́тъ, и҆ ра́зумъ и҆ смы́слъ а҆́зъ призва́хъ. Мо́й совѣ́тъ и҆ оу҆твержде́нїе, мо́й ра́зумъ, моѧ́ же крѣ́пость. А҆́зъ мене̑ лю́бѧщыѧ люблю̀, и҆щꙋ́щїи же мене̑ ѡ҆брѧ́щꙋтъ бл҃гть. Разумѣ́йте оу҆́бѡ неѕло́бивїи кова́рство, ненака́заннїи же прилага́йте ср҃ца̀. Послꙋ́шайте мене̑ и҆ па́ки, чтнѧ̑ бо рекꙋ̀, и҆ ѿве́рзꙋ ѿ оу҆сте́нъ пра̑вѧ: ꙗ҆́кѡ и҆́стинѣ поучи́тсѧ горта́нь мо́й, ме́рзки же предо мно́ю оу҆стны̀ лжи́выѧ. Съ пра́вдою всѝ гл҃го́лы оу҆́стъ мои́хъ: ничто́же въ ни́хъ стро́потно, нижѐ развраще́нно. Всѧ̑ пра̑ва сꙋ́ть разумѣва́ющымъ, и҆ прѡ́ста ѡ҆брѣта́ющымъ ра́зумъ. Научꙋ́ бо ва́съ и҆́стинѣ, да бꙋ́детъ ѡ҆ гдⷭ҇ѣ наде́жда ва́ша, и҆ и҆спо́лнитесѧ дх҃а.

Прем҃рости соломѡ́новы чте́нїе [главы̀ д҃ и҆ є҃].

Пра̑вникъ, а҆́ще пости́гнетъ сконча́тисѧ, въ поко́и бꙋ́детъ. Ѡ҆сꙋ́дитъ же пра̑вникъ, оу҆мира́ѧй, живꙋ́щыѧ нечести́выѧ. Оу҆́зрѧтъ бо конча́нїе пра̑внагѡ, и҆ не разумѣ́ютъ, что̀ совѣща́ша ѡ҆ не́мъ: ꙗ҆́кѡ пове́ржетъ гдⷭ҇ь нечести́выѧ безгла̑сны ни́цъ: и҆ поколе́блетъ и҆̀хъ ѿ ѡ҆снова́нїй, и҆ до послѣ́днѧгѡ и҆сче́знꙋтъ въ болѣ́зни и҆ па́мѧть и҆́хъ поги́бнетъ. Прїи́дꙋтъ бо въ помышле́нїе согрѣше́нїй свои́хъ оу҆жа́сни, и҆ ѡ҆бличи́тъ и҆̀хъ сопроти́въ беззако́нїѧ и҆́хъ. Тогда̀ ста́нетъ въ дерзнове́нїи мно́зѣ пра̑вникъ пред̾ лице́мъ ѡ҆скорби́вшихъ є҆го̀, и҆ ѿмета́ющихъ тру́ды̀ є҆гѡ̀. Ви́дѣвше же є҆го̀ смѧтꙋ́тсѧ стра́хомъ мно́гимъ, и҆ оу҆жа́снꙋтсѧ ѡ҆ пресла́вномъ сп҃се́нїи є҆гѡ̀. Рекꙋ́тъ бо въ себѣ̀ ка́ющесѧ, и҆ въ тѣ́снотѣ̀ дꙋ́ха воздохнꙋ́тъ, и҆ рекꙋ́тъ: се́й бѣ̀, є҆го́же и҆мѣ́хомъ нѣ́когда въ посмѣ́хъ, и҆ въ при́тчꙋ поноше́нїѧ безꙋ́мнїи, житїѐ є҆гѡ̀ вмѣни́хомъ неи́стово, и҆ конча́нїе є҆гѡ̀ безче́стнꙋ. Ка́кѡ вмѣни́сѧ въ сынѣ́хъ бж҃їихъ, и҆ во ст҃ы́хъ жре́бїй є҆гѡ̀ є҆́сть; Оу҆́бѡ заблꙋди́хомъ ѿ пꙋтѝ и҆́стиннагѡ, и҆ пра́вды свѣ́тъ не ѡ҆блиста̀ на́мъ, и҆ сл҃нце не возсїѧ̀ на́мъ. Беззако́нныхъ и҆спо́лнихомсѧ стє́зь и҆ поги́бели, и҆ ходи́хомъ стєзѝ непрохѡ́дны, пꙋти́ же гдⷭ҇нѧ не разумѣ́хомъ.

Прем҃рости соломѡ́новы чтє́нїе [главы̀ і҃, ѕ҃ и҆ д҃].

Ѹ҆ста̀ пра̑внагѡ ка́плютъ прем҃рость: ѹ҆стнѣ́ же мѹже́й мѹ́дрыхъ вѣ́дѧтъ бл҃гть. Ѹ҆ста̀ мѹ́дрыхъ поѹча́тсѧ прем҃рости, пра́вда же и҆збавлѧ́етъ и҆̀хъ ѿ сме́рти. Скончáвшѹсѧ мѹ́жѹ пра́веднѹ, не поги́бнетъ наде́жда. Сы́нъ бо пра́веденъ раждáетсѧ въ живо́тъ: и҆ во бл҃ги́хъ свои́хъ пло́дъ пра́вды ѡ҆би́метъ. Свѣ́тъ пра́вєднымъ всегда̀, и҆ ѿ гдⷭ҇а ѡ҆брѧ́щѹтъ бл҃гть и҆ сла́вѹ. Ѧ҆зы́къ мѹ́дрыхъ дѡ́бра свѣ́сть, и҆ въ ср҃цѣ и҆́хъ почі́етъ мѹ́дрость. Лю́битъ гдⷭ҇ь преподѡ́бнаѧ ср҃ца̀, прїѧ́тни же є҆мѹ̀ всѝ непоро́чнїи въ пѹтѝ. Мѹ́дрость гдⷭ҇нѧ просвѣща́етъ лицѐ разѹ́мнагѡ. Постига́етъ бо желаю́щыѧ ю҆̀, пре́жде да́же разѹмѣ́ти ю҆̀: и҆ ѹ҆до́бь ѹ҆́зритсѧ ѿ лю́бѧщихъ ю҆̀. Ѹ҆треневавый къ не́й не ѹ҆трѹди́тсѧ: и҆ бдѧ́й є҆ѧ̀ ра́ди, вско́рѣ безъ̀ печа́ли бѹ́детъ. ꙗ҆́кѡ досто́йныхъ є҆ѧ̀ сама̀ ѡ҆бхо́дитъ и҆́щѹщи: и҆ во стезѧ́хъ є҆ѧ̀ ꙗ҆влѧ́етсѧ и҆̀мъ бл҃гопрїе́мнѣ. Мѹ́дрости никогда́же ѡ҆долѣ́етъ ѕло́ба. Си́хъ ра́ди и҆ рачи́тель бы́хъ добро́ты є҆ѧ̀: и҆ возлюби́хъ ю҆̀, и҆ поиска́хъ ѿ ю҆ности моеѧ̀: И҆ взыска́хъ невѣ́стѹ привестѝ себѣ̀, ꙗ҆́кѡ всѣ́хъ вл҃ка возлюбѝ ю҆̀. Таи́бница бо є҆́сть бж҃їѧ хи́трости, и҆ ѡ҆брѣта́тельница дѣ́лъ є҆гѡ̀. Трѹды̀ є҆ѧ̀, сѹ́ть добродѣ́тєли: цѣломѹ́дрїю же и҆ ра́зѹмѹ та̀ ѹ҆́читъ, пра́вдѣ и҆ мѹ́жествѹ, и҆́хже потре́бнѣе ничто́же є҆́сть въ житїѝ чл҃вѣ́кѡмъ. А҆́ще же и҆ мно́гагѡ и҆скѹ́ствa желáетъ кто̀, вѣ́сть дрє́внѧѧ, и҆ бы́ти хотѧ̑щаѧ разємо́тритъ: Свѣ́сть и҆звѝтїѧ слове́съ, и҆ разрѣше́нїѧ гада́нїй: зна́мєнїѧ и҆ чѹдеса̀ проразѹмѣ́етъ, и҆ сбытїѧ̑ време́нъ и҆ лѣ́тъ: и҆ всѣ̑мъ совѣ́тникъ є҆́сть бл҃гъ, ꙗ҆́кѡ безсме́ртїе є҆́сть въ не́й, и҆ бл҃госла́вїе во ѻ҆бще́нїи слове́съ є҆ѧ̀. Сегѡ̀ ра́ди бесѣ́довахъ ко гдⷭ҇ѹ и҆ помоли́хсѧ є҆мѹ̀, и҆ рѣ́хъ ѿ всегѡ̀ ср҃ца моегѡ̀: Бж҃е ѻ҆ц҃е́въ, и҆ гдⷭ҇и мл҃ти, сотвори́вый всѧ̑ сло́вомъ твои́мъ, и҆ мѹ́дростїю твоє́ю ѹ҆стро́ивый чл҃вѣ́ка: да владѣ́етъ бы́вшими ѿ тебѐ тварьмѝ, и҆ да ѹ҆правлѧ́етъ мі́ръ въ пра̑бїи и҆ пра́вдѣ: да́ждь мѝ твои́хъ пр҃то́лѡвъ присѣдѧ́щѹю прем҃рость, и҆ не ѿлѹчѝ менѐ ѿ ѻ҆́трѡкъ твои́хъ, ꙗ҆́кѡ а҆́зъ ра́бъ тво́й, и҆ сы́нъ рабы́ни твоеѧ̀. Послѝ ю҆̀ съ нб҃съ ѿ ст҃а́гѡ жили́ща твоегѡ̀, и҆ ѿ пр҃то́ла сла́вы твоеѧ̀, да сѹ́щи со мно́ю наѹчи́тъ мѧ̀, что̀ бл҃гоѹго́дно є҆́сть пред̾ тобо́ю: И҆ наста́витъ мѧ̀ въ ра́зѹмъ, и҆ сохрани́тъ мѧ̀ въ сла́вѣ свое́й. Помышлє́нїѧ бо сме́ртныхъ всѧ̑ боѧзли́ва, и҆ погрѣши́тєльна ѹ҆мышлє́нїѧ и҆́хъ.

На лїтѝи стїхи́ра [пра́здника и̑] хра́ма.
И̑ ст҃и́телѧ, гла́съ ѕ҃:

Воскрѣ̑нїѧ ра́дости дне́сь совозсїѧ̀ ✻ свѣтоно́снаѧ па́мѧть ст҃и́телѧ Хрⷭ҇то́ва, ✻ и̑ цр҃ковь бж҃їѧ, цвѣ̑ты оу̑краша́ема, ✻ взыва́етъ ти̑, нїко́лае: ✻ застꙋ́пниче на́шъ и̑ мл҃твенниче те́плый, ✻ на́съ, и̑̀хже собра́лъ є̑сѝ здѣ̀, ✻ и̑ та́мѡ соберѝ въ ча́сти сп҃са́емыхъ.

Сла́ва, ст҃и́телѧ, гла́съ то́йже:

Чі́й є̑сѝ, ма́лый ро́де се́рбскїй; ✻ вопросѝ нїкола́й ст҃и́тель, ✻ са́мъ же ѿвѣща́въ, речѐ: ✻ лю́дїе бж҃їи, хрⷭ҇тїа́не є̑смы̀, ✻ ча̑да ст҃и́телѧ са́ввы вели́кагѡ, ✻ породи́вшагѡ на́съ дх҃омъ ст҃ы́мъ: ✻ и̑ наслѣ̑дницы кн҃зе́й и̑ прп҃бныхъ ро́да не́мани,*24 ✻ ѻ̑би́тельми и̑ хра̑мы зе́млю на́шꙋ оу̑краси́вшихъ: ✻ во́ини є̑смы̀ сла́внагѡ ла́зарѧ, ✻ за крⷭ҇тъ чⷭ҇тны́й живо́тъ сво́й положи́вшагѡ. ✻ па́ки же вопроси́въ, речѐ: ✻ чі́й є̑сѝ, ма́лый ро́де се́рбскїй; ✻ и̑ ка́кѡ пꙋсты́ню скорбе́й проше́лъ є̑сѝ; ✻ сѣ́мѧ є̑смы̀ ст҃ы́хъ ѻ̑тє̑цъ на́шихъ, ✻ и̑ ѿра́сль дре́ва, на по́ли ко́совѣ посѣче́ннагѡ, ✻ до ны́нѣ жи́ви є̑смы̀ во хрⷭ҇тѣ̀ оу̑пова́нїемъ ✻ свобо́ды златы́ѧ и̑ цр҃твїѧ нб҃нагѡ. И̑ ны́нѣ, пра́здника.

На стїхо́внѣ стїхи̑ры, гла́съ в҃.
По̑: Кі́ими [похва́льными]:

Кі́ими смире́нными гла̑сы ✻ воспое́мъ нїкола́а ст҃и́телѧ; ✻ дꙋ́хомъ ѿ па́ствы николи́же разлꙋчи́вшасѧ, ✻ и̑ тѣ́ломъ па́ки въ ле́личь возврати́вшасѧ, ✻ ст҃и́телей се́рбскихъ равностоѧ́телѧ, ✻ си̑льныѧ мі́ра хрⷭ҇тꙋ̀ покори́вшаго, ✻ и̑ смире́нныѧ ꙗ̑кѡ бра́тїю хрⷭ҇то́вꙋ почти́вшаго, ✻ того́ бо вои́стиннꙋ досто́йнѡ ✻ безсме́ртныѧ сла́вы ✻ вѣнце́мъ вѣнча́етъ хрⷭ҇то́съ бг҃ъ на́шъ, ✻ и̑мѣ́ѧй ве́лїю мл҃ть.

Стї́хъ: Ѻ҆ц҃е́нницы твои̑ ѡ҆блекꙋ́тсѧ въ пра́вдꙋ, ✻ и̑ прп҃бнїи твои̑ возра́дꙋютсѧ.*25

24* изакцентовано као у служби Преносу моштију св. краља Стефана Дечанског (29. јуна), а у изворнику: нема́ни.

25* Пс. 131,9.

Кі́ими недосто́йными ᲂу҆стна́ми ⁂ прико́снемсѧ ра́цѣ мощє́й бл҃же́ннагѡ нїкола́а; ⁂ є҆ѵ҇лїа проповѣ́дника, ⁂ ѻ҆́чествꙋ крѣ́пкагѡ застꙋ́пника, ⁂ сиро́тъ пита́телѧ, ⁂ хра́мѡвъ и҆ монастыре́й ѡ҆бнови́телѧ, ⁂ мл҃твенника неꙋсы́пна ⁂ ѡ҆ ро́дѣ се́рбстѣмъ, ⁂ є҆гѡ́же мл҃твами ⁂ врагѡ́въ шата́нїе хр҃то́съ низложѝ, ⁂ и҆мѣ́й ве́лїю мл҃ть.

Ст҃і́хъ: Восхва́лѧтсѧ прⷭ҇бнїи во сла́вѣ, ⁂ и҆ возра́дꙋютсѧ на ло́жахъ свои́хъ.*[26]

Кі́ими дх҃о́вными пѣ́сньми ⁂ похва́лимъ а҆рхїере́а хр҃то́ва; ⁂ безбо́жїѧ загради́вшаго безстꙋ́днаѧ ᲂу҆ста̀, ⁂ гл҃гѡ́лы и҆ писа́ньми бг҃омꙋ́дрыми, ⁂ жи́чи свѣ́тлое ᲂу҆добре́нїе, ⁂ всеѧ̀ вселе́нскїѧ цр҃кве ра́дованїе, ⁂ но́вагѡ завѣ́та ⁂ бг҃опи́саннꙋю но́вꙋю скрижа́ль, ⁂ ю҆́же ѿ се́рбїи ⁂ преди́вниѡ хр҃то́съ и҆знесѐ, ⁂ и҆мѣ́й ве́лїю мл҃ть.

Сла́ва, гла́съ г҃:

Со ст҃и́телемъ нїкола́емъ мо́лимъ ти сѧ, бж҃е: ⁂ се́рбскїй ро́дъ соединѝ и҆ ᲂу҆мно́жи, ⁂ простѝ, и҆сцѣлѝ и҆ ѡ҆божѝ, ⁂ да въ ра́дости и҆ ско́рби тѧ̀ сла́вити возмо́жемъ.

И҆ ны́нѣ, пра́здника.

Тропа́рь [ст҃и́телѧ], гла́съ и҆:

Златоꙋ́стый проповѣ́дниче воскр҃шагѡ хр҃та̀:
[Пи́санъ на ма́лѣй вече́рни.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

А҆́ще и҆зво́литъ настоѧ́тель твори́ти бдѣ́нїе:
тропа́рь ст҃и́телю, два́жды: и҆ Бц҃е дв҃о:*[27] є҆ди́ножды.

НА̑ У҆́ТРЕНИ.

На Бг҃ъ гдⷭ҇ь: тропа́рь пра́здника, два́жды.

Сла́ва, ст҃и́телѧ. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

---

[26]* Пс. 149,5.

[27]* И҆лѝ пра́здника.

По а҃-мъ стїхосло́вїи сѣда́ленъ, гла́съ а҃:

Па́стырскаѧ свирѣ́ль бг҃осло́вїѧ твоегѡ̀ * сі́льныѧ мі́ра привлече́ тѧ послꙋ́шати, * ѿ да́льнихъ стра́нъ и҆ и҆ны́хъ ꙗ҆зы́кѡвъ * мнѡ́ги на по́мощь стра́ждꙋщей се́рбїи призва̀. * но молѝ хр҃та̀ бг҃а, ѻ҆́че нїко́лае, * въ вѣ́рѣ и҆ братолю́бїи сп҃сти́сѧ дꙋша́мъ на́шымъ.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

По в҃-мъ стїхосло́вїи сѣда́ленъ, гла́съ а҃:

Ѐдинéйскꙋю мꙋ́дрость чл҃вѣ́кѡвъ пости́гнꙋвъ, * ко і҆ерли́мꙋ бж҃твенныхъ за́повѣдей поте́къ, * и҆ дх҃а бл҃гтїю просвѣти́всѧ, * на се́рбскїй сїѡ́нъ, жи́чꙋ ст҃ꙋ́ю, возше́лъ є҆сѝ, * па́стырю до́брый слове́сныхъ ѻ҆ве́цъ, * молѝ хр҃та̀ бг҃а сп҃сти́сѧ дꙋша́мъ на́шымъ.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

По полѹ҃еле́и сѣда́ленъ, гла́съ а҃:

За хр҃тъ ч҃тны́й дꙋ́шꙋ твою̀ полага́ше, * влады́ко ст҃ы́й, * въ мл҃твѣ сле́знѡ взыва́ѧ: * гдⷭ҇и гдⷭ҇и, простѝ на́мъ се́рбѡмъ грѣхѝ, * и҆ да́ждь на́мъ свобо́дꙋ, во є҆́же тѧ̀ просла́вити, * ꙗ҆́кѡ николи́же никто́же ѿ вѣ́ка.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

Степе́нна, а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са.

Прокі́менъ, гла́съ д҃:

Ст҃ѝ́ннцы твоѝ ѡ҆блекꙋ́тсѧ въ пра́вдꙋ, * и҆ прп҃бнїи твоѝ возра́дꙋютсѧ.*[28]

Стїхъ: Та́мѡ возращꙋ̀ ро́гъ дв҃до́ви, * ᲂу҆гото́вахъ свѣти́льникъ пома́занномꙋ моемꙋ̀.*[29]

Всѧ́кое дыха́нїе:

---

[28]* Пс. 131,9.
[29]* Пс. 131,17.

Є҆ѵ҃лїе ѿ і҆ѡа́нна, зача́ло л҃є ѿ полꙋ̀.*30

Речѐ гдⷭ҇ь ко прише́дшымъ къ немꙋ̀ і҆ꙋде́ѡмъ: [а҃] А҆ми́нь, а҆ми́нь гл҃го́лю ва́мъ: не входѧ́й две́рьми во дво́ръ ѻ҆вчїй, но прела́зѧ и҆нꙋдѣ, то́й та́ть є҆́сть и҆ разбо́йникъ: [б҃] а҆ входѧ́й две́рьми, па́стырь є҆́сть ѻ҆вца́мъ: [в҃] семꙋ̀ две́рникъ ѿверза́етъ, и҆ ѻ҆́вцы гла́съ є҆гѡ̀ слы́шатъ, и҆ своѧ̑ ѻ҆́вцы глаша́етъ по и҆́мени, и҆ и҆згони́тъ и҆̀хъ: [г҃] и҆ є҆гда̀ своѧ̑ ѻ҆́вцы и҆жденє́тъ, пред̾ ни́ми хо́дитъ: и҆ ѻ҆́вцы по не́мъ и҆дꙋ́тъ, ꙗ҆́кѡ вѣ́дѧтъ гла́съ є҆гѡ̀: [д҃] по чꙋжде́мъ же не и҆дꙋ́тъ, но бѣжа́тъ ѿ негѡ̀, ꙗ҆́кѡ не зна́ютъ чꙋжда́гѡ гла́са. [є҃] Сїю̀ при́тчꙋ речѐ и҆̀мъ і҆и҃съ: ѻ҆ни́ же не разꙋмѣ́ша, что̀ бѧ́ше ꙗ҆̀же гл҃го́лаше и҆̀мъ. [ѕ҃] Рече́ же па́ки и҆̀мъ і҆и҃съ: а҆ми́нь, а҆ми́нь гл҃го́лю ва́мъ, ꙗ҆́кѡ а҆́зъ є҆́смь две́рь ѻ҆вца́мъ. [з҃] Всѝ, є҆ли́кѡ (и҆́хъ) прїи́де пре́жде менѐ, та́тїе сꙋ́ть и҆ разбо́йницы: но не послꙋ́шаша и҆́хъ ѻ҆́вцы. [и҃] А҆́зъ є҆́смь две́рь: мно́ю а҆́ще кто̀ вни́детъ, сп҃се́тсѧ, и҆ вни́детъ, и҆ и҆зы́детъ, и҆ па́жить ѡ҆брѧ́щетъ.

По и҃-мъ ѱалмѣ̀ стїхи́ра, гла́съ ѕ҃:

Дх҃а бл҃гть во ѹ҆ста́хъ твои́хъ и҆злїѧ́сѧ, ✻ ѻ҆́че нїко́лае бг҃оно́сне, ✻ и҆ бы́лъ є҆сѝ тр҃цы проповѣ́дникъ велегла́сенъ, ✻ наро́ды призыва́ѧ съ тобо́ю сла́вити: ✻ гдⷭ҇и гдⷭ҇ь на́шъ, ✻ ꙗ҆́кѡ чꙋ́дно и҆́мѧ твоѐ по всѣ́й землѝ.

Канѡ́нъ пра́здника на ѕ҃, и҆ ст҃а́гѡ на и҃.

Канѡ́нъ ст҃а́гѡ нїкола́а, є҆гѡ́же краестро́чїе разꙋ́мнѡ да чте́тсѧ.*31

Гла́съ а҃.

Пѣ́снь а҃. І҆рмо́съ:

Поимъ, всѝ лю́дїе, ✻ ѿ го́рькїѧ рабо́ты фараѡ́ни і҆и҃лѧ и҆змѣ́ншемꙋ, ✻ и҆ во глꙋбинѣ̀ морстѣ́й ✻ нога́ми немо́крыми наста́вльшемꙋ, ✻ пѣ́снь побѣ́днꙋю, ꙗ҆́кѡ просла́висѧ.

Сла́ва тебѣ̀, хр҃тѐ бж҃е, дарова́вшемꙋ на́мъ твоегѡ̀ ѹ҆го́дника ди́внаго, нїкола́а ст҃и́телѧ се́рбскагѡ, є҆го́же восхвали́ти ѹ҆стѡ́мъ на́шымъ мл҃нчєскимъ сло́во пода́ждь.

30* Јн. 10,1-9 (зач. 35 од пола).

31* Акростих (у тропарима и богородич(а)нима Канона̑) гласи: Се́рбїн возлю́бленнѣй ѿ рꙋ́сїи приноше́нїе.

[Припѣ́въ: Ст҃и́телю ѻ҆́че нїко́лае, молѝ бг҃а ѡ҆ на́съ.]

Є҆катері́ны и҆ драгоми́ра ча́до злато́е, мл҃твами ма́тере па́че млека̀ напое́нный, и҆ бл҃гочести́емъ ро́да твоегѡ̀ воспита́нный, ходи́ти предъ бг҃омъ, нїко́лае, и҆здѣ́тска навы́клъ є҆сѝ.

Ре́вностїю и҆ оу҆се́рдїемъ побѣжда́ѧ не́мощь тѣле́снꙋю, кни́жномꙋ чте́нїю и҆ оу҆че́нїю по всѧ̑ дни̑ прилѣжа́ше, до́ндеже бога́тство мꙋ́дрости ѿ конє́цъ землѝ, ꙗ҆́кѡ нѣ́кїй кꙋпе́цъ, ѻ҆́че, собра́лъ є҆сѝ. Бг҃ородѣ́нъ:

Бл҃гове́ннаѧ бц҃е дѣ́во, къ тебѣ̀ со ст҃ы́мъ нїколае́мъ свѣ́тлѡ взыва́емъ: ѡ҆крилѝ на́съ твои́ми мл҃твами, да тѧ̀ съ сн҃омъ твои́мъ и҆ бг҃омъ сла́вимъ во вѣ́ки.

Пѣ́снь г҃. І҆рмо́съ:

Оу҆твердѝ менѐ, хр҃тѐ, ✻ на недви́жимомъ ка́мени за́повѣдей твои́хъ, ✻ и҆ просвѣти́ мѧ свѣ́томъ лица̀ твоегѡ̀: ✻ нѣ́сть бо ст҃ъ па́че тебѐ, чл҃вѣколю́бче.

Ї҆се мо́й, та́кѡ въ болѣ́зни взыва́лъ є҆сѝ, ѻ҆́че, а҆́ще ѡ҆брѣто́хъ бл҃гть предъ тобо́ю, не ѡ҆ста́ви менѐ, да все́ю крѣ́постїю тебѣ̀ послꙋ́жꙋ.

И҆сцѣле́нїе ѿ бг҃а прїе́мъ, а҆́бїе ѡ҆бѣ́тъ сво́й и҆спо́лнивъ, въ рѝзы мона́шескїѧ ѡ҆блѣ́клсѧ є҆сѝ, ко слꙋже́нїю цр҃кви и҆ ѻ҆́чествꙋ себѐ оу҆гото́вавъ.

Вѣ́ры проповѣ́дникъ велегла́сенъ се́рбїи и҆ все́й вселе́ннѣй возгремѣ́лъ є҆сѝ, нїко́лае, спѧ́щыѧ дꙋше́ю сло́вомъ є҆ѵ҆́льскимъ возставлѧ́ѧ: пока́йтесѧ, прибли́жи бо сѧ цр҃тво нб҃ное. Бг҃ородѣ́нъ:

Ѿ пресвѧ́тѧѧ дѣ́во бц҃е, помозѝ на́мъ, да подо́бнѡ тебѣ̀ поко́рни бꙋ́демъ во́ли бж҃твеннѣй, сн҃а твоего̀ и҆ гдⷭ҇а ѡ҆ тебѣ̀ сла́вѧще и҆ хва́лѧще.

Конда́къ и҆ і҆́косъ пра́здника.

Сѣда́ленъ ст҃и́телѧ, гла́съ ѕ҃:

Кр҃тоно́сномꙋ ро́дꙋ се́рбскомꙋ сострада́въ, ✻ ко гдⷭ҇ꙋ воздыха́лъ є҆сѝ, ст҃и́телю: ✻ ѿвратѝ пра̑вный гнѣ́въ тво́й ѿ на́съ, ✻ оу҆слы́ши на́съ и҆ поми́лꙋй, ✻ ты́ бо є҆сѝ бг҃ъ ѻ҆тє́цъ и҆ ма́терей на́шихъ, ✻ и҆̀же въ тѧ̀

вѣ́роваша, ✻ тобо́ю жи́ви бы́ша, ✻ тобо́ю хра́мы воздвиза́ша, ✻ тебѐ ра́ди пости́шасѧ, ✻ за тебѐ и҆ страда́ша, ✻ распина́еми на тьма́хъ крⷭ҇то́въ ✻ тебѐ ра́ди, распѧ́тагѡ за всѧ̑ лю́ди и҆ всѧ̑ наро́ды. ✻ къ комꙋ̀ ᲂу҆̀бо прибѣ́гнемъ, а҆́ще не къ тебѣ̀; ✻ кто̀ на́съ ᲂу҆слы́шитъ и҆ помо́жетъ, а҆́ще не ты̀, ✻ помо́щниче на́шъ и҆ сп҃си́телю; Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

Пѣ́снь д҃. І҆рмо́съ:

Ве́лїѧ та́йна ✻ твоегѡ̀, хрⷭ҇тѐ, смотре́нїѧ: ✻ сїю́ бо свы́ше прови́дѧ бг҃озри́тельнѡ а҆ввакꙋ́мъ, ✻ и҆зше́лъ є҆сѝ, вопїѧ́ше тебѣ̀, ✻ во сп҃се́нїе люде́й твои́хъ, чл҃вѣколю́бче.

За дрꙋ́ги своѧ̑ дꙋ́шꙋ твою̀ полага́ѧ, вождѝ и҆ во́ины на по́ли бра́ни ᲂу҆крѣплѧ́ше, ѻ҆ч҃е, и҆ по́сланъ бы́въ во и҆ны̑ѧ страны̑, гл҃го́ломъ ѻ҆гненнымъ на по́мощь ѻ҆ч҃ествꙋ мнѡ́ги призва́лъ є҆сѝ.

Лю́ди сє́рбскїѧ, ра́тїю расточє́нныѧ и҆ распꙋжє́нныѧ, ꙗ҆́кѡ ко́кошъ птенцы̀ своѧ̑ подъ крилѣ̀, собира́ше ст҃ы́й нїкола́й, са́номъ є҆пⷭ҇кпскимъ досто́йнѡ почте́нный.

Ю́ность твоѧ̀ ѡ҆бнови́сѧ, ст҃и́телю, въ та́инствѣ хїротонї́и*[32] а҆рхїере́йскїѧ, и҆ блг҃вѝ дꙋша̀ твоѧ̀ гдⷭ҇а, пла́чемъ мл҃ническимъ но́вое рожде́нїе зна́менꙋющи. Бг҃орⷭ҇ченъ:

Бж҃е всеси́льне, наꙋчи́ ны моли́тисѧ, ꙗ҆́коже молѧ́шесѧ тебѣ̀ прест҃а́ѧ бц҃а на землѝ: да и҆́мѧ твоѐ ст҃о́е не ѿхо́дитъ ѿ ср҃ца на́шегѡ.

Пѣ́снь є҃. І҆рмо́съ:

Ѿ но́щи ᲂу҆тренююще, ✻ поемъ тѧ̀, хрⷭ҇тѐ, ✻ ѻ҆ц҃ꙋ̀ собезнача́льна, ✻ и҆ сп҃са дꙋ́шъ на́шихъ: ✻ ми́ръ мі́рови пода́ждь, чл҃вѣколю́бче.

Любо́вїю хрⷭ҇то́вою па́ствꙋ твою̀ ѡ҆бѣ́млѧ, всѣ́мъ бы́лъ є҆сѝ всѧ̑, си́рыхъ пита́телю, ско́рбныхъ ѿра́до, хра́мѡвъ зижди́телю, вѣ́ры ᲂу҆ч҃телю.

Є҆ди́наго чл҃вѣколю́бца и҆ сп҃са наро́дѡмъ смѧтє́ннымъ а҆пⷭ҇льски возвѣсти́лъ є҆сѝ, ѡ҆бѣтова́нїй бж҃їихъ и҆сполне́нїе, всѧ́кїѧ тѣ́сноты̀ недꙋмѣ́нїй и҆ ра́спрей разрѣше́нїе, вражды̀ ᲂу҆толе́нїе, мі́ра ᲂу҆мире́нїе и҆ сп҃се́нїе.

---

[32]* у изворнику: хїрото́нїи.

Нїко́лае, побѣ́ды тезоиме́нный, надъ грѣхо́мъ и҆ сме́ртїю побѣ́ду хр҃то́ву проповѣ́далъ є҆сѝ, прило́ги бѣсѡ́въ и҆ стра́хъ ѿгонѧ́ѧ гл҃го́ломъ: і҆и҃съ хр҃то́съ ні́ка. Бг҃ородѣнъ:

Нadéждо на́ша свѣ́тлаѧ, бц҃е прест҃а́ѧ, ѿженѝ на́съ ѿ всѧ́каго ѕла̀, и҆ всѧ́кое ѕло̀ ѿ на́съ, напра́ви на́съ ко всѧ́кому бла́гу, и҆ всѧ́кое бла́го къ на́мъ, серде́чную любо́вь тебѣ̀ приносѧ́щихъ и҆ ѿ ср҃ца тебѐ просѧ́щихъ.

Пѣ́снь ѕ҃. І҆рмо́съ:

Прро́ка сп҃слъ є҆сѝ ѿ ки́та, чл҃вѣколю́бче, ✻ и҆ менѐ и҆зъ глубины̀ прегрѣше́нїй ✻ возведѝ, молю́сѧ.

Ѕеро ѻ҆хрїдское бг҃огла́сною ѱалти́рїю мл҃твъ твои́хъ ѡ҆глаша́ѧ, гдⷭ҇еви воспѣ́лъ є҆сѝ: ѿ любы̀ моѧ̀! а҆́ще бы возмого́хъ всѧ̑ живу́щыѧ на землѝ подви́гнути, да со мно́ю просла́вѧтъ тѧ̀, чл҃вѣколю́бче.

И҆же во ст҃ы́хъ ѻ҆тє́цъ на́шихъ равноап҃льныхъ кли́мента и҆ наума преемникъ бы́въ, въ поще́нїи, мл҃твѣ и҆ трудѣ́хъ ст҃и́тельскихъ тѣ̑мъ подража́лъ є҆сѝ: сегѡ̀ ра́ди тѧ̀ почита́емъ, нїко́лае, подви́жниче ѻ҆хрїдскїй.

Ѡ ст҃ы́ѧ горы̀, ѿ ѻ҆би́тели хиланда́рскїѧ, ѿ свѣти́льника ст҃оса́ввскаго свѣ́тъ житїѧ̀ и҆ноческаго въ ср҃цы твое́мъ возже́глъ є҆сѝ, въ преда́нїи ст҃ы́хъ ѻ҆тє́цъ ᲂу҆твержда́ѧсѧ. Бг҃ородѣнъ:

Ра́дуйсѧ, ра́дость и҆ ᲂу҆тѣше́нїе во ст҃ы́хъ і҆кѡ́нахъ и҆менова́ннаѧ, ра́дуйсѧ, дще́ре цр҃каѧ, дѣ́ственныхъ ду́шы цр҃ю̀ приводѧ́щаѧ, ра́дуйсѧ, и҆нокѡвъ держа́внаѧ заступнице, ра́дуйсѧ, хр҃тїа́нъ ᲂу҆пова́нїе.

Конда́къ, гла́съ г҃:

Ѻрхїпа́стырь бы́въ во ѻ҆хрїдѣ̀ ст҃а́гѡ кли́мента и҆ наума, ✻ на пр҃то́лѣ ст҃а́гѡ са́ввы въ жи́че пра́вѡ пра́вивъ, ✻ люде́й бж҃їихъ є҆ѵ҃льскимъ ᲂу҆че́нїемъ просвѣти́лъ є҆сѝ, ✻ къ покаѧ́нїю и҆ любвѝ хр҃то́вой люди приводѧ̀, ✻ за хр҃та̀ и҆ страда́нїе въ дахѧ́ ᲂу҆претерпѣ́въ: ✻ тогѡ̀ ра́ди просла́вленъ є҆сѝ, ✻ ст҃и́телю нїко́лае, ᲂу҆го́дниче бж҃їй.*[33] І҆́косъ:

---

[33]* очигледно је у питању превод – препев (са испуштеним деловима) Кондакâ из Службе о. Атанасија Симонопетрита (видети стр. 13), који би у мом преводу са српског на цсл гласио

Рожде́нїи твое́мъ *ма́лый ле́личь*[34] возвесели́сѧ, ⁘ ѡ҆ бл҃же́ннѣй же конча́нѣ твое́й лю́дїе земли̑ воспла́кашасѧ. ⁘ тѣ́мже и҆ ѿ ру́сїи пѣ́нїе, къ тебѣ̀ простира́емое, ⁘ бл҃госе́рдїемъ прїими̑, ст҃и́телю, ⁘ ты́ бо во дни̑ гоне́нїй и҆ бѣ́дъ ⁘ ру́сь ст҃ую въ ср҃це твое̑ воспрїе́мъ, ⁘ ча̑да є҆ѧ̀ сло́вомъ прⷪ҇ро́ческимъ ѹ҆тѣша́ше, ⁘ и҆ мл҃твою твое́ю сꙋ́дъ бж҃їй на мл҃ть приклонѧ́ше: ⁘ сегѡ̀ ра́ди ны́нѣ со ст҃ы́мъ цр҃е́мъ нїкола́емъ ⁘ и҆ съ ли̑ки новомꙋ́ченикъ бл҃года́рнѡ тѧ̀ прославлѧ́емъ, ⁘ ст҃и́телю нїко́лае, ѹ҆го́дниче бж҃їй.

Пѣ́снь з҃. І҆рмо́съ:

Ѻ҆́бразꙋ слꙋжи́ти ⁘ мꙋсїкі́йскомꙋ согла́сїю созыва́ющꙋ лю́ди, ⁘ ѿ пѣ́сней сїѡ́нскихъ пою́ще ѻ҆́чески ѻ҆́троцы дв҃довы, ⁘ мꙋчи́телево разори́ша ѕлочести́вое велѣ́нїе, ⁘ и҆ пла́мень въ ро́сꙋ преложи́ша, ⁘ пѣ́снь воспѣва́юще: ⁘ превозноси́мый ѻ҆ц҃е́въ и҆ на́шъ бж҃е, блг҃ве́нъ є҆сѝ.

Ѹ҆слы́ши, гдⷭ҇и, ст҃и́телѧ твоегѡ̀ нїкола́а, со всѣ́ми ст҃ы́ми *цр҃твїѧ нб҃нагѡ*[35] за ро́дъ тво́й молѧ́щасѧ, и҆ сп҃си́ ны, пою́щыѧ: превозноси́мый ѻ҆ц҃е́въ и҆ на́шъ бж҃е, блг҃ве́нъ є҆сѝ.

Сїѡ́не се́рбскїй, жи́че ст҃а́ѧ, ко́ль красны̑ въ тебѣ̀ стопы̑ бл҃говѣ́стника, нїкола́а златослове́снагѡ, бл҃говѣ́ствꙋюща ми́ръ хр҃то́въ и҆ пою́ща: превозноси́мый ѻ҆ц҃е́въ и҆ на́шъ бж҃е, блг҃ве́нъ є҆сѝ.

И҆стиннаго па́стырѧ и҆ ѻ҆ц҃а̀ всенаро́днаго разꙋмѣ́ша тѧ̀ лю́ди, ст҃ы́й влады́ко, ꙗ҆́кѡ ѻ҆́вцы, къ тебѣ̀ собира́шасѧ, свирѣ́ли и҆ гла́са па́стырскагѡ слꙋ́шающе, и҆ съ тобо́ю молѧ́щесѧ: превозноси́мый ѻ҆ц҃е́въ и҆ на́шъ бж҃е, блг҃ве́нъ є҆сѝ. Бг҃ородѣ́нъ:

Пресвѧ́тѧѧ дв҃о превозноси́маѧ, ѡ҆брѣ́тѝ на́съ хр҃тꙋ̀, дра́хмꙋ поги́бшꙋю, слове́снице сла́дкаѧ, ѡ҆словесѝ ро́дъ на́шъ є҆ди́номꙋ бг҃ꙋ слꙋжи́ти и҆ кла́нѧтисѧ, пою́ще: превозноси́мый ѻ҆ц҃е́въ и҆ на́шъ бж҃е, блг҃ве́нъ є҆сѝ.

овако: Роди́лсѧ є҆сѝ в ле́личꙋ се́рбскомꙋ, ⁘ а҆рхїпа́стырь бы́лъ во ѻ҆хрі́дѣ ст҃онаꙋ́м(ов)скомꙋ, ⁘ на пр҃то́лѣ ст҃а́гѡ са́ввы въ жи́че влады́чествовалъ (столо́валъ), ⁘ люде́й бж҃їихъ є҆ѹ҆лїемъ ѹ҆чи́лъ и҆ просвѣти́лъ є҆сѝ, ⁘ къ покаѧ́нїю и҆ хр҃толю́бїю чл҃вѣ́ки приводи́лъ, ⁘ за хр҃та̀ и҆ страда́нїе въ дахꙋ́ претерпѣ́лъ: ⁘ сегѡ̀ ра́ди то́й тѧ̀ [и҆] просла́вѝ, ⁘ ст҃и́телю нїко́лае, но́вый ѹ҆го́дниче бж҃їй.

[34]* у новом издању *„Србљака“*, које се припрема за штампу у Београду, овде и надаље замењено са: ро́дъ се́рбскїй.

[35]* можда је и овде стајало: се́рбїи нб҃ныѧ ?

Пѣ́снь и҃. І҆рмо́съ:

Въ пла́мени ѻ҆гненнѣ̀ горѧ́щїѧ пе́щи, ✻ сохра́ншаго дѣ́ти, ✻ и҆ во зра́цѣ а҆гг҃ла снизше́дшаго къ ни́мъ, ✻ по́йте гдⷭ҇а, ✻ и҆ превозноси́те є҆го̀ во вѣ́ки.

Рыда́нїѧ и҆ пла́ча и҆спо́лнисѧ срⷣце твоѐ, ст҃и́телю, є҆гда̀ па́ки сожже́на бы́сть землѧ̀ се́рбскаѧ, и҆ бы́ша ме́ртви чл҃вѣ́цы на лицы̀ землѝ, ꙗ҆́кѡ сѣ́но созадѝ жнꙋ́щагѡ, и҆ не бы́сть собира́ющагѡ.

Изъ затво́ра темни́чнагѡ поꙋча́лъ є҆сѝ лю́ди твоѧ̑: пока́йтесѧ и҆ па́ки ꙗ҆ко хрⷭ҇тꙋ̀ ѡ҆брати́тесѧ, би́серꙋ ва́шемꙋ и҆ ка́меню драгоцѣ́нномꙋ, и҆̀же пꙋ́ть въ нощѝ ѡ҆зарѧ́етъ, прелага́етъ и҆́го въ свобо́дꙋ, и҆ ско́рбь во ѿра́дꙋ: по́йте и҆ превозноси́те є҆го̀ во вѣ́ки.

Нїко́лае ст҃и́телю, се́рбїи ѹ҆ста̀ бг҃одѧ̑ннаѧ, та́кѡ въ ско́рби взыва́лъ є҆сѝ: пощадѝ, пощадѝ, бж҃е, ѡ҆ста́нокъ люде́й твои́хъ, да не когда̀ рекꙋ́тъ ꙗ҆зы́цы: гдѣ̀ є҆́сть бг҃ъ се́рбскїй, вскꙋ́ю не и҆зба́витъ и҆̀хъ ѿ рꙋ́къ на́шихъ ны́нѣ; Трⷭ҇ченъ:

О҆ч҃е, сн҃е и҆ дш҃е ст҃ы́й, въ него́же вѣ́ровахомъ, въ є҆гѡ́же и҆́мѧ крⷭ҇ти́хомсѧ, прѣ̑внъ є҆сѝ, бж҃е, ѡ҆ всѣ́хъ, ꙗ҆̀же сотвори́лъ є҆сѝ на́мъ, но пощадѝ и҆ сп҃сѝ лю́ди твоѧ̑, пою́щыѧ и҆ превозносѧ́щыѧ тѧ̀ во вѣ́ки. Бг҃орⷭ҇ченъ:

Шꙋмѧ́щꙋ весе́лїю, лицѐ твоѐ сокрыва́еши, не взыскꙋ́етъ бо тѧ̀ весе́лїе, но во мра́цѣ мꙋ́ки и҆ ско́рби по́мощь твою̀ ꙗ҆влѧ́еши, мт҃и ꙗ҆вле́нице, ро́ждшаѧ на́мъ бг҃а и҆ чл҃вѣ́ка, є҆го́же пое́мъ и҆ превозно́симъ во вѣ́ки.

Пѣ́снь ѕ҃. І҆рмо́съ:

Тебѐ свѣ́тлꙋю свѣ́щꙋ, и҆ мт҃рь бж҃їю, ✻ пречꙋ́днꙋю сла́вꙋ, и҆ вы́шшꙋю всѣ́хъ тва́рей, ✻ пѣ́сньми велича́емъ.

Є҆вро́пꙋ*[36] и҆ а҆ме́рикꙋ а҆пⷭ҇льскими стопа́ми проше́лъ є҆сѝ, и҆ писа́ньми твои́ми мі́ръ ѡ҆богати́лъ є҆сѝ, ѻ҆ч҃е, правосла́внагѡ бг҃осло́вїѧ преми́рное бога́тство ꙗ҆влѧ́ѧ.

---

[36]* у изворнику: є҆вро́пꙋ.

Но́щь безбо́жїѧ мимои́де, покаѧ́нїѧ и҆ сп҃се́нїѧ де́нь прибли́жисѧ, да просвѣти́тсѧ дне́сь хр҃толюби́вый ро́дъ се́рбскїй, въ пра́зднествѣ возвраще́нїѧ своего̀ ст҃и́телѧ, бл҃гове́нїе па́ки всѣ́мъ подаю́ща.

Іерли́ма го́рнаго жи́телю, нїко́лае свѣтоѧвле́нне, нб҃ную лїтургі́ю со ст҃ы́ми дне́сь соверша́ѧ, помѧни̑ и҆̀же въ се́рбїи и҆ повсю́ду вѣ́рныѧ, серде́чною любо́вїю тѧ̀ велича́ющыѧ. Бг҃ороⷣ҇ченъ:

Є҆́же є҆́сть пи́сано, соверши́тсѧ: непра́вда пра́вдою потреби́тсѧ, ро́дъ хр҃то́въ сла́вою просвѣти́тсѧ, нб҃о съ земле́ю соедини́тсѧ, сла́дкую пѣ́снь тебѣ̀, засту́пнице, воспѣва́юще, и҆ сн҃а твоего̀ немо́лчно велича́юще.

Свѣти́ленъ:

Нб҃ныѧ се́рбїи ᲂу҆краше́нїе, ✻ лучу̀ пресвѣ́тлаго сл҃нца хр҃та̀, ✻ сло́вомъ є҆ѵ҆́льскимъ мі́ръ ѡ҆зари́вый, ✻ ст҃и́телю нїко́лае, и҆зъ тьмы̀ грѣхо́вныѧ ны̀ и҆схити̑. Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника: и҆лѝ бг҃ороⷣ҇ченъ:

Єди́наѧ любы̀ моѧ̀, ✻ мт҃и нб҃наѧ, ✻ свободи́ мѧ ѿ рабо́ты мі́ру до́лу влекꙋ́щемꙋ, ✻ и҆ вчини́*[37] мѧ въ рабѣ́хъ твои́хъ.

На хвали́техъ: стїхи̑ры на ѕ҃: пра́здника г҃, и҆ ст҃и́телю г҃, гла́съ є҆.
Пⷭ҇: Ра́дꙋйсѧ:

Ра́дꙋйсѧ, ст҃и́телю нїко́лае, ✻ ст҃оса́ввскихъ завѣ́тѡвъ храни́телю, ✻ сщ҃е́нникѡвъ и҆ мона́хѡвъ наста́вниче, ✻ ро́да своего̀ па́стырю и҆ ᲂу҆́чителю, се́рбїи ст҃ы́ѧ немѡ́лчнаѧ ᲂу҆ста̀, ✻ покаѧ́нїѧ ѻ҆гнезра́чный проповѣ́дниче, ✻ мі́ръ писа̑нїи твои́ми ѡ҆богати́вый, ✻ къ цр҃твїю нб҃номꙋ лю́ди пꙋтево́дствꙋѧ, ✻ моли̑ ѡ҆ на́съ, ѻ҆́че сщ҃е́нне, ✻ да цр҃твїе́мъ земны́мъ не прельсти́мсѧ.

Ра́дꙋйсѧ, мл҃ти сокро́вище, ✻ любве̑ хр҃то́вы ѕвѣ́здо̑ негаси́маѧ, ✻ во мра́цѣ ско́рби стра́ждꙋщымъ сїѧ́ющаѧ, ✻ си́рыхъ и҆ ни́щихъ пита́телю, ✻ вдѡ́въ и҆ ᲂу҆бо́гихъ прибѣ́жище, ✻ ѡ҆би́димыхъ засту́пниче, ѡ҆би́дѧщихъ и҆справле́нїе, ✻ мл҃твенниче те́плый ѡ҆ ро́дѣ твое́мъ, ✻ моли̑ хр҃та̀ бг҃а, ст҃и́телю нїко́лае, ✻ ср҃це мл҃тивѡ и҆ на́мъ стѧжа́ти, ✻ да мл҃ти въ де́нь сꙋ́дный сподо́бимсѧ.

---

[37]* у изворнику: ᲂу҆чини́.

Ра́дуйсѧ, се́рбїе вѣ́рнаѧ, ✻ ча̑да къ весе́лїю созыва́ющи, ✻ въ возвраще́нїи чⷭ҇тны́хъ моще́й ✻ нїкола́а твоегѡ̀ ст҃и́телѧ, ✻ се́ бо прїи́де, бл҃гве́нїе подаѧ̀, ✻ и҆ и҆з̾обилїе дарова́нїй дх҃о́вныхъ, ✻ вражды̑ ᲂу҆мирѧ́ѧ, ✻ скѡ́рбныѧ ᲂу҆тѣша́ѧ, ✻ хр҃та̀ ᲂу҆молѧ́ѧ ✻ низпосла́ти на́мъ ве́лїю мл҃ть. Сла́ва, гла́съ є҃:

Воскр҃нїѧ хр҃то́ва бл҃говѣ́стника, ✻ ди́внагѡ нїкола́а па́ки ᲂу҆слы́шимъ гла́съ: ✻ є҆да̀ не слы́шасте, и҆зъ раѧ̀ и҆згна́нїи, ✻ ꙗ҆́кѡ воскр҃и́тель на́шъ ѡ҆бѣтова́нїе и҆спо́лни, ✻ бг҃ъ бо на землѝ ꙗ҆ви́сѧ, ✻ да на́съ на нб҃са̀ возведе́тъ, ✻ и҆ принесѐ рабѡ́мъ свобожде́нїе, ✻ мертвымъ живо́тъ, болѧ́щымъ здра́вїе, ✻ печа̑льнымъ ра́дость, ѡ҆жесточе́нным̾ любо́вь, ✻ дре́ва жи́зни плоды̀ сладча́йшыѧ. ✻ а҆́ще же слы́шасте, почто̀ печа́льни є҆стѐ; ✻ гдѣ̀ є҆́сть крилѣ̀ ду́шъ ва́шихъ, ✻ бг҃олю́бїе и҆ братолю́бїе; ✻ и҆́миже па́ки вознести́сѧ и҆́мамы ✻ во ѻ҆́чество безсме́ртное гдⷭ҇а воскр҃и́телѧ.

И҆ ны́нѣ, пра́здника.

Славосло́вїе вели́кое. И҆ ѿпꙋ́стъ.

На̑ лїтꙋ́ргїи.

Бл҃же́нна пра́здника пѣ́снь радова́ѧ, и҆ ѿ канѡ́на ст҃а́гѡ пѣ́снь г҃-ѧ.

Прокі́менъ пра́здника, и҆ ст҃а́гѡ, гла́съ а҃:

Оу҆ста̀ моѧ̀ возгл҃го́лютъ прем̾ра̑сть, ✻ и҆ поꙋче́нїе ср̾ца̑ моегѡ̀ ра́зꙋмъ.*38

[Сті́хъ: Оу҆слы́шите сїѧ̀ всѝ ꙗ҆зы́цы, ✻ внꙋши́те всѝ живꙋ́щїи по вселе́ннѣй.]*39

А҆́пⷭ҇лъ днѐ, и҆ ст҃а́гѡ: ко є҆вре́ємъ, зача́ло тн҃и.*40

Бра́тїе, [з҃,ks] тако́въ на́мъ подоба́ше а҆рхїере́й, прп̾бенъ, неѕло́бивъ, безскве́рненъ, ѿлꙋче́нъ ѿ грѣ̑шникъ, и҆ вы́шше нб҃съ бы́въ: [ks] и҆́же не и҆́мать по всѧ̑ дни̑ нꙋ́жды, ꙗ҆́коже первосщѧ́нницы, пре́жде ѡ҆ свои́хъ грѣсѣ́хъ же́ртвы приноси́ти, пото́мъ же ѡ҆ людски́хъ: сїе́ бо

38* Пс. 48,4.
39* Пс. 48,2.
40* Евр. 7,26-28; 8,1-2 (зач. 318).

сотворѝ є҆ди́ною, себѐ прине́съ. [к҃н] Зако́нъ бо чл҃вѣ́ки поставля́етъ первосщ҃е́нники, и҆мꙋ́щыѧ не́мощь: сло́во же кля́твенное, є҆́же по зако́нѣ, сы́на во вѣ́ки соверше́нна. [н҃,а҃] Глава́ же ѡ҆ гл҃го́лемыхъ, такова̀ и҆́мамы первосщ҃е́нника, и҆́же сѣ́де ѡ҆деснꙋ́ю пр҃то́ла вели́чествїѧ на нб҃сѣ́хъ: [в҃] ст҃ы̑мъ слꙋжи́тель и҆ ски́нїи и҆́стиннѣй, ю҆́же водрꙋзѝ гдⷭ҇ь, а҆ не чл҃вѣ́къ.

[А҆ллилꙋ́їа, гла́съ в҃:

[Ст҃и́хъ: Ѹ҆ста̀ пра̑внагѡ поꙋча́тсѧ прем҃ости, ✻ и҆ ѧ҆зы́къ є҆гѡ̀ возгл҃го́летъ сꙋ́дъ.*41

Ст҃и́хъ: Зако́нъ бг҃а є҆гѡ̀ въ ср҃цѣ є҆гѡ̀, ✻ и҆ не за́пнꙋтсѧ стѡпы̀ є҆гѡ̀.]*42

Є҆ѵ҃ле́ї днѐ, и҆ ст҃а́гѡ: ѿ і҆ѡа́нна, зача́ло л҃ѕ.*43

Речѐ гдⷭ҇ь ко прише́дшымъ къ немꙋ̀ і҆ꙋде́ѥмъ: [і҃,ѳ҃] а҆́зъ є҆́смь две́рь, мно́ю а҆́ще кто̀ вни́детъ, сп҃се́тсѧ, и҆ вни́детъ, и҆ и҆зы́детъ, и҆ па́жить ѡ҆бря́щетъ. [і҃] Та́ть не прихо́дитъ, ра́звѣ да ᲂу҆кра́детъ, и҆ ᲂу҆бїе́тъ, и҆ погꙋби́тъ: а҆́зъ прїидо́хъ да живо́тъ и҆мꙋ́тъ, и҆ ли́шше и҆мꙋ́тъ. [а҃і] А҆́зъ є҆́смь па́стырь до́брый: па́стырь до́брый дꙋ́шꙋ свою̀ полага́етъ за ѻ҆́вцы. [в҃і] А҆ нае́мникъ, и҆́же нѣ́сть па́стырь, є҆мꙋ́же не сꙋ́ть ѻ҆́вцы своѧ̑, ви́дитъ во́лка гра́дꙋща, и҆ ѡ҆ставля́етъ ѻ҆́вцы, и҆ бѣ́гаетъ, и҆ во́лкъ расхи́титъ и҆̀хъ, и҆ распꙋ́дитъ ѻ҆́вцы. [г҃і] А҆ нае́мникъ бѣжи́тъ, ꙗ҆́кѡ нае́мникъ є҆́сть, и҆ не ради́тъ ѡ҆ ѻ҆вца́хъ. [д҃і] А҆́зъ є҆́смь па́стырь до́брый, и҆ зна́ю моѧ̑, и҆ зна́ютъ мѧ̀ моѧ̑. [є҃і] Ꙗ҆́коже зна́етъ мѧ̀ ѻ҆ц҃ъ, и҆ а҆́зъ зна́ю ѻ҆ц҃а̀: и҆ дꙋ́шꙋ мою̀ полага́ю за ѻ҆́вцы. [ѕ҃і] И҆ и҆́ны ѻ҆́вцы и҆́мамъ, ꙗ҆̀же не сꙋ́ть ѿ дворà сегѡ̀, и҆ ты̑ѧ мѝ подоба́етъ привестѝ: и҆ гла́съ мо́й ᲂу҆слы́шатъ, и҆ бꙋ́детъ є҆ди́но ста́до, и҆ є҆ди́нъ па́стырь.

Прича́стный:

Въ па́мѧть вѣ́чнꙋю бꙋ́детъ пра̑вникъ, ✻ ѿ слꙋ́ха ѕла̀ не ᲂу҆бои́тсѧ.*44

41* Пс. 36,30.
42* Пс. 36,31.
43* Jн. 10,9-16 (зач. 36).
44* Пс. 111,6 и 7.

МЦ҃А А҆ПРІ́ЛЛІА, ВЪ К҃-Й ДЕ́НЬ.

И҆НА́Я СЛУ́ЖБА И҆ЖЕ ВО СТЫ́ХЪ ОТЦУ̀ НА́ШЕМУ НІКОЛА́Ю, ЕПИ҃КПУ ЖИ́ЧСКОМУ.*[45]

НА МА́ЛѢЙ ВЕЧЕ́РНИ.

На Гдⷭ҇и, возва́хъ: стїхи́ры, [на д҃], гла́съ д҃.
По҃: Ꙗ҆́кѡ до́блѧ:

Ꙗ҆́кѡ ѕвѣзда̀ многосвѣ́тлаѧ, ✻ ᲂу҆твержде́нъ прехва́льне, ✻ мі́ръ ᲂу҆красѝ всечⷭ҇тне, ✻ и҆ се́й лꙋча́ми просвѣща́еши, ✻ догма̑ты бл҃говѣ́рїѧ, ✻ и҆ є҆́реси тьмꙋ̀ ѿгонѧ́еши, ст҃и́телю нїко́лае: ✻ моли́сѧ ѿ тлѝ и҆ бѣ́дъ и҆зба́витисѧ, ✻ вѣ́рою творѧ́щымъ всечⷭ҇тнꙋ́ю па́мѧть твою̀. [Два́жды.]

Сїѧ́нїемъ дх҃о́вным҃ъ ✻ просвѣти́въ вселе́ннꙋю, ✻ свѣтода́тельное сл҃нце ꙗ҆ви́сѧ, ✻ ꙗ҆́кѡ лꙋчы̀ велѣ́нїй ✻ во всѧ̑ концы̀ простира́ѧ, ✻ вѣ́рныхъ срⷣца̀ просвѣща́еши, преблѫже́нне нїко́лае, ✻ ѿгонѧ̀ тьмꙋ̀ є҆ресе́й, бг҃оно́сче, ✻ си́лою ѿ дв҃ы возсїѧ́вшагѡ.

Ѿ хрⷭ҇то́вы цр҃кве, преблѫже́нне, ✻ ѿгонѝ мы́сленныѧ во́лки, жезло́мъ велѣ́нїй твои́хъ: ✻ и҆ сїю̀ ѻ҆́крестъ ѡ҆гра̑дѝ ✻ слове́сною тве́рдостїю, ✻ и҆ предста́ви ю҆̀ хрⷭ҇тꙋ̀ цѣ́лꙋ и҆ недви́жимꙋ. ✻ є҆го́же молѝ ✻ ѿ тлѝ и҆ бѣ́дъ и҆зба́витисѧ, ✻ вѣ́рою творѧ́щымъ всечⷭ҇тнꙋ́ю па́мѧть твою̀.

Сла́ва, гла́съ ѕ҃:

45* приређено према издању: *„Жички и Студенички минеј за месец април“*, приредио: еп. Жички Хризостом (Столић) Хиландарац, издање: Епархија Жичка, манастири: Жича и Студеница, Краљево 2007. године, стр. 130-131, 136-151. Текст је прегледан и поправљене су уочене ситне грешке. Ово је заправо Служба једном светитељу из Општег минејима (највероватније незнатна прерада поч. еп. Хризостома) сачињена пре него што су написане комплетне службе ј-м Атанасија Симонопетрита и монахиње Евстолије (Јегорове).

Чл҃вѣ́че бж҃їй и҆ вѣ́рный ра́бе, ✻ слꙋжи́телю гдⷭ҇ень, ✻ мꙋ́жꙋ жела́нїй, ✻ сосꙋ́де и҆збра́нный, ✻ сто́лпе и҆ ᲂу҆твержде́нїе цр҃кве, ✻ цр҃твїѧ наслѣ́дниче, ✻ не премолчѝ є҆́же ѡ҆ на́съ вопи́ти ко гдⷭ҇ꙋ.

И҆ ны́нѣ, пра́здника.

На стїхо́внѣ: стїхи́ры, гла́съ а҃.
По҃: Всехва́льнїи мч҃ницы:

Тай́нника дх҃о́внаго ✻ и҆ слове́снꙋю трꙋбꙋ̀ бж҃їю, ✻ бж҃твенное зерца́ло, ✻ восхва́лимъ дне́сь досто́йнѡ, ✻ ст҃и́телѧ бж҃твеннаго и҆ ѻ҆гнедохнове́ннаго, ✻ точа́щаго златы̑ѧ стрꙋи̑ ᲂу҆че́нїѧ на́мъ. ✻ хр҃тꙋ̀ моли́сѧ, ✻ дарова́ти дꙋша́мъ на́шымъ ми́ръ и҆ ве́лїю мл҃ть.

Стїхъ: Чтна̀ предъ гдⷭ҇емъ ✻ сме́рть прⷭ҇бныхъ є҆гѡ̀.*46

Степе́нь вѣ́ры ра́зꙋмомъ, ✻ бж҃твеннаго и҆ бо́драго, ✻ рѣ́кꙋ златострꙋ́йнꙋю, ✻ всесвѣ́тлаго свѣти́льника, ✻ тр҃ческаго побо́рника, ✻ прїѧ́телища бл҃гтнагѡ ст҃а́гѡ дх҃а, ✻ сто́лпъ непоколеби́мый, ✻ и҆ ᲂу҆твержде́нїе цр҃кве, ✻ досто́йнѡ пѣ́сньми восхва́лимъ.

Стїхъ: Ст҃и́енницы твои̑ ѡ҆блекꙋ́тсѧ въ пра́вдꙋ, ✻ и҆ прⷭ҇бнїи твои̑ возра́дꙋютсѧ.*47

Дх҃о́вный ѻ҆рга́нъ гро́ма, ✻ бж҃твеннагѡ мановѐнїѧ, ✻ мо́лнїѧ проповѣ́данїѧ, ✻ свѣ́щникъ всезлаты́й, ✻ свѣ́тлый и҆ свѣтоно́сный ѡ҆ бг҃ѣ є҆сѝ, ✻ преблг҃ѧ́нне ст҃и́телю нїко́лае, ✻ ѡ҆ на́съ чтꙋ́щихъ тебѐ, хр҃та̀ молѝ, ✻ дарова́ти дꙋша́мъ на́шымъ ми́ръ и҆ ве́лїю мл҃ть. Сла́ва, гла́съ ѕ҃:

Тайнꙋ́ю дне́сь дх҃а трꙋбꙋ̀, ✻ бг҃оно́снаго ѻ҆ц҃а̀ восхва́лимъ, ✻ воспѣ́вшаго посредѣ̀ цр҃кве ✻ пѣ́снь сли́чнꙋю бг҃осло́вїѧ, ✻ тр҃цꙋ є҆ди́нꙋ непремѣ́ннꙋю, ✻ сꙋщество́ же и҆ бж҃тво̀, ✻ потреби́телѧ є҆ресе́й ✻ и҆ правосла́вныхъ побо́рника, ✻ молѧ́щагосѧ всегда̀ гдⷭ҇ꙋ, ✻ поми́ловатисѧ дꙋша́мъ на́шымъ. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

46* Пс. 115,6.
47* Пс. 131,9.

Тропа́рь, гла́съ и҃:

Златоу́стый проповѣ́дниче воскр҃шагѡ хр҃та̀, ✻ пѹтеводи́телю ро́да се́рбскагѡ кр҃тоно́снагѡ *во вѣ́ки,*[48] ✻ бл҃гогла́снаѧ лѹ́ро дх҃а ст҃а́гѡ, ✻ сла́во и҆ любы̀ мона́хѡвъ, ✻ ра́дованїе и҆ похвало̀ ст҃и́телнікѡвъ, ✻ оу҆чи́телю покаѧ́нїѧ, всенаро́дный влады́ко, ✻ предводи́телю бг҃омо́льна[гѡ] во́инства хр҃то́ва, ✻ ст҃ы́й нїко́лае се́рбскїй и҆ всеправосла́вный: ✻ со всѣ́ми ст҃ы́ми *нб҃ныѧ се́рбїи,*[49] ✻ молѝ є҆ди́наго чл҃вѣколю́бца ✻ дарова́ти ми́ръ и҆ согла́сїе*[50] ро́дѹ на́шемѹ.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

Є҆ктенїа̀, и҆ ѿпѹ́стъ.

На ве́лицѣй вечє́рни.

Поє́мъ: Бл҃же́нъ мѹ́жъ: а҃-й а҆нтїфѡ́нъ.

На Гдⷭ҇и, воз҃ва́хъ: стїхи́ры, на и҃:

Стїхи́ры пра́здника г҃: и҆ ст҃и́телѧ є҃, гла́съ ѕ҃.

По҃: Всю̀ ѿложи́вше:

Вѣ́сь ѡ҆сѣ́нъ ✻ бг҃оно́сецъ показа́сѧ, ✻ пома́занїе бж҃їе ст҃о́е, ✻ ст҃ы́мъ дх҃омъ ѡ҆бложе́нъ: ✻ и҆ свѣ́тлѡ входѧ̀ вы́нѹ ✻ во ст҃а̑ѧ ст҃ы́хъ, ✻ бг҃онача́льными свѣ́тлостьмѝ ѡ҆зарѧ́емь, ✻ бл҃гти причаща́ѧсѧ ✻ ст҃ы́хъ та̑инъ, ✻ ꙗ҆́кѡ и҆́стинный ст҃и́тель пресла́венъ, ✻ со дерзнове́нїемъ молѧ́сѧ ✻ ѡ҆ душа́хъ на́шихъ. [Два́жды.]

Просвѣти́сѧ житїѐ твоѐ ✻ добродѣ́тельными свѣ́тлостьмѝ, ✻ вѣ́рныѧ просвѣти́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ ле́сти тьмѹ̀ разгна́лъ є҆сѝ, ✻ и҆́стинное бо ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ свѣтоза́рное сл҃нце, ✻ ст҃и́телю преблж҃е́нне нїко́лае, ✻ и҆ ны́нѣ, всели́лсѧ є҆сѝ, ✻ и҆дѣ́же сїѧ́етъ свѣ́тъ невече́рнїй, ✻ и҆ сы́нъ днѐ бл҃гтїю дх҃а ст҃а́гѡ бы́въ. ✻ тѣ́мже твою̀ бж҃твеннѹю па́мѧть и҆ свѣтоно́снѹю ✻ че́стнѡ соверша́юще приснопа́мѧтне, ✻ любо́вїю почита́емъ. [Два́жды.]

---

[48]* у изворнику: въ вѣка́хъ.

[49]* и овде замењено са: цр҃твїѧ нб҃нагѡ.

[50]* у изворнику: є҆дине́нїе.

Ꙋ҆́мъ тво́й мановѐнїемъ є҆́же къ бг҃ꙋ, ✻ бг҃омꙋ́дре, вѣ́рою ᲂу҆добрѧ́емь, ✻ свѣ́телъ ꙗ҆ви́сѧ, всесла́вне, ✻ въ ме́ртвеннѣмъ тѣ́лѣ и҆ тлѣ́ннѣмъ, ✻ премꙋ́дре, нетлѣ́нїю поꙋчи́всѧ, ✻ притѧжа́лъ є҆сѝ безпло́тныхъ свѣ́тлѡсти, ✻ и҆ стр҃тѣ́й внѣ̀ бы́въ, ✻ безстра́стїемъ ᲂу҆краша́ѧсѧ, ✻ нїко́лае ѻ҆́ч҃е, ст҃и́телю премꙋ́дре, ✻ свѣ́тлый свѣти́льниче, ✻ и҆ мл҃твенниче ѡ҆ чтꙋ́щихъ ✻ любо́вїю па́мѧть твою̀. Сла́ва, гла́съ и҃:

Д҆о́блестей твои́хъ, прп҃бне ѻ҆́ч҃е, ✻ пло́дъ просвѣти́лъ є҆́сть вѣ́рныхъ ср҃ца̀: ✻ кто́ бо слы́ша безмѣ́рное твоѐ смире́нїе, терпѣ́нїю не ᲂу҆диви́сѧ, ✻ є҆́же къ ни́щымъ ти́хости, къ скорбѧ́щымъ ᲂу҆тѣше́нїю, ✻ всѧ̑ бг҃олѣ́пнѡ наꙋчи́лъ є҆сѝ, ст҃и́телю нїко́лае, ✻ и҆ ны́нѣ неꙋвѧда́емымъ вѣнце́мъ ᲂу҆вѧ́злсѧ є҆сѝ: ✻ моли́сѧ ѡ҆ дꙋша́хъ на́шихъ. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

Вхо́дъ. Прокі́менъ днѐ. Чтє́нїѧ г҃.*[51]

На лїтѝи: стїхи́ра хра́ма и҆ ст҃и́телѧ, гла́съ и҃.

Пс҃: Ѡ҆! пресла́внагѡ чꙋдесѐ:

Прп҃бне ѻ҆́ч҃е, нїко́лае, ✻ ты̀ возше́дъ на лѣ́ствицꙋ бж҃твеннагѡ ра́зꙋма, ✻ и҆ къ бг҃ꙋ приближа́ѧсѧ, ✻ ᲂу҆сыновле́нїѧ да́ръ прїи́мь, ✻ и҆сцѣлѧ́еши недꙋ́ги неисцѣ̑льныѧ, ✻ и҆ ѿго́ниши дꙋ́хи нечи̑стыѧ: ✻ тѣ́мъ твою̀ па́мѧть пра́здꙋемъ, ✻ ра́достїю ср҃ца, хр҃та̀ велича́юще, ✻ возвели́чившаго своего̀ ᲂу҆го́дника.

О҆́ч҃е чꙋ́дный, нїко́лае, ✻ свѣтовидѣ́нїемъ ᲂу҆ма̀ чи́стѡ ѡ҆блиста́емь, ✻ стр҃тѣ́й ᲂу҆спи́лъ є҆сѝ многово́лненное мо́ре: ✻ и҆ безстра́стїемъ лета́ѧ, ✻ чи́стыми кри́лы, дости́глъ є҆сѝ, ✻ и҆дѣ́же добро́та неизрече́нна и҆ недомы́сленна, ✻ ѡ҆ на́съ всегда̀ молѧ̀ хва́лѧщихъ тѧ̀.

Сла́ва, гла́съ и҆ подо́бенъ то́йже:

О҆́ч҃е ѻ҆ц҃е́въ, нїко́лае, ✻ ц҃е́нства пра́вило, ✻ цѣломꙋ́дрїѧ ѻ҆́бразъ, ✻ мона́шествꙋющихъ крѣ́пость, ✻ цр҃кве ᲂу҆твержде́нїе, ✻ любвѐ свѣти́льникъ, ✻ пр҃то́лъ чꙋ́вства, ✻ и҆сто́чникъ чꙋде́съ, ✻ и҆ ѧ҆зы́къ ѻ҆гнедохнове́нный: ✻ ᲂу҆ста̀ сладкогл҃гѡ́ливаѧ, ✻ сосꙋ́дъ бж҃твеннагѡ дх҃а, ✻ и҆ разꙋ́мный бы́лъ є҆сѝ ра́й, бг҃обл҃же́нне. И҆ ны́нѣ, пра́здника.

---

[51]* паримије видети у претходној служби.

На стїхо́внѣ: стїхи́ры, гла́съ и҃:

Ст҃и́телю нїко́лае, ✻ разꙋ́мнагѡ свѣ́та зарѐ, ✻ цр҃ко́вное свѣти́ло, ✻ ст҃и́тельскаѧ красотѐ, ✻ и҆ноческагѡ по́стнагѡ житїѧ̀ и҆стовое пра́вило: ✻ на́мъ же заступникъ ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ, ✻ свобожда́ѧ ѿ гꙋби́телѧ врагà дꙋ́шы на́шѧ.

Стїхъ: Чтнà предъ гдⷭ҇емъ ✻ сме́рть прп҃бныхъ є҆гѡ̀.*52

Ст҃и́телю нїко́лае, ✻ вели́кꙋю вла́сть ѿ бг҃а прїѧ́лъ є҆сѝ, ✻ мно́жество лꙋка́выхъ бѣсѡ́въ мл҃твою твое́ю ѿгна́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ си́хъ ѡ҆ѕлобле́нїѧ ѿ всѣ́хъ ✻ вѣ́рою къ тебѣ̀ притека́ющихъ.

Стїхъ: Что̀ возда́мъ гдⷭ҇еви ѡ҆ всѣ́хъ, ✻ ꙗ҆̀же воздаде́ ми;*53

Ст҃и́телѧ вели́каго, нїкола́а, ✻ ка́кѡ досто́йнѡ воспое́мъ, чтна́го ᲂу҆мà, ✻ бг҃оза́рнаго свѣ́та, ѡ҆свѣща́ющаго на́съ, ✻ и҆ бж҃твенный ра́зꙋмъ подаю́щаго, ✻ та̑инъ глꙋби́нныхъ и҆сповѣ́дателѧ; ✻ согла́снѡ всѝ рце́мъ: ✻ ра́дꙋйсѧ, ѻ҆́че ѻ҆ц҃е́въ, нїко́лае. Сла́ва, гла́съ то́йже:

Ты̀ є҆сѝ па́стырь до́брый и҆ ᲂу҆ч҃тель те́плый, ст҃и́телю нїко́лае, ✻ тѧ̀ всегда̀ похвалѧ́юще вопїе́мъ: ✻ тобо́ю бг҃ъ ᲂу҆красѝ цр҃ковь свою̀, ✻ и҆ тѣ́ло твоѐ многолѣ́тнѡ покрове́нное въ землѝ, ✻ нетлѣ́нно ꙗ҆вѝ людемъ свои̑мъ. ✻ тѣ́мже не преста́й молѧ́сѧ ѡ҆ хва́лѧщихъ тѧ̀, ✻ и҆ чтꙋ́щихъ па́мѧть твою̀: ✻ просѝ ѡ҆ставле́нїѧ грѣхѡ́въ ✻ и҆ сп҃се́нїѧ дꙋша́мъ на́шымъ.

И҆ ны́нѣ, пра́здника.

На бл҃гвѣ́нїи хлѣ́бѡвъ: тропа́рь, гла́съ и҃:

Правосла́вїѧ наста́вниче, ✻ бл҃гочⷭ҇тїѧ ᲂу҆ч҃телю и҆ чⷭ҇тоты̀, ✻ вселе́нныѧ свѣти́льниче, ✻ а҆рхїере́євъ бг҃одх҃нове́нное ᲂу҆добре́нїе, ✻ нїко́лае премꙋ́дре: ✻ ᲂу҆че́ньми твои́ми всѧ̑ просвѣти́лъ є҆сѝ, ✻ цѣвни́це дх҃о́внаѧ, ✻ молѝ хр҃та̀ бг҃а ✻ сп҃сти́сѧ дꙋша́мъ на́шымъ. [Є҆ди́ножды.]

И҆нъ тропа́рь, гла́съ то́йже: Златоꙋ́стый проповѣ́дниче: [Є҆ди́ножды.]

[Пи́санъ на ма́лѣй вече́рни.]

52* Пс. 115,6.
53* Пс. 115,3.

Й҆: Бг҃е, дв҃о:

НА ꙋ҆́ТРЕНИ.

На Бг҃ъ, гдⷭ҇ь: тропа́рь пра́здника, є҆ди́ножды:

Тропа́рь ст҃и́телѧ, гла́съ и҃: Правосла́вїѧ наста́вниче:

Сла́ва: и҆́нъ тропа́рь ст҃и́телѧ, гла́съ то́йже: Златоꙋ́стый проповѣ́дниче:

Й҆ ны́нѣ, пра́здника.

По а҃-й кадѝсмѣ: сѣда́ленъ, гла́съ а҃.

Пс҃: Гро́бъ тво́й, сн҃е:

Слꙋжи́тель бы́въ хрⷭ҇тꙋ̀, всѧ́ческихъ вл҃цѣ, ✻ наꙋчи́лъ є҆сѝ лю́ди, и҆ просвѣти́лъ є҆сѝ бж҃твенны́мъ кр҃ще́нїемъ, ✻ къ разꙋмѣ́нїю сегѡ̀ наста́вль, ст҃и́телю: ✻ тѣ́мже проповѣ́дника тѧ̀ и҆́стины всѝ и҆менꙋ́емъ, ✻ ст҃и́телѧ и҆ оу҆го́дника хрⷭ҇то́ва. [Два́жды.] Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

По в҃-й кадѝсмѣ: сѣда́ленъ, гла́съ д҃:

Ю҆́ности взе́мъ кр҃тъ тво́й, ✻ бл҃гочⷭ҇ти́вѡ хрⷭ҇тꙋ̀ послѣ́довалъ є҆сѝ, ✻ оу҆вѧди́въ плотско́е мꙋдрова́нїе воздержа́нїемъ: ✻ тѣ́мже на ст҃и́тельстѣмъ сѣда́лищи сѣ́дъ, ст҃и́телю, ✻ возвели́чилъ є҆сѝ вл҃кꙋ, и҆ тогѡ̀ пречⷭ҇тꙋ́ю мт҃рь, ✻ разли́чными дарова̑нїи твою̀ оу҆краси́вша ра́кꙋ, ✻ нїко́лае бг҃обл҃же́нне. [Два́жды.] Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

По полꙋ́ще́н: сѣда́ленъ, гла́съ и҃.

Пс҃: Преⷭ҇мрости:

Надъ стрⷭ҇тьмѝ црⷭ҇твовавъ плотски́ми, ✻ ст҃и́тель ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ бг҃оп҃бенъ, ✻ и҆ па́ствꙋ твою̀ пресла́вн оу҆па́слъ є҆сѝ, прп҃бне: кр҃ще́нїемъ же просвѣти́лъ є҆сѝ, и҆ наказа́лъ є҆сѝ ✻ сла́вити є҆ди́наго бг҃а въ трїе́хъ ѵпоста́сехъ: ✻ тѣ́мже и҆сточа́еши и҆сцѣлє́нїѧ и҆ по кончи́нѣ, ✻ вѣ́рою приходѧ́щымъ ко ст҃ѣ́й бж҃їей цр҃кви, ✻ и҆ къ ра́цѣ моще́й твои́хъ, ст҃и́телю, нїко́лае, ✻ молѝ хрⷭ҇та̀ бг҃а, согрѣше́нїй ѡ҆ставле́нїе пода́ти ✻ чтꙋ́щымъ любо́вїю ст҃ꙋ́ю па́мѧть твою̀. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

Степе́нна: а҃-й антїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са.

Прокі́менъ, гла́съ д҃:

Ѹ҆ста̀ моѧ̀ возгл҃го́лютъ премѫ́рость, ✻ и҆ поучє́нїе срⷣца моегѡ̀ ра́зумъ.*[54]

Стїхъ: Ѹ҆ста̀ прⷣвнагѡ поучатсѧ премѫ́рости, ✻ [и҆ ѧ҆зы́къ є҆гѡ̀ возгл҃го́летъ сꙋ́дъ.]*[55]

Всѧ́кое дыха́нїе:

Є҆ѵ҃лїе ѿ і҆ѡа́нна, зача́ло л҃є.

По и҃-мъ ѱалмѣ̀: стїхи́ра, гла́съ ѕ҃:

Наслѣ́дниче бж҃їй, сопричастниче хрⷭ҇то́въ, ✻ служи́телю гдⷭ҇нь, ст҃е нїко́лае, ✻ по и҆́мени твоемꙋ̀ та́кѡ и҆ житїѐ твоѐ: ✻ просїѧ́ бо сѣди́нѣ ра́зумъ, ✻ свидѣ́тельствоваше свѣ́тлость лица̀ твоегѡ̀ дꙋше́вное незло́бїе, ✻ и҆звѣ́ствоваше кро́тость, сло́ва молчали́вое. ✻ жи́знь твоѧ̀ сла́вна, и҆ ѹ҆спе́нїе со ст҃ы́ми: ✻ молѝ ѡ҆ дꙋша́хъ на́шихъ.

Канѡ́нъ пра́здника, на ѕ҃: и҆ ст҃и́телѧ, на и҃, гла́съ ѕ҃.

Пѣ́снь а҃. І҆рмо́съ:

Ꙗ҆́кѡ по сꙋ́хꙋ пѣшеше́ствовавъ і҆и҃ль, по бе́здне стопа́ми гони́телѧ фараѡ́на, ви́дѧ потоплѧ́ема, бг҃ꙋ побѣ́днꙋю пѣ́снь поимъ, вопїѧ́ше.

[Припѣ́въ: Ст҃и́телю ѻ҆́че нїко́лае, молѝ бг҃а ѡ҆ на́съ.]

Съ вы́шними ли́ки ꙗ҆́кѡ ст҃и́тель, ✻ ꙗ҆́кѡ бж҃їй служи́тель предстоѧ̀, ✻ ѡ҆ на́съ прилѣ́жнѡ моли́сѧ, ✻ полꙋчи́ти на́мъ вѣ́чнаѧ бл҃гаѧ̀, ✻ мл҃твами твои́ми.

Избра́нъ бы́въ гдⷭ҇ви ✻ служи́ти чⷭ҇тно́мꙋ є҆ѵ҃лїю, бл҃же́нне нїко́лае, ✻ во бл҃горазꙋ́мїи лю́ди ѹ҆чє́нїи премꙋ́дрыми, ✻ ѻ҆́че, возрасти́лъ є҆сѝ.

Ра́зумомъ бж҃їимъ ѡ҆бога́щьсѧ, ✻ сло́во живо́тное ѿ срⷣца и҆сточи́лъ є҆сѝ, ✻ напоѧ́ѧ дꙋ́шы ѡ҆лѧдѣ́вшыѧ стрⷭ҇тьмѝ, ✻ премꙋ́дре ст҃и́телю бж҃їй, ✻ нїко́лае, бг҃обл҃же́нне. Бг҃орⷣ́ченъ:

---

[54]* Пс. 48,4.
[55]* Пс. 36,30.

Ѻ҆ц҃е́нный ли́къ прⷪ҇ро́ческїй проѩвлѧ́ше и҆здале́ча ✻ хотѧ́щꙋю тѧ̀ бы́ти бж҃їю и҆стиннꙋ́ю роди́тельницꙋ, ч҃тѧѧ, ✻ вы́шшꙋю херꙋві̑мъ и҆ всеѧ̀ тва́ри.

Катава́сїа: пра́здника.

Пѣ́снь г҃. І҆рмо́съ:

Нѣ́сть ст҃ъ, ꙗ҆́коже ты̀ ✻ гдⷭ҇и, бж҃е мо́й, ✻ вознесы́й ро́гъ вѣ́рныхъ твои́хъ, бл҃же, ✻ и҆ ᲂу҆твердѝвый на́съ ✻ на ка́мени и҆сповѣ́данїѧ твоегѡ̀.

И҆ска́паѧ бж҃тве́ннꙋю сла́дость и҆зъ ᲂу҆сте́нъ твои́хъ, ѻ҆́че, ✻ и҆ го́рькагѡ безбо́жїѧ и҆зꙋши́лъ є҆сѝ ка̑пли, ✻ напои́въ бл҃гочⷭ҇тивыѧ питїе́мъ бж҃їѧгѡ ра́зꙋма, бл҃же́нне.

Бж҃їимъ сꙋдо́мъ произбра́нъ бы́въ, ✻ ст҃и́тель показа́лсѧ є҆сѝ, ✻ безкрѡ́вны же́ртвы бг҃ꙋ приносѧ̀, ✻ пожє́ршемꙋсѧ на́съ ра́ди ✻ ѻ҆́че, ст҃и́телю нїко́лае.

Гро́бъ и҆дѣ́же лежи́тъ ч҃тно́е тѣ́ло твоѐ, ✻ бл҃гово́нїе и҆точа́етъ ꙗ҆́кѡ ра́й бж҃їй, ѡ҆бл҃гоꙋха́ѧ вѣ́рныѧ, ✻ ст҃и́телю пресла́вне и҆ всеч҃тне нїко́лае. Бг҃ородѝченъ:

Разꙋмѣ́ти рж҃тва̀ твоегѡ̀, ч҃тѧѧ, ✻ неизрече́нныѧ глꙋбины̀ недоꙋмѣ́етъ ᲂу҆́мъ чл҃вѣ́чь: ✻ бг҃ъ бо себѐ смири́въ щедро́тъ ра́ди, ✻ во чре́вѣ твое́мъ всего́ мѧ ѡ҆бновѝ.

Конда́къ и҆ і҆́косъ пра́здника.

Сѣда́ленъ ст҃и́телѧ, гла́съ д҃.

По҃: Ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ дне́сь:

Правовѣ́рнѡ прⷪ҇бне, цр҃ковь хр҃то́вꙋ ᲂу҆па́слъ є҆сѝ, ✻ и҆ є҆ретї́ческїѧ ѿгна́лъ є҆сѝ гѡ́рькїѧ пле́велы, ✻ въ вы́шнихъ водворѧ́ешисѧ, бл҃же́нне. [Два́жды.] Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

Пѣ́снь д҃. І҆рмо́съ:

Хр҃то́съ моѧ̀ си́ла, ✻ бг҃ъ и҆ гдⷭ҇ь, ✻ ч҃тна́ѧ цр҃ковь бг҃олѣ́пнѡ пое́тъ взыва́ющи, ✻ ѿ смы́сла чи́ста, ѡ҆ гдⷭ҇ѣ пра́здꙋющи.

Ты̀ и҆спо́лненъ ст҃а́гѡ дх҃а, сщ҃е́нный ѻ҆́че ні́колае, ✻ лꙋка̑выѧ дꙋ́хи ѿ
чл҃вѣ̑къ ѿгна́лъ є҆сѝ, ✻ вѣ̑рны же дх҃о́вными ᲂу҆чє́нїи твои́ми
сотвори́лъ є҆сѝ.

Є҆ди́ницꙋ несозда́ннꙋю бг҃осло́вилъ є҆сѝ, ✻ тремѝ ли̑цы раздѣлѧ́емꙋ,
непресѣко́мꙋ и҆ несмѣ́снꙋ, ✻ просвѣща́ѧ бл҃гочⷭ҇ти̑выѧ сщ҃е́нными
бг҃ослѡ́вїи твои́ми.

Ѹ҆мертви́въ пе́рвѣе плотска̑ѧ мꙋдрова̑нїѧ воздержа́нїемъ и҆ трꙋды̑,
✻ ст҃и́тель бж҃твенъ показа́лсѧ є҆сѝ, ✻ и҆ предста́тель тр҃цѣ
всесщ҃е́нъ. Бг҃ор҃ченъ:

Кла́тва разори́сѧ пра́бабнѧѧ тобо́ю, бг҃омт҃и: ✻ ты̀ бо на́мъ,
пречⷭ҇таѧ, и҆сто́чника породилѝ є҆сѝ ✻ ст҃ы́ни присносꙋ́щнаго живота̀.

Пѣ́снь є҃. І҆рмо́съ:

Бж҃їимъ свѣ́томъ твои́мъ, бл҃же, ✻ ᲂу҆тренюющихъ тѝ дꙋ́шы любо́вїю
ѡ҆зарѝ, молю́сѧ, ✻ тѧ̀ вѣ́дѣти, сло́ве бж҃їй, ✻ и҆́стиннаго бг҃а ѿ мра́ка
грѣхо́внагѡ взыва́юща.

Бж҃їѧ бж҃твеннѣ соверша́ѧ, ✻ и҆ чⷭ҇тѣ́йшимъ по́мысломъ чи̑стымъ
прикласа́лсѧ, ✻ непоро́ченъ ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ, слꙋжѧ̀ бг҃ꙋ, ✻ ꙗ҆́кѡ бж҃їй
ст҃и́тель сщ҃е́ннѣйшїй.

І҆дѡльстїи ᲂу҆гѡ́дницы бы́ша ᲂу҆гѡ́дницы бг҃ꙋ, ✻ твои́ми ᲂу҆чє́нїи
чⷭ҇ты́ми, ✻ ꙗ҆̀же ѿ недосто́йныхъ и҆зима́ѧ, ✻ досто́инъ ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ
ᲂу҆го́дникъ бг҃ꙋ вседержи́телю.

Бл҃гт҃їю при́званъ бы́въ, ✻ разрꙋши́лъ є҆сѝ безбо́жїѧ і҆ꙋдѡльскаѧ, ✻
ѡ҆дожде́нїемъ слове́съ твои́хъ, прп҃бне, ✻ ѡ҆ѧ́денѣвшаѧ ср҃ца̀
плодонѡ́сна содѣ́лалъ є҆сѝ бж҃їею бл҃гт҃їю. Бг҃ор҃ченъ:

По рж҃твѣ̀ твое́мъ стра́ннѣмъ ✻ пребылѝ є҆сѝ дв҃ою, ꙗ҆́коже пре́жде: ✻
бг҃ъ бо бѣ̀ рожде́йсѧ, ✻ и҆ претворѧ́ѧй всѧ̑ во́лею, ✻ безмꙋ́жнаѧ
мр҃і́е, бг҃оневѣ́стнаѧ.

Пѣ́снь ѕ҃. І҆рмо́съ:

Житє́йское мо́ре воздвиза́емое ✻ зрѧ̀ напа́стей бꙋ́рею, ✻ къ ти́хомꙋ приста́нищꙋ твоемꙋ̀ притє́къ, ✻ вопїю́ ти: ✻ возведѝ ѿ тлѝ живо́тъ мо́й, ✻ многомл҃тиве.

Ѹ҆зы́къ тво́й дх҃омъ и҆зѡщре́нъ разꙋ́мнѡ, ✻ ꙗ҆́кѡ тро́сть скоропи́ца, ✻ написа̀ въ ср҃ца̀ бл҃гочⷭ҇ти́выхъ сло́во бл҃гое, ✻ всесщє́нне ѻ҆ч҃е, бж҃їимъ мановє́нїемъ.

Бж҃твєнымъ поꙋча́ѧсѧ, ✻ ꙗ҆́кѡ входѧ̀ въ мы́слєннаѧ ст҃а̑ѧ ст҃ы́хъ, ✻ вѣ́рныѧ соверша́еши дх҃омъ, тр҃ческою заре́ю ✻ сщє́нный ѻ҆ч҃е всесовершє́ннѣйшїй, нїко́лае.

Стрꙋ́ѧми велѣ́нїй твои́хъ ✻ загради́въ мꙋ́тнаѧ нечести́выхъ велѣ̑нїѧ, ✻ ꙗ҆́кѡ рѣка̀ показа́лсѧ є҆сѝ ми́рнаѧ, ✻ бл҃гочⷭ҇тїѧ напо́ѧѧ составлє́нїѧ вѣ́рныхъ, ✻ ст҃и́телю всечⷭ҇тне. Бг҃ородѣ́нъ:

Сло́во во чре́вѣ твое́мъ всели́сѧ безъ сѣ́мене, ✻ и҆ чл҃вѣ́къ ꙗ҆ви́сѧ соверше́нъ, ✻ ѡ҆бновлѧ́ѧ є҆стество̀ бг҃олѣ́пнѡ, ✻ ꙗ҆́коже са́мъ вѣ́сть є҆ди́нъ, ✻ бг҃опрїѧ́тнаѧ ѻ҆троковѝце, всенепоро́чнаѧ.

Конда́къ ст҃и́телѧ, гла́съ в҃.

По҃: Вы́шнихъ и҆щѧ̀:

Бж҃твенный гро́ме, ✻ трꙋбо̀ дх҃о́внаѧ, ✻ вѣ́ры насади́телю, ✻ и҆ є҆ресе́й ѿсѣка́телю, ✻ тр҃цы ѹ҆го́дниче, ✻ вели́кїй ст҃и́телю, нїко́лае, ✻ со а҆гг҃лы предстоѧ̀ при́снѡ, ✻ молѝ непреста́нно ѡ҆ всѣ́хъ на́съ. Ї҆косъ:

Лѣ́ностїю ѻ҆каѧ́нный а҆́зъ ѿпадо́хъ, ✻ и҆ въ сме́рть ѹ҆снꙋ́хъ: ✻ но ꙗ҆́кѡ па́стырь до́бръ воздви́гни мѧ̀, ѻ҆ч҃е, ✻ и҆ стра̑сти моѧ̑ ѹ҆спѝ, ѕлѣ̀ мꙋ́чащыѧ мѧ̀: ✻ ꙗ҆́кѡ да воста́въ чи́стѣ воспою̀ твоѐ свѣтоно́сное торжество̀, ✻ є҆́же вл҃ка вселе́нныѧ просла́ви досто́йнѡ, ✻ ꙗ҆́кѡ раба̀ вѣ́рнѣйша, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ ѹ҆чⷭ҇телѧ премꙋ́дра, ✻ ꙗ҆́кѡ дрꙋ́га и҆ таи́нника, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ строи́телѧ свои́хъ преда́нїй, ✻ ꙗ҆̀же до́брѣ сохрани́лъ є҆сѝ, ✻ пома́занїе несквє́рное, нїко́лае, премꙋ́дре, ✻ при́снѡ молѝ непреста́нно ѡ҆ всѣ́хъ на́съ.

Пѣ́снь з҃. І҆рмо́съ:

Росода́тельнꙋ оу҆́бѡ пе́щь содѣ́ла а҆́гг҃лъ преподѡ́бнымъ ѻ҆трокѡ́мъ, халде́и же ѡ҆палѧ́ющее велѣ́нїе бж҃їе, мꙋчи́телѧ оу҆вѣ́щѧ вопи́ти: бл҃гове́нъ є҆сѝ бж҃е ѻ҆те́цъ на́шихъ.

Просвѣща́емь дх҃о́вною бл҃гтїю, ꙋ҆́же къ бж҃твенномꙋ мановѐнїю причаще́нїи, ꙋ҆ свѣтода́тельнаѧ бы́лъ є҆сѝ ѕвѣзда̀, ꙋ҆ просвѣща́ѧ мꙋ́дре поѧ́щыѧ: ꙋ҆ бл҃гове́нъ бг҃ъ ѻ҆те́цъ на́шихъ.

Ѿтѣ́йшаѧ цр҃ковь бы́въ, ꙋ҆ ѡ҆зарѧ́ема добродѣ́тельными дѣѧ̑нїи, ꙋ҆ живꙋ́щꙋ и҆мѣ́лъ є҆сѝ въ тебѣ̀, сщ҃е́нне, ꙋ҆ тр҃цꙋ несозда́ннꙋю, вопїѧ̀: ꙋ҆ бл҃гве́нъ бг҃ъ ѻ҆те́цъ на́шихъ.

Дрема́нїе ѿ ѻ҆́чїю ѿри́нꙋвъ, бж҃твенными бодростьмѝ, ꙋ҆ бж҃їѧ сїѧ̑нїѧ прїѧ́лъ є҆сѝ ѿ а҆́гг҃ла свѣ́тла, ꙋ҆ сто́лпъ и҆ подпо́ръ вѣ́рнымъ, ꙋ҆ ст҃и́телѧ и҆́стинна соверша́юща тѧ̀. Бг҃ор҃ченъ:

Сѣдѧ́й въ нѣ́дрѣхъ роди́телѧ нешпи́санъ, ꙋ҆ въ нѣ́дрѣхъ твои́хъ, пречт҃аѧ, ꙋ҆ ны́нѣ сѣди́тъ ѡ҆пи́санъ, твои́мъ ѡ҆бложе́нъ зра́комъ, ꙋ҆ за сп҃се́нїе а҆да́мле ѡ҆пи́санъ бы́въ.

Пѣ́снь и҃. І҆рмо́съ:

И҆́зъ пла́мене преподѡ́бнымъ ро́сꙋ и҆источи́лъ є҆сѝ, ꙋ҆ и҆ прѐнагѡ же́ртвꙋ водо́ю попали́лъ є҆сѝ: ꙋ҆ всѧ̑ бо твори́ши, хр҃тѐ, то́кмѡ є҆́же хотѣ́ти. ꙋ҆ тѧ̀ превозно́симъ во всѧ̑ вѣ́ки.

Го́рдаго ѕмі́ѧ смире́нїемъ твои́мъ смири́лъ є҆сѝ, бл҃же́нне, ꙋ҆ возвыша́емь къ бг҃ꙋ чи́стыми твои́ми ра́зꙋмы: ꙋ҆ тѣ́мже тѧ̀ чти́мъ, ꙋ҆ хр҃та̀ превозносѧ́ще во вѣ́ки.

Воплоще́нно сло́во бг҃осло́вилъ є҆сѝ, ꙋ҆ и҆ лю́ди ѿ рабо́тныѧ ле́сти сп҃слъ є҆сѝ, ꙋ҆ ѿгонѧ́ѧ і҆дѡльскаѧ нечє́стїѧ, ꙋ҆ ѻ҆́че ст҃и́телю, нїко́лае, ꙋ҆ премꙋ́дре, и҆ бг҃оно́се.

Житїѐ твоѐ вл҃цѣ̀ твоемꙋ̀ и҆мѣ́ѧ подо́бно, ꙋ҆ и҆ сло́во житїю̀ и҆мѣ́ѧ подо́бѧщеесѧ, ꙋ҆ и҆спо́лненъ бы́въ дне́й дх҃о́вныхъ, ѻ҆́че, ꙋ҆ въ вы̑шнѧѧ преше́лъ є҆сѝ покѡ́ища. Бг҃ор҃ченъ:

И҆зба́вльшеся пе́рвыя кля́твы твои́мъ рж҃тво́мъ, ✻ преблг҃ве́нная ѻ҆троковни́це, бг҃ора́дованная, ✻ гла́съ гаврїи́ловъ возсыла́емъ ти̑: ✻ ра́дꙋйся, винѝ всѣ́хъ сп҃се́нїя.

Пѣ́снь д҃. І҆рмо́съ:

Бг҃а чл҃вѣ́кѡмъ не возмо́жно ви́дѣти, ✻ на него́же не смѣ́ютъ чи́ни а҆гг҃льстїи взира́ти: ✻ тобо́ю же, всечѣ́тная, ꙗ҆ви́ся чл҃вѣ́кѡмъ сло́во воплоще́нно, ✻ є҆го́же велича́юще, съ нб҃ными вѡ́и ✻ тѧ̀ ѹ҆блажа́емъ.

Въ зе́млю кро́ткихъ ты̀ всели́лся є҆сѝ, ст҃и́телю, ✻ кро́токъ и҆ не̑зло́бивъ бы́въ, ✻ съ вы́шними совокꙋпля́ѧся вѡ́инствы: ✻ ве́сь ѹ҆кра́шенъ добродѣ́тельными свѣтлостьмѝ, ✻ и҆ свѣ́томъ добродѣ́телей прежде́ѧнъ.

Зри́ши бж҃їѧ и҆ а҆гг҃льскїѧ свѣ́тлѡсти, ✻ патрїа́рхѡвъ и҆ мч҃никѡвъ, и҆ а҆пⷭ҇льскїѧ красоты̑, ✻ молѧ̀ съ ни́ми чл҃вѣколю́бца, ✻ ѡ҆ставле́нїе грѣхѡ́въ и҆ житїѧ̀ и҆справле́нїе ✻ дарова́ти на́мъ, прⷭ҇бне, хва́лѧщымъ тѧ̀.

Ꙗ҆вѣ̀ прⷭ҇то́лъ пе́рвѣе ѹ҆краси́лъ є҆сѝ свѣ́тлѡ, ✻ всѣ́хъ предсѣда́щихъ градѡ́въ, ✻ въ не́мже пожи́въ ꙗ҆́кѡ а҆гг҃лъ, ✻ и҆ ст҃и́тельствомъ се́й ѹ҆краси́въ, ✻ пома́завъ ѡ҆ст҃и́лъ є҆сѝ, ✻ соверши́въ лю́ди бг҃омꙋ́дры. Бг҃ор҃ченъ:

Ꙗ҆коже ка́пля нб҃ная, ✻ во твоѐ чре́во, дв҃о, ✻ до́ждь сни́де, и҆ и҆зсꙋшѝ пото́ки лє̑стныя: ✻ ѡ҆дождѝ нетлѣ́нїе всѣ̑мъ чл҃вѣ́кѡмъ, ✻ и҆ и҆збавле́нїе тобо́ю, бг҃ора́дованная, дарова́ся.

Свѣти́ленъ.

По҃: Посѣти́лъ ны̀ є҆́сть:

Сла́вниѡ краси́тся дне́сь свѣтоза́рное торжество̀, ✻ во свѣ́тѣ сла́вы лица̀ бж҃їѧ предстоѧ̀ ст҃и́телю, нїко́лае, ✻ помѧнѝ на́съ хва́лѧщыя твою̀ па́мѧть. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника.

На хвали́техъ: стїхи̑ры, на д҃, гла́съ и҃.
По҃: Ѿ! преслáвнагѡ чꙋдесѐ:*56

Прѣ̑бне ѻ҆ѻ҆́че, нїко́лае, ✻ ты̀ возше́дъ на лѣ́ствицꙋ бж҃твеннагѡ ра́зꙋма, ✻ и҆ къ бг҃ꙋ приближа́ѧсѧ, ✻ ᲂу҆сыновле́нїѧ да́ръ прїи́мь, ✻ и҆сцѣлѧ́еши недꙋ́ги неисцѣ̑льныѧ, ✻ и҆ ѿго́ниши дꙋ́хи нечи̑стыѧ: ✻ тѣ́мъ твою̀ па́мѧть пра́зднꙋемъ, ✻ ра́достїю ср̑ца, хр̑та̀ велича́юще, ✻ возвели́чившаго своего̀ ᲂу҆го́дника. [Два́жды.]

О҆ч҃е чꙋ́дный, нїко́лае, ✻ свѣтовидѣ́нїемъ ᲂу҆ма̀ чи́стѡ ѡ҆блиста́емь, ✻ стр̑тѣ́й ᲂу҆спи́лъ є҆сѝ многово́лненное мо́ре. ✻ и҆ безстра́стїемъ лета́ѧ, ✻ чи́стыми кри́лы, дости́глъ є҆сѝ, ✻ и҆дѣ́же добро́та неизречѐнна и҆ недомы́сленна, ✻ ѡ҆ на́съ всегда̀ молѧ̀ хва́лѧщихъ тѧ̀.

О҆ч҃е ѻ҆ц҃е́въ, нїко́лае, ✻ сщ҃е́нства пра́вило, ✻ цѣломꙋ́дрїѧ ѻ҆́бразъ, ✻ мона́шествꙋющихъ крѣ́пость, ✻ цр̑кве ᲂу҆твержде́нїе, ✻ любвѐ свѣти́льникъ, ✻ пр̑то́лъ чꙋ́вства, ✻ и҆сто́чникъ чꙋде́съ, ✻ и҆ ѧ҆зы́къ ѻ҆гнедохнове́нный: ✻ ᲂу҆ста̀ сладкогл҃гѡ́ливаѧ, ✻ сосꙋ́дъ бж҃твеннагѡ дх҃а, ✻ и҆ разꙋ́мный бы́лъ є҆сѝ ра́й, бг҃обл҃же́нне. Сла́ва, гла́съ ѕ҃:

Прѣ̑бне и҆ треблѧ́ще́нне, ✻ ст҃ѣ́йшїй ѻ҆́че, ✻ па́стырю до́брый, ✻ и҆ началопа́стырѧ, хр̑та̀, ᲂу҆ч҃ничѐ, ✻ положи́вый дꙋ́шꙋ за ѻ҆́вцы, ✻ ты̀ и҆ ны́нѣ, всехва́льне нїко́лае, ст҃и́телю, ✻ просѝ мл҃твами твои́ми, ✻ дарова́тисѧ на́мъ вели́цѣй мл҃ти.*57 И҆ ны́нѣ, пра́здника.

На лїтꙋргі́и.

Бл҃же́нна пра́здника пѣ́снь радова́ѧ:
и҆ ѿ канѡ́на ст҃и́телѧ, пѣ́снь г҃-ѧ и҆ ѕ҃-ѧ.

Прокі́менъ пра́здника: и҆ ст҃и́телѧ, гла́съ а҃:

Оу҆ста̀ моѧ̑ возгл҃го́лютъ премꙋ́дрость, ✻ и҆ поꙋче́нїе ср̑ца моегѡ̀ ра́зꙋмъ.*58

Стїхъ: Оу҆слы́шите сїѧ̑, всѝ ѧ҆зы́цы, ✻ внꙋши́те, всѝ живꙋ́щїи по вселе́ннѣй.*59

56* ове три стихире су исте као и оне на Литији Великог вечерња.

57* моја измена ради осмишљавања, а у изворнику: дарова́ти на́мъ ве́лїю мл҃ть.

58* Пс. 48,4.

59* Пс. 48,2.

Ѝпл҃ъ днѐ, и҆ ст҃и́телѧ: къ є҆вре́ємъ, зача́ло тѝ.

А҆ллилꙋ́їа, гла́съ в҃:

Ѹ҆стѧ̀ пра̑внагѡ поꙋча́тсѧ премꙋ́рости, ✻ и҆ ѧ҆зы́къ є҆гѡ̀ возгл҃го́летъ сꙋ́дъ.*[60]

Стїхъ: Зако́нъ бг҃а є҆гѡ̀ въ ср̑цѣ є҆гѡ̀, ✻ и҆ не за́пнꙋтсѧ стѡпы̀ є҆гѡ̀.*[61]

Є҆ѵ҆лїе ѿ і҆ѡа́нна, зача́ло л҃ѕ.

Прича́стенъ:

Въ па́мѧть вѣ́чнꙋю бꙋ́детъ пра̑вникъ, [ѿ слꙋ́ха ѕла̀ не ѹ҆боитсѧ].*[62]

Ѹ҆ка́зъ ѿ [пра́здницѣ] ст҃и́телѧ нїкола́а:

Начина́етсѧ ѿ днѐ вели́кагѡ вто́рника, и҆ восхо́дитъ до понедѣ́льника є҃-ѧ на̑ли по па́сцѣ. И҆ а҆́ще слꙋчи́тсѧ ст҃и́телѧ нїкола́а въ вели́кꙋю на̑лю, и҆лѝ на са́мꙋю па́схꙋ: поѭ́тсѧ стїхи́ры ст҃и́телѧ, и҆ канѡ́нъ, и҆ про́чаѧ слꙋ́жба въ понедѣ́льникъ свѣ́тлыѧ на̑ли, съ слꙋ́жбою дневно́ю.

А҆́ще ли слꙋчи́тсѧ [па́мѧть] ст҃и́телѧ нїкола́а
во є҆ди́нъ ѿ дне́й свѣ́тлыѧ на̑ли:

Ве́черъ: На Гдⷭ҇и, воз̾ва́хъ: стїхи́ры воскре́сны, г҃: И҆ ст҃и́телѧ, г҃. Сла́ва, ст҃и́телѧ, гла́съ ѕ҃: Досто́йнѡ и҆́мени: И҆ ны́нѣ, бг҃ора̑ченъ а҃-й гла́са. Вхо́дъ. Свѣ́те ти́хїй: Прокі́менъ днѐ. И҆ чтє́нїѧ г҃, ст҃и́телѧ. [Зрѝ] А҆́ще въ са́мꙋю на̑лю па́схи ве́черъ, гл҃го́летъ і҆ере́й: И҆ ѡ҆ сподо́битисѧ на́мъ: и҆ прѡ́чаѧ. И҆ є҆ѵ҆лїе чте́тсѧ по чи́нꙋ. На стїхо́внѣ стїхи́ра воскре́сна. Та́же стїхи́ры па́схи, съ припѣ́вы и҆́хъ. Сла́ва, ст҃и́телѧ, гла́съ д҃: Разꙋ́мнагѡ а҆дама́нта: И҆ ны́нѣ, па́схи, гла́съ є҃: Воскр̑нїѧ де́нь: Хр̑то́съ воскре́се: три́жды. Сла́ва, тропа́рь ст҃и́телѧ. И҆ ны́нѣ, бг҃ора̑ченъ а҃-й гла́са. І҆ере́й: Премꙋ́дрость. И҆ ѿпꙋ́стъ.

60* Пс. 36,30.
61* Пс. 36,31.
62* Пс. 111,6 и 7.

На оу҆трени: По Хр҃то́съ воскре́се, и҆ по четыре́хъ стїсѣ́хъ: Сла́ва, тропа́рь ст҃и́телѧ. И҆ ны́нѣ, бг҃ороди́цы а҃-й гла́са. Та́же ѡ҆бы́чнаѧ є҆ктенїа̀ и҆ полѹ̑елеѝ. Та́же, сѣда́ленъ ст҃и́телѧ, два́жды. Сла́ва, и҆ ны́нѣ: бг҃ороди́цы: И҆ чте́нїе. Та́же, степе́нна, а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са. Прокі́менъ. Всѧ́кое дыха́нїе: Є҆ѵ҆а̑лїе ст҃и́телѧ. Воскр҃нїе хр҃то́во: три́жды. Сла́ва, Мл҃твами ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, Мл҃твами бг҃ы: Та́же припѣ́въ: Возвесели́тсѧ прв҃никъ ѡ҆ гдѣ̀, и҆ оу҆пова́етъ на него̀. И҆ поемъ стїхи́рꙋ ст҃и́телѧ самогла́снꙋ, гла́съ ѕ҃: Дне́сь вселе́ннаѧ всѧ̀: Та́же і҆ере́й гл҃го́летъ: Сп҃сѝ, бж҃е, лю́ди твоѧ̑: и҆ мы̀: Гдⷭ҇и, поми́лꙋй, в҃ы. По возгла́сѣ: канѡ́нъ па́схи, со і҆рмосо́мъ на и҃: И҆ ст҃и́телѧ, на ѕ҃. Катава́сїа па́схи, ѻ҆́ба лі̑ка вкꙋ́пѣ. По г҃-й пѣ́сни конда́къ па́схи, и҆ і҆́косъ, и҆ чте́нїе. По ѕ҃-й пѣ́сни конда́къ ст҃и́телѧ, и҆ і҆́косъ, и҆ чте́нїе. Воскре́съ і҆и҃съ: три́жды, поемъ на ѻ҆́ба лі̑ка. По д҃-й пѣ́сни свѣти́ленъ па́схи. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, па́схи. На хвали́техъ стїхи̑ры воскре́сны, г҃: и҆ ст҃и́телѧ, г҃. Та́же стїхи̑ры па́схи, съ припѣ́вы и҆́хъ. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, па́схи: Воскр҃нїѧ де́нь: Хр҃то́съ воскре́се, три́жды. Сла́ва, тропа́рь ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, бг҃ороди́цы а҃-й. Є҆ктенїѝ, и҆ ѿпꙋ́стъ. Часы́ же пою́тсѧ па́схи по ѡ҆бы́чаю.

На лїтꙋ́ргі́и: А҆нтїфѡ́ны па́схи. По вхо́дѣ, хр҃то́съ воскре́се: три́жды. Та́же тропа́рь ст҃и́телѧ: Сла́ва, конда́къ є҆гѡ̀: И҆ ны́нѣ, па́схи. Вмѣ́стѡ же трисѵ҆та́гѡ, поемъ: Є҆ли́цы во хр҃та̀. Прокі́менъ, а҆пⷭ҇лъ, а҆ллилꙋ́ї́а, и҆ є҆ѵ҆а̑лїе, и҆ прича́стенъ, пре́жде дне̑, и҆ ст҃и́телѧ.

Ѡ҆ па́мѧти ст҃и́телѧ нїкола́а, а҆́ще слꙋчи́тсѧ въ на̑ю д҃ѡминꙋ̀:

Въ сꙋббѡ́тꙋ свѣ́тлыѧ на̑и, на ма́лѣй вече́рни: На Гдⷭ҇и, воз̑ва́хъ: стїхи̑ры пра́здника, на д҃. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. На стїхо́внѣ стїхи̑ры ст҃и́телѧ, съ припѣ́вы є҆гѡ̀, вели́кїѧ вече́рни. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. Тропа́рь ст҃и́телѧ: Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника. Є҆ктенїа̀ ма́лаѧ, и҆ ѿпꙋ́стъ.

На вели́цѣй вече́рни: По ѡ҆бы́чной кадѝсмѣ, на Гдⷭ҇и, воз̑ва́хъ: стїхи̑ры пра́здника, на ѕ҃: и҆ ст҃и́телѧ на д҃. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. Вхо́дъ. И҆ чте́нїе ст҃и́телѧ. На лїті́и, стїхи̑ры пра́здника, и҆ ст҃и́телѧ. Сла́ва,

ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. На стїхо́внѣ пра́здника. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. На бл҃гове́нїи хлѣ́бѡвъ, тропа́рь пра́здника, два́жды. И҆ ст҃и́телѧ, є҆ди́ножды: И҆ чте́нїе въ дѣѧ́нїихъ а҆пⷭ҇льскихъ.

На ᲂу҆́трени: На Бг҃ъ, гдⷭ҇ь: тропа́рь пра́здника, два́жды. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. По кадїсмахъ сѣда́льны пра́здника. И҆ чте́нїе. Полꙋ҆еле́й, и҆ сѣда́ленъ, и҆ чте́нїе пра́здника. Степе́нна, а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са. Прокі́менъ. Всѧ́кое дыха́нїе: Є҆ѵ҆а҃лїе пра́здника, матѳе́а, зача́ло рѕ҃і: Є҆динїина́десѧть ᲂу҆чн҃цы̀: Воскр҃нїе хр҃то́во: три́жды. Ѱало́мъ н҃. Сла́ва, Мл҃твами а҆пⷭ҇лѡвъ: И҆ ны́нѣ, Мл҃твами бц҃ы: Стїхи́ра, Воскре́съ і҆и҃съ: Канѡ́нъ пра́здника, со і҆рмосо́мъ на и҃: и҆ ст҃и́телѧ на ѕ҃. Катава́сїа па́схи: Воскр҃нїѧ де́нь, ѻ҆́ба ли́ка вкꙋ́пѣ. По г҃-й пѣ́сни конда́къ ст҃и́телѧ, и҆ і҆́косъ, и҆ сѣда́ленъ, два́жды. Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника. И҆ чте́нїе въ бг҃осло́вѣ, є҆гѡ́же нача́ло: Ѡ҆бновле́нїемъ чти́тесѧ: По ѕ҃-й пѣ́сни конда́къ пра́здника, и҆ і҆́косъ, и҆ чте́нїе. По д҃-й пѣ́сни поемъ: Ст҃ъ гдⷭ҇ь бг҃ъ на́шъ, на гла́съ а҃: Свѣти́ленъ пра́здника. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. На хвали́техъ стїхи́ры пра́здника г҃: и҆ ст҃и́телѧ г҃. Поемъ же и҆ сла́вникъ ст҃и́телѧ: Прⷭ҇бне и҆ треблѧ́ѥ́нне: съ припѣ́вомъ: Возвесели́тсѧ прⷭ҇вникъ ѡ҆ гдⷭ҇ѣ: Сла́ва, пра́здника: И҆ ны́нѣ, Преблг҃ове́нна є҆сѝ, бц҃е дѣ́во: Славосло́вїе вели́кое. По трисѵ҃то́мъ тропа́рь ст҃и́телѧ: Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника. Є҆ктенїѝ, и҆ ѿпꙋ́стъ, и҆ ѡ҆глаше́нїе стꙋді́тово, и҆ ѻ҆бы́чное и҆схожде́нїе. Сла́ва, и҆ ны́нѣ, стїхи́ра є҆ѵ҆а҃льскаѧ. И҆ ча́съ а҃-й въ притво́рѣ. На часѣ́хъ тропа́рь пра́здника. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, бг҃орⷭ҇ченъ часѡ́въ. По Ѻ҆ч҃е на́шъ, кондакѝ премѣнѧ́юще гл҃го́лемъ.

На лїтꙋ́ргїи: Бл҃жє́нна пра́здника, пѣ́снь г҃-ѧ, на д҃: и҆ ст҃и́телѧ пѣ́снь ѕ҃-ѧ, на д҃. По вхо́дѣ тропа́рь пра́здника, и҆ ст҃и́телѧ. Сла́ва, конда́къ ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. Прокі́менъ, а҆пⷭ҇лъ, а҆ллилꙋ́ї́а, є҆ѵ҆а҃лїе, и҆ прича́стенъ, пре́жде пра́здника, та́же ст҃и́телѧ.

А҆́ще слꙋчи́тсѧ па́мѧть ст҃и́телѧ нїкола́а въ н҃лю мѵроно́сицъ, и҆лѝ разсла́бленнагѡ, и҆лѝ самарѧны́ни:

Въ сꙋббѡ́тꙋ, на ма́лѣй вече́рни: На Гдⷭ҇и, возва́хъ: стїхи́ры воскре́сны, д҃: Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, бг҃ородѣ́нъ. На стїхо́внѣ стїхи́ра воскре́сна, и҆ ст҃и́телѧ, стїхо́вна вели́кїѧ вече́рни съ припѣ́вы є҆гѡ̀. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, бг҃ородѣ́нъ. Тропа́рь воскрⷭ҇нъ: Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, бг҃ородѣ́нъ. Є҆ктенїа̀ ма́лаѧ, и҆ ѿпꙋ́стъ.

На вели́цѣй вече́рни: По ѻ҆бы́чной кадѝсмѣ, на Гдⷭ҇и, возва́хъ: стїхи́ры воскре́сны гла́са, г҃: и҆ пра́здника, г҃: и҆ ст҃и́телѧ, д҃. Сла́ва, пра́здника, самогла́сенъ трїѡ́ди: И҆ ны́нѣ, бг҃ородѣ́нъ а҃-й гла́са. Вхо́дъ. Прокі́менъ днѐ: и҆ чтє́нїѧ ст҃и́телѧ, г҃. На лїті́и, стїхи́ра хра́ма, и҆ ст҃и́телѧ. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. На стїхо́внѣ, стїхи́ра воскре́сна, и҆ па́схи. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, трїѡ́ди. На бл҃гвеніи хлѣ́бѡвъ, тропа́рь, Бг҃ѹ̀ де́во: два́жды, и҆ ст҃и́телѧ є҆ди́ножды, и҆ чте́нїе въ дѣѧ́нїихъ а҆пⷭ҇льскихъ.

[зрѝ] А҆́ще є҆́сть на́ѧ мѵ̑роно́сицъ, на Бг҃ъ, гдⷭ҇ь: тропа́рь воскрⷭ҇нъ: Є҆гда̀ снизше́лъ є҆сѝ къ сме́рти: є҆ди́ножды. Бл҃гообра́зный і҆ѡ́сифъ: є҆ди́ножды. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, Мѵ̑роно́сицамъ жена́мъ:

[зрѝ] А҆́ще ли во и҆́ны недѣ́ли, тропа́рь воскрⷭ҇нъ, два́жды. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, бг҃ородѣ́нъ а҃-й, въ то́йже гла́съ. По кадѝсмахъ сѣда́льны воскре́сны, и҆ бг҃орѡ́дичны и҆́хъ. И҆ чте́нїе во є҆ѵ҃лїи толкове́мъ. Полѵ̑еле́й, и҆ сѣда́льны ѻ҆́ба ст҃и́телѧ: Сла́ва, сѣда́ленъ по полѵ̑еле́и: И҆ ны́нѣ, бг҃ородѣ́нъ, и҆ чте́нїе ст҃и́телѧ. Степе́нна, и҆ прокі́менъ гла́са: Всѧ́кое дыха́нїе: Є҆ѵ҃лїе воскрⷭ҇но. Воскрⷭ҇нїе хрⷭ҇то́во: три́жды. Ѱало́мъ н҃. Стїхи́ра воскрⷭ҇на. Канѡ́нъ па́схи, со і҆рмосо́мъ и҆ съ бг҃орѡ́дичны и҆́хъ, на ѕ҃: и҆ ст҃и́телѧ, на д҃: и҆ трїѡ́ди, на д҃. Поє́мъ же си́це: на ко́ейждо пѣ́сни тропа́рь воскрⷭ҇нъ є҆ди́нъ, и҆ пра́здника є҆ди́нъ, и҆ трⷭ҇ѣ́нъ, и҆ бг҃ородѣ́нъ. Катава́сїа: Воскрⷭ҇нїѧ де́нь: По г҃-й пѣ́сни конда́къ ст҃и́телѧ, и҆ і҆́косъ, и҆ сѣда́ленъ є҆гѡ̀, два́жды. Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника: и҆ чте́нїе ст҃и́телѧ. По ѕ҃-й пѣ́сни конда́къ пра́здника, и҆ і҆́косъ. На д҃-й пѣ́сни, Ч҃тнѣ́йшꙋю, не поє́мъ. Свѣти́ленъ па́схи: Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. На хвали́техъ стїхи́ры воскре́сны, д҃: и҆ ст҃и́телѧ д҃, со сла́вникомъ, и҆ съ припѣ́вы є҆гѡ̀. Сла́ва, пра́здника. И҆ ны́нѣ, Преблг҃вє́нна є҆сѝ: Славосло́вїе вели́кое. По трист҃о́мъ, тропа́рь воскрⷭ҇нъ, є҆ктенїѝ и҆ ѡ҆глаше́нїе, и҆ ѿпꙋ́стъ, и҆ ѻ҆бы́чное и҆схожде́нїе въ притво́ръ.

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, стїхи́ра є҆ѵ҇льскаѧ и҆ ча́съ а҃-й. На часѣ́хъ тропа́рь воскр҇нъ: Сла́ва, ст҃и́телѧ: и҆ ны́нѣ, бг҃ор҇ченъ часѡ́въ. По О҆́ч҃е на́шъ, кондакѝ премѣнѧ́юще гл҃го́лемъ.

На лїтꙋ́ргїи: Бл҃же́нна гла́са, на д҃: и҆ трїѡ́ди пѣ́снь г҃, на д҃: и҆ ст҃и́телѧ пѣ́снь ѕ҃, на д҃. По вхо́дѣ тропа́рь воскр҇нъ, и҆ ст҃и́телѧ. Сла́ва, конда́къ ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. Прокі́менъ, а҆пⷭ҇лъ, а҆ллилꙋ́їа, и҆ є҆ѵ҇лїе, и҆ прича́стенъ, пре́жде днѐ, та́же ст҃и́телѧ.

А҆́ще слꙋчи́тсѧ [па́мѧть] ст҃и́телѧ нїкола́а въ сре́дꙋ преполове́нїѧ пѧтьдесѧ́тницы:

Во втѡ́рникъ ве́чера: Бл҃же́нъ мꙋ́жъ: а҃-й а҆нтїфѡ́нъ. На Гдⷭ҇и, воз҇ва́хъ: стїхи́ры пра́здника, г҃: и҆ ст҃и́телѧ, г҃. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. Вхо́дъ. Прокі́менъ днѐ, и҆ чтє́нїѧ пра́здника, г҃: и҆ ст҃и́телѧ, г҃. На стїхо́внѣ стїхи́ры пра́здника, съ припѣ́вы и҆́хъ. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. По трист҃о́мъ тропа́рь ст҃и́телѧ: Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника: и҆ ѿпꙋ́стъ.

На ᲂу҆́трени: На Бг҃ъ, гдⷭ҇ь: тропа́рь пра́здника, два́жды. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. По кадїсмѣ сѣда́льны: и҆ чте́нїе пра́здника. Полѵ҆ѣле́й, и҆ сѣда́льны всѝ ст҃и́телѧ: и҆ чте́нїе. Степє́нна, а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са. Прокі́менъ: Всѧ́кое дыха́нїе: Є҆ѵ҇лїе ст҃и́телѧ. Воскр҇нїе хр҇то́во, є҆ди́ножды. Ѱало́мъ н҃. Стїхи́ра ст҃и́телѧ. Канѡ́нъ пра́здника пе́рвый д҃-гѡ гла́са, со і҆рмосо́мъ на ѕ҃: и҆ ст҃и́телѧ на д҃: и҆ пра́здника дрꙋ́гїй канѡ́нъ, гла́съ н҃, на д҃. Катава́сїа, і҆рмо́съ послѣ́днѧгѡ канѡ́на пра́здника, ѻ҆́ба ли́ка вкꙋ́пѣ. По г҃-й пѣ́сни конда́къ ст҃и́телѧ, и҆ і҆́косъ, и҆ сѣда́ленъ є҆гѡ̀ два́жды. Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника. По ѕ҃-й пѣ́сни конда́къ пра́здника, и҆ і҆́косъ. На д҃-й пѣ́сни, Ч҃тнѣ́йшꙋю, не поє́мъ. Свѣти́ленъ пра́здника: Сла́ва, ст҃и́телѧ. И҆ ны́нѣ, пра́здника. На хвали́техъ стїхи́ры пра́здника, г҃: и҆ ст҃и́телѧ, г҃. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. Славосло́вїе вели́кое. По трист҃о́мъ тропа́рь ст҃и́телѧ: Сла́ва, и҆ ны́нѣ, пра́здника. Та́же є҆ктєнїѝ, и҆ ѿпꙋ́стъ, и҆ ча́съ а҃-й. На часѣ́хъ тропа́рь пра́здника. Сла́ва, ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, бг҃ор҇ченъ часѡ́въ. По О҆́ч҃е на́шъ, конда́къ пра́здника, и҆ ст҃и́телѧ, премѣнѧ́юще гл҃го́лемъ.

На лїтꙋргі́и: Бл҃же́нна пра́здника, д҃-гѡ гла́са, пѣ́снь г҃-ѧ, на д҃: и҆ ст҃и́телѧ пѣ́снь ѕ҃-ѧ, на д҃. По вхо́дѣ тропа́рь пра́здника, и҆ ст҃и́телѧ: Сла́ва, конда́къ ст҃и́телѧ: И҆ ны́нѣ, пра́здника. Прокі́менъ, а҆пⷭ҇лъ, а҆ллилꙋ́їа, є҆ѵ҇ліе, и҆ прича́стенъ, пре́жде пра́здника, и҆ ст҃и́телѧ.

А҆́ще ли слꙋчи́тсѧ ст҃и́телѧ нїкола́а въ н҃лю самарѧны́ни:

Ѡ҆ставлѧ́етсѧ слꙋ́жба преполове́нїѧ пѧтьдесѧ́тницы, и҆ пое́тсѧ воскре́сна, и҆ самарѧны́ни, и҆ ст҃и́телѧ нїкола́а.

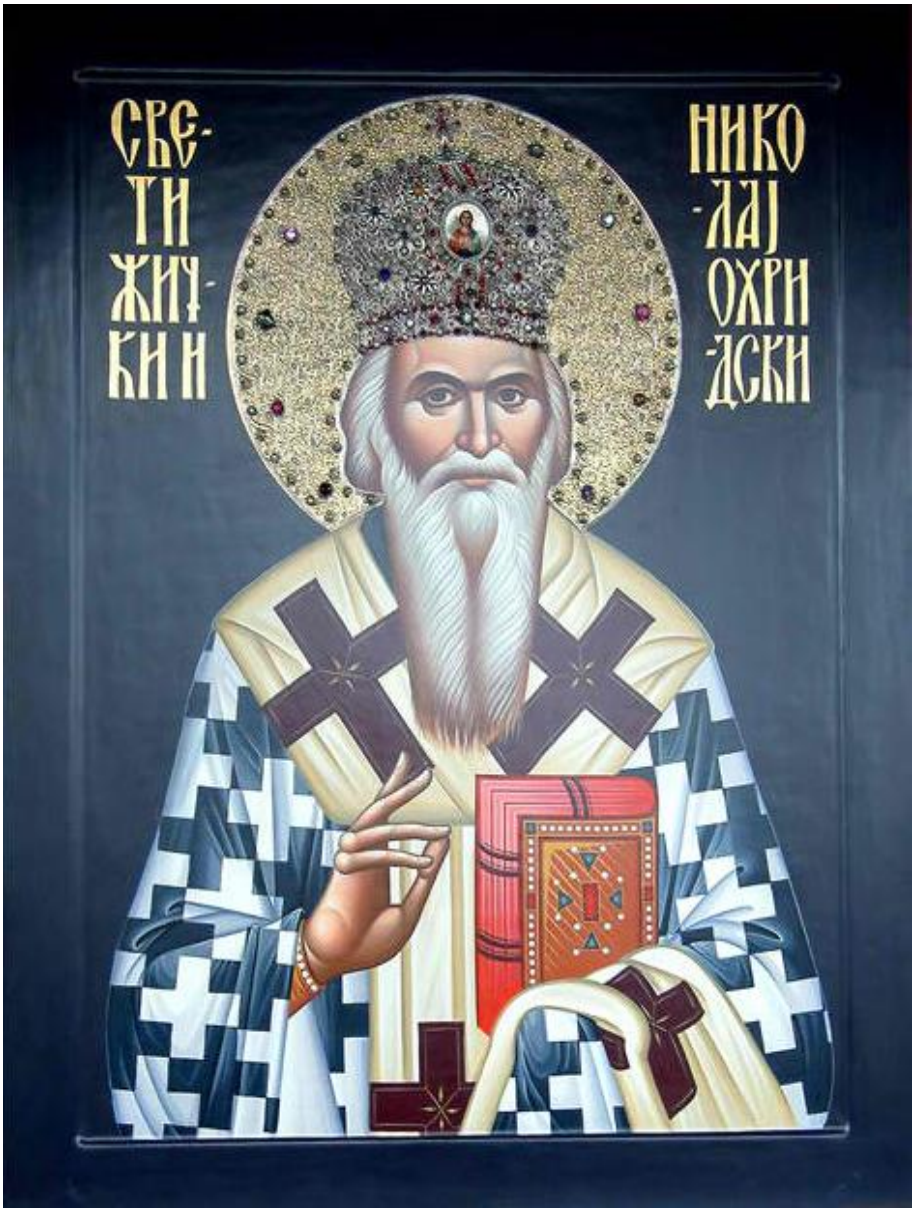

Свт. Николај Жички и Охридски
(икона у Духовном центру Св. Владике Николаја у Краљеву, рад Петра Билића).

Акаѳїстъ ст҃и́телю Нїколаю Се́рбскому и҆ всеправосла́вному, є҆пⷭ҇кпу Жи́чскому и҆ О҆хрїдскому.*[63]

Конда́къ а҃.

Избра́нный проповѣ́дниче и҆ преизра́дный оу҆го́дниче хр҃то́въ, всему̀ мі́ру многоцѣ́нное му́ро про́повѣди и҆злїа́й, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае! воспѣва́емъ тѝ похва̑льнаѧ, велича́юще просла́вльшаго тѧ̀ гдⷭ҇а. ты́ же и҆мѣ́ѧй заступле́нїе за на́съ пред̾ ни́мъ оу҆се́рдное, свободи́ ны всѧ́кїѧ рабо́ты вра́жїѧ, оу҆ми́льнѡ пою́щихъ тѝ: Ра́дуйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Ікосъ а҃.

Агг҃ла мл҃твы и҆ проповѣ́дника покаѧ́нїѧ, ст҃ы́й нїко́лае, показа́ тѧ̀ творе́цъ всеѧ̀ тва́ри, да просла́виши всечу̑дное и҆́мѧ прест҃ы́ѧ тр҃цы: ꙗ҆ви́лъ бо сѧ є҆сѝ вои́стинну а҆́гг҃лъ на землѝ и҆ херуві́мъ во пло́ти, житїѐ твоѐ возшлиста̀ ꙗ҆́кѡ лу́ча̀ пресвѣ́тлаѧ сл҃нца пра́вды. мы́ же чту́ще преслав̑наѧ дѣ̑анїѧ твоѧ̑, бл҃года́рнѣ восклица́емъ си́це: Ра́дуйсѧ, пра́вило вѣ́ры и҆ О҆́бразе бл҃гочⷭ҇тїѧ: ра́дуйсѧ, покаѧ́нїѧ оу҆чⷭ҇телю и҆ гра́дущихъ провозвѣ́стїе. ра́дуйсѧ, бл҃гочⷭ҇ти́вагѡ ко́рене и҆зѧ́щное прозѧбе́нїе: ра́дуйсѧ, О҆́чества твоегѡ̀ и҆зра́дное оу҆добре́нїе. ра́дуйсѧ, си́ло крѣ́пкаѧ и҆ оу҆твержде́нїе страны̀ се́рбскїѧ: ра́дуйсѧ, похвало̀ и҆ вѣ́нче землѝ ва́левскїѧ. ра́дуйсѧ, сщⷭ҇е́нное оу҆краше́нїе ле́лическїѧ О҆би́тели: ра́дуйсѧ, писа̑нїѧ бо твоѧ̑ бг҃одухнове́ннаѧ тебѣ̀ свидѣ́тели. ра́дуйсѧ, О҆чеса̀ на̑ша къ нб҃сѝ возведы́й: ра́дуйсѧ, и҆здѣ́тска въ монастырѣ̀ мл҃твꙋ ѡ҆брѣ́ты́й. ра́дуйсѧ, премⷭ҇ро́стїю бж҃їею и҆ любо́вїю преизшби́льный: ра́дуйсѧ, блиста́ющїй свѣти́льниче всѣ́ми люби́мый. Ра́дуйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

63* приређено према издању: А҆ка́ѳїстъ ст҃и́телю нїкола́ю се́рбскомꙋ и҆ всеправосла́вномꙋ, є҆пⷭ҇кпꙋ жи́чскомꙋ и҆ О҆хрїдскомꙋ, Српско-Руско Братство Светог Владике Николаја и Светог Цара Николаја, 2010.

Конда́къ в҃.

Прови́дѧ бѣды̑ и҆ собла́зны мнѡ́гїѧ, на ро́дъ се́рбскїй гра́дꙋщыѧ, и҆ ча̑дъ бж҃їихъ смѧте́нїе, па́стырю до́брый, ст҃е бж҃їй нїко́лае, проповѣ́д[ов]алъ є҆сѝ ᲂу҆се́рднѡ, написа́вый кни̑ги бг҃одꙋхнове́нныѧ во мно́жествѣ: да, гла́дꙋ же и҆ засꙋ́сѣ безбо́жїѧ прише́дшымъ, бы́ли бы́ша пи́ща и҆ питїѐ ча́дѡмъ твои̑мъ. ѻ҆ни́ же ви́дѣвше сїѧ̀ восѻ́чїю, бл҃гочⷭ҇тнѡ и҆ є҆диномꙋ́дренно вопїѧ́хꙋ бг҃ꙋ: А҆ллилꙋ́їа!

І҆косъ в҃.

Ра́зꙋмъ вы́шнїй дарова́сѧ тѝ, ст҃ы́й нїко́лае, непщева́ти гѡ́рнѧѧ ѿ ю҆ности твоеѧ̀: ꙗ҆́кѡ дадесѧ тѝ мꙋ́дрость бг҃осло́вїѧ и҆ дх҃ъ мл҃твенный. ты́ же посто́мъ, бдѣ́нїемъ и҆ слеза́ми, мнѡ́гїѧ и҆ бога̑тныѧ добродѣ́тєли стѧже́нныѧ, по все́й вселе́ннѣй мл҃тивно сѣ́ѧлъ є҆сѝ. тогѡ̀ ра́ди сла́вѧще тѧ̀, за хр҃та̀ заточе́нїе, бїє́нїѧ и҆ сле́зы претерпѣ́вшаго, воспѣва́емъ сицева̑ѧ: Ра́дꙋйсѧ, и҆́стины правосла́вїѧ нешбори́маѧ стѣно̀: ра́дꙋйсѧ, ѻ҆́че, ѻ҆ц҃є́въ сла́во и҆ красото̀. ра́дꙋйсѧ, даро́въ дх҃а бж҃їѧ сосꙋ́де златы́й: ра́дꙋйсѧ, ᲂу҆че́нїй безбо́жныхъ и҆ ло́жныхъ ѡ҆бличи́телю ст҃ы́й. ра́дꙋйсѧ, слове́съ живота̀ вѣ́чнагѡ бл҃говѣ́стниче неꙋмолка́емый: ра́дꙋйсѧ, па́стырю до́брый и҆ стра́же ѻ҆ве́цъ твои́хъ неꙋсыпа́емый. ра́дꙋйсѧ, ло́жь ѡ҆бличи́вый и҆ ст҃о́е правосла́вїе ᲂу҆тверди́вый: ра́дꙋйсѧ, вели́кїй ви́тѧзю, ѕлосла́вїе латі́нское ѡ҆бори́вый. ра́дꙋйсѧ, въ бѣ́дѣ и҆ ско́рби лю́демъ ско́рый ᲂу҆слы́шителю: ра́дꙋйсѧ, не́мощей на́шихъ мл҃рдный цѣли́телю. ра́дꙋйсѧ, бл҃гтїю дх҃а ст҃а́гѡ бога́тнѡ ѡ҆зарѐнный: ра́дꙋйсѧ, равноап҃льный па́стырю и҆ ᲂу҆ч҃телю вселе́ннѣй. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ г҃.

Си́ла вы́шнагѡ, ст҃ы́й нїко́лае, ѿ ю҆ности вои́стиннꙋ хранѧ́ше тѧ̀: ᲂу҆глѣба́ющꙋ тѝ въ рѣцѣ̀ гра́дцѣ, гдⷭ҇ь сп҃се́ тѧ рꙋко́ю ѻ҆́трока срѣ́тена: ѻ҆те́цъ же тво́й и҆скꙋпи́ тѧ ѿ разбо́йника на *тре́хъ стѣ́хъ*64 дꙋка̑тъ: превозмо́глъ є҆сѝ балка́нскꙋю голго́дꙋ ра́тнꙋю, и҆

покꙋше́нїй на живо́тѣ тво́й мно́жество, жи́вꙋ ти̑ и҆зше́дшꙋ и҆з̾ ᲂу҆зи́лища дахаꙋ а҆́дова. мы́ же но́ва тѧ̀ а҆пⷭ҃ла, прⷪ҃ро́ка и҆ ст҃и́телѧ и҆мꙋ́ще, храни́вшемꙋ тѧ̀ гдⷭ҃ꙋ бл҃года́рнꙋю возно́симъ пѣ́снь: А҆ллилꙋ́їа!

І҆косъ г҃.

Умѣ́ѧ тща́нїе ѡ҆ по́двизѣ и҆ноческагѡ равноа́гг҃льнагѡ житїѧ̀, пꙋсты́нниче ѻ҆хрі́дскїй нїко́лае, ѿ лѣ́та до лѣ́та проходи́лъ є҆сѝ стремни̑ны ст҃огѡ́рскїѧ, взыска́ѧй пꙋсты́нники да насладѝшисѧ бесѣ́дъ ст҃ы́хъ: та́кѡ восходи́лъ є҆сѝ ѿ си́лы въ си́лꙋ, ѿ дѣѧ́нїѧ къ бг҃овидѣ́нїю, приражаѧсѧ во́зрастꙋ хрⷭ҃то́вꙋ. мы́ же дивѧ́щесѧ ре́вности, подвигѡ́мъ и҆ любвѝ твое́й, пое́мъ тѝ: Ра́дꙋйсѧ, дꙋше́ю все́ю, срⷣ҃цемъ и҆ ᲂу҆мо́мъ хрⷭ҃та̀ возлю́бль: ра́дꙋйсѧ, є҆гѡ̀ бл҃го́е и҆го на себѐ прїе́мъ. ра́дꙋйсѧ, тщеты̀ и҆ бла́га сегѡ̀ мі́ра ѿрекі́йсѧ: ра́дꙋйсѧ, нб҃нагѡ ѻ҆́чества пла́меннѣ влекі́йсѧ. ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́хъ гдⷭ҃нихъ за́повѣдей блюсти́телю: ра́дꙋйсѧ, и҆змла́да бл҃гоговѣ́йный мл҃твы чти́телю. ра́дꙋйсѧ, наро́дꙋ се́рбскомꙋ хрⷭ҃то́въ пꙋ́ть показа́вый: ра́дꙋйсѧ, ча̑да твоѧ̑ моле́ньми те́плыми ѡ҆сѣнѧ́вый. ра́дꙋйсѧ, мл҃твою свое́ю ѿ скорбе́й на́съ и҆збавлѧ́еши: ра́дꙋйсѧ, ѿ ѕлы́хъ клеве́тъ лю́ди крѣ́пкѡ защища́еши. ра́дꙋйсѧ, но́вый златоꙋ́стый проповѣ́дниче чꙋде́сный: ра́дꙋйсѧ, земны́й а҆́гг҃ле и҆ чл҃вѣ́че нб҃ный. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ д҃.

Сꙋ́рю и҆скꙋше́нїй проти́вꙋ на́шеѧ ст҃ы́ѧ цр҃кве воздвиза́емꙋю, предꙋ́зрѣлъ є҆сѝ, ст҃и́телю нїко́лае, ꙗ҆́кѡ па́стырь до́брый ᲂу҆чѧ́й ѻ҆́вцы хрⷭ҃тѡ́вы стра́хꙋ бж҃їю. проходѧ̀ концы̀ вселе́нныѧ, проповѣ́д[ов]алъ є҆сѝ є҆ѵ҃ліе во тьмѣ̀ невѣ́дѣнїѧ сѣдѧ́щымъ, да въ мл҃твѣ бдѧ́ще, и҆́стиннꙋю вѣ́рꙋ и҆ за́пѡвѣди гдⷭ҃ни хранѧ́ще, пред̾ ни́мъ чи́стымъ срⷣ҃цемъ ходѧ́ще, ра́достнѡ є҆мꙋ̀ воскли́кнꙋтъ: А҆ллилꙋ́їа!

64* или: трїе́хъ / тре́хъ сѡ́тъ.

Ї́косъ д҃.

Слы́шаще тѧ̀, златоу́стый хр҃то́въ нїко́лае, сосу́дъ и҆збра́нъ, преиспо́лнь дарѡ́въ дх҃а и҆ пѡ́двигъ мл҃рдїѧ, оу҆бо́гихъ ревни́телѧ, вдови́цъ и҆ си́рыхъ пита́телѧ, стра́ждꙋщихъ защи́тителѧ и҆ оу҆тѣ́шителѧ, за грѣ́шныхъ слѣ́знагѡ мл҃твенника, лю́дїе со всѣ́хъ стра́нъ притека́ютъ ти̑. съ ни́ми же кꙋ́пнѡ и҆ мы̀ ѡ҆ грѣсѣ́хъ свои́хъ ка́ющесѧ, и҆ предста́тельства твоегѡ̀ пред̾ гдⷭ҇емъ проси́тельнѣ молѧ́ще, велегла́снѡ вопїе́мъ: Ра́дꙋйсѧ, всегѡ̀ себѐ въ же́ртвꙋ гдⷭ҇еви принесы́й: ра́дꙋйсѧ, на высотꙋ̀ безстра́стїѧ смире́нѡ возше́дый. ра́дꙋйсѧ, хр҃то́въ вои́телю за и҆́стинꙋ добропобѣ́дный: ра́дꙋйсѧ, нб҃нагѡ домострои́телѧ ра́бе бл҃гі́й и҆ вѣ́рный. ра́дꙋйсѧ, пред̾ гдⷭ҇емъ на́съ непосты́днѡ заступа́ѧй: ра́дꙋйсѧ, невѣ́рїемъ ѡ҆бѣ́ѧтыѧ просвѣща́ѧй. ра́дꙋйсѧ, любо́вїю свое́ю заблꙋ́ждшыѧ вразꙋмлѧ́ѧй: ра́дꙋйсѧ, во грѣсѣ́хъ ка́ющыѧсѧ ско́рѡ оу҆тѣша́ѧй. ра́дꙋйсѧ, оу҆чє́нїи твои́ми пита́вый ны̀ и҆ грѣ́вый: ра́дꙋйсѧ, мнѡ́гаѧ ча̑да ст҃ы́мъ дх҃омъ породи́вый. ра́дꙋйсѧ, наста́вниче взыскꙋ́ющихъ и҆́стины: ра́дꙋйсѧ, преизѡби́льное ѡ҆дожде́нїе нб҃нагѡ бг҃омы́слїѧ. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ є҃.

Жⷭ҇твенный свѣ́тъ ѡ҆сїѧ̀ темни́цꙋ твою̀, мч҃ниче нїко́лае, тоѧ̑ стѣ́ны бы́ша пла́мень ѻ҆́гненный, є҆гда̀ въ герма́нстѣмъ оу҆зи́лищи дахꙋ̀ ꙗ҆ви́сѧ ти̑ хр҃то́съ ѡ҆бодрѧ́й тѧ̀: кі́йждо бо сп҃се́нїѧ и҆щѧ́й да во́зьметъ кр҃тъ сво́й и҆ грѧде́тъ по не́мъ, всѧ́кое страда́нїе оу҆́бѡ привре́меннѡ, цр҃твїе же бж҃їе є҆́сть вѣ́чнѡ. та́кожде и҆ ты̀ гдⷭ҇а взыскꙋ́ющымъ показа́лъ є҆сѝ, наꙋча́ѧ во смире́нїи непреста́ннѡ воспѣва́ти: А҆ллилꙋ́їа!

Ї́косъ є҃.

И҆дѧ́й чи́стое и҆ ст҃о́е житїѐ твоѐ, и҆сповѣ́дниче нїко́лае, вра́гъ ро́да чл҃вѣ́ча вожделѣ́ тѧ погꙋби́ти: наведе́ бо на тѧ̀ и҆скꙋше́нїй мно́жество, и҆ на живо́тъ тво́й покꙋше́нїѧ да́же до насме́ртническа заточе́нїѧ, и҆дѣ́же са́мъ ꙗ҆ви́сѧ ти̑ ꙗ҆́кѡ пова́пленъ гдⷭ҇и́нъ и҆ фїлосо́фъ, є҆го́же ты̀, преиспо́лнь дх҃а ст҃а́гѡ, побѣжда́ше гл҃го́ломъ оу҆́стъ

твои́хъ. се́й бо гнѣ́вен на тѧ̀ ꙗ҆́кѡ смра́дный ды́мъ и҆счезѐ. мы́ же дивѧ́щесѧ ти̑, за хрⷭ҇та̀ мнѡ́гїѧ мꙋ́ки претерпѣ́вшꙋ, съ ѻ҆чесѝ сле́зными восклица́емъ ти̑ сицева̑ѧ: Ра́дꙋйсѧ, неѕло́бїемъ свои́мъ дꙋ́ха ѕло́бы побѣжде́й: ра́дꙋйсѧ, си́лою бж҃їѧ блгⷭ҇ти враги̑ ви́димыѧ и҆ неви́димыѧ потребле́й. ра́дꙋйсѧ, мл҃твою свое́ю а҆́гг҃лы мра́ка и҆згонѧ́ѧй: ра́дꙋйсѧ, въ смире́нїи и҆ кро́тости подо́бїе хрⷭ҇тꙋ̀ ꙗ҆влѧ́ѧй. ра́дꙋйсѧ, бл҃говѣ́стїемъ твои́мъ сꙋпоста́ты посрамлѧ́ѧй: ра́дꙋйсѧ, словесы̀ твои́ми сі́лы а҆́да сотрѧса́ѧй. ра́дꙋйсѧ, жестоковы́йныхъ и҆ ѕлы́хъ дꙋ́шъ бл҃го́е ᲂу҆мѧгче́нїе: ра́дꙋйсѧ, рꙋкꙋ̀ твоѥ́ю воздѣ̑ѧнїи нб҃сѥ́мъ ѿворе́нїе.*65 ра́дꙋйсѧ, мл҃твами твои́ми ка́ющыѧсѧ грѣхѡ́въ свобожда́ѧй: ра́дꙋйсѧ, трꙋды̑ твои́ми пра́вды а҆́лчꙋщыѧ пита́ѧй. ра́дꙋйсѧ, серде́цъ ѡ҆камене́нныхъ ско́рый пробꙋди́телю: ра́дꙋйсѧ, наги́хъ покрови́телю и҆ плѣ́нныхъ свободи́телю. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ ѕ҃.

Пропове́дницы тобо́ю, вели́кїй равноапⷭ҇ле нїко́лае, по́сланнїи, ꙗ҆ви́шасѧ ма́лїи а҆пⷭ҇ли, во вре́тищи бо зе́мли сѥ́рбскїѧ проходѧ́ще, на ра́мени во влага́лищи є҆ѵⷭ҇лїе носѧ́ще, и҆́мже лю́демъ хрⷭ҇та̀ бл҃говѣ́ствꙋюще: вѣща́нїе свое̑ пре́жде дѣ́ломъ показꙋ́юще, всѧ̑ безме́здно и҆ бл҃гоговѣ́йно творѧ́хꙋ, и҆ съ наро́домъ вопїѧ́хꙋ: А҆ллилꙋ́їа!

І҆́косъ ѕ҃.

Возсїѧ́лъ є҆сѝ, ст҃и́телю нїко́лае, въ житїѝ свое́мъ па́че сїѧ́нїѧ сѣ́вернагѡ, свѣ́томъ хрⷭ҇то́вымъ всѣ́хъ просвѣща́ѧ, ᲂу҆́чникѝ свои́ми кꙋ́пно со ча̑ды и҆́хъ ѻ҆би́тели сѥ́рбскїѧ и҆сполнѧ́ѧ. тѣ́мже трꙋды̑ твоѧ̑ бл҃года́рно почита́юще, тѧ̀ ᲂу҆бл҃жа́емъ си́це восхвалѧ́юще: ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́ѧ трⷭ҇цы вѣ́рный слꙋжи́телю: Ра́дꙋйсѧ, хрⷭ҇та̀ тѣле́сныма ѻ҆чи́ма зри́телю. ра́дꙋйсѧ, хлѣ́бомъ жи́зни вѣ́чныѧ до́брѣ насыще́нный: ра́дꙋйсѧ, питїе́мъ безсме́ртїѧ длѧ вѣ́чности напое́нный. ра́дꙋйсѧ, въ пе́рстнѣмъ тѣлесѝ сла́дость нб҃ную предвкꙋси́вый: ра́дꙋйсѧ, насе́льники но́выми монастырѝ и҆спо́лнивый. ра́дꙋйсѧ, цр҃кве́й и҆ ѻ҆би́телей мно́зѣхъ сла́вный

65* или: ѿверзе́нїе.

строи́телю: ра́дуйсѧ, наста́вниче мона́хѡвъ и҆ мїрѧ́нъ оу҆чи́телю. ра́дуйсѧ, приста́нище ти́хое ѡ҆бурева́емыхъ до́льнимъ мі́ромъ: ра́дуйсѧ, на́съ ѡ҆блекі́й въ бл҃гую покаѧ́нїѧ порфи́ру. ра́дуйсѧ, ми́ра и҆ пра́вды бж҃їѧ оу҆се́рдный ревни́телю: ра́дуйсѧ, бг҃омо́льна[гѡ] во́инства хр҃то́ва сла́вный предводи́телю. Ра́дуйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ з҃.

Ѿтѧ̀ чл҃вѣколю́бецъ гдⷭ҇ь и҆ави́ти въ тебѣ̀, всебл҃же́нне нїко́лае, своѐ неизрече́нное къ лю́демъ мл҃рдїе, показа́ тѧ но́ва и҆сповѣ́дника на защи́тѣ ро́да се́рбскагѡ и҆ цр҃кве: напа́дшымъ бо є҆ретїкѡ́мъ латі̑нскимъ на ѻ҆́чество твоѐ, воздвиза́сте зна́менїе побѣ́ды со дру́ги твои́ми, не щадѧ́ще живота̀ за кр҃тъ чⷭ҇тны́й и҆ свобо́ду злату́ю, и҆ ра́достнѡ поѧ́сте бг҃у: А҆ллилу́їа!

Ікосъ з҃.

Но́ваго тѧ̀ ви́дѧ бж҃їѧ и҆збра́нника, хр҃тоно́сный нїко́лае, со слеза́ми молѧ́щасѧ бг҃у да сохрани́тъ лю́ди своѧ̀ въ вѣ́рѣ пра́дѣднѣй, наро́дъ вѣ́рный грѧдѐ по тебѣ̀, до́ндеже ѡ҆чи́стилъ є҆сѝ зе́млю ѿ є҆ретїкѡ́въ, и҆ оу҆пра́вилъ є҆сѝ ладїю̀ цр҃ко́вную ст҃оѻ҆́ческими вода́ми на восто́къ. сегѡ̀ ра́ди лю́дїе тѧ̀ хва́лѧтъ си́це: Ра́дуйсѧ, пото́па є҆́реси латі̑нскїѧ на́съ и҆збавле́й: ра́дуйсѧ, а҆мали́ка мысленнаго побѣжде́й. ра́дуйсѧ, своему̀ ро́ду ѻ҆́бразе и҆ сла́вный предводи́телю: ра́дуйсѧ, ду́шъ на́шихъ ѿ тщеты̀ за́падныѧ му́дрый спаси́телю. ра́дуйсѧ, сле́знѡ ка́ющихсѧ те́плый засту́пниче: ра́дуйсѧ, пред̾ пр҃то́ломъ бж҃їимъ на́шъ непреста́нный мл҃твенниче. ра́дуйсѧ, на бж҃твеннѣй стра́жи вѣ́ры а҆пⷭ҇льскїѧ оу҆твердї́телю: ра́дуйсѧ, ѕ҃ловѣ́рїѧ и҆ ѕ҃ловѣ́рїѧ прогони́телю. ра́дуйсѧ, ѡ҆бременённыхъ грѣхѝ мно́гими непосты́дное оу҆вѣре́нїе: ра́дуйсѧ, скорбѧ́щихъ сла́вное бл҃гтїю оу҆вѣнча́нїе. ра́дуйсѧ, пресвѣ́тлый сто́лпе, по пусты́ни мра́чнѣй на́мъ води́телю: ра́дуйсѧ, грѣ̑хъ сокрове́нныхъ прозорли́вый ѡ҆бличи́телю. Ра́дуйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ и҃.

Стра́нно чꙋ́до показа́сѧ дерзнове́нїе твоѐ, дх҃оно́сный нїко́лае, заклина́ющꙋ тѝ сꙋпоста́ты земли̑ се́рбскїѧ, и҆лѝ да причте́нъ бꙋ́деши стрѣлѧ́емымъ гра́жданѡмъ кра́лева гра́да, и҆лѝ да преста́нꙋтъ стрѣлѧ́нїе па́ствы твоеѧ̀. ѻ҆ни́ же ꙗ҆зы̑чницы герма́нстїи плѣни́ша тѧ̀, ѻ҆ба́че стрѣлѧ́нїе наро́дное престѧ̀. мы́ же немогꙋ́ще и҆зрещѝ страда̑нїѧ твоѧ̑ и҆ мл҃твенныѧ сле́зы, ѡ҆ лю́дехъ тобо́ю и҆сточе́нныѧ, те́плѣ тѧ̀ бл҃годари́мъ, и҆ хр҃та̀ побѣди́телѧ сме́рти сла́вимъ: А҆ллилꙋ́їа!

І҆косъ и҃.

Е́сь вои́стиннꙋ дѣ́латель вїногра́да хр҃то́ва є҆сѝ, премꙋ́дрый нїко́лае, мѣ́рѧй всѧ̑ писа́нїемъ сщ҃е́ннымъ: ко́е бо прича́стїе пра́вдѣ къ беззако́нїю; и҆лѝ ко́е ѻ҆бще́нїе свѣ́тꙋ ко тьмѣ̀; и҆лѝ ка́ѧ ча́сть вѣ́рнꙋ съ невѣ́рнымъ; тѣ́мже ᲂу҆̀бо невѣ́рныѧ непщева́лъ є҆сѝ ꙗ҆́кѡ всѣ́хъ гѡ́ршаѧ и҆ сквє́ршаѧ бг҃ꙋ, по гл҃го́лꙋ бо прⷪ҇ро́чꙋ: речѐ безꙋ́менъ въ срⷣцы свое́мъ: нѣ́сть бг҃ъ. сегѡ̀ ра́ди безꙋ́мливїи поверга́ютъ на тѧ̀ дре́вїе и҆ ка́менїе, до́ндеже мы̀ вѣ́рнїи воспѣва́емъ тѝ сицева̑ѧ: Ра́дꙋйсѧ, вѣ́рꙋ непра́веднѡ гони́мꙋю хра́брѡ ѡ҆хранѧ́ѧй: ра́дꙋйсѧ, живо́тъ сво́й за ста́до твоѐ полага́ѧй. ра́дꙋйсѧ, вели́кимъ по́стническимъ по́двигомъ и҆ соверше́ннымъ нестѧжа́нїемъ ᲂу҆кра́шенный: ра́дꙋйсѧ, во пла́чи ѡ҆ грѣсѣ́хъ свои́хъ и҆ всегѡ̀ мі́ра дх҃омъ и҆́стины ᲂу҆тѣ́шенный. ра́дꙋйсѧ, всѣ́мъ вѣ́рою тѝ притека́[ю]щымъ хода́таю сп҃се́нїѧ: ра́дꙋйсѧ, подви́жниче неꙋсыпа́емый не вѣ́дꙋщїй ѿдохнове́нїѧ. ра́дꙋйсѧ, любо́вь пламенѣ́ющꙋю ко гдⷭ҇ꙋ ꙗ҆ви́вый: ра́дꙋйсѧ, ѻ҆гне́мъ мл҃твы стрѣ́лы враѫ̑жїѧ попали́вый. ра́дꙋйсѧ, вели́кое и҆ сла́вное бога́тство вѣ́рныхъ: ра́дꙋйсѧ, сбы́тїй грѧдꙋ́щихъ прⷪ҇ро́че достовѣ́рный. ра́дꙋйсѧ, дарѡ́въ дх҃о́вныхъ свѣ́щниче неꙋгаси́мый: ра́дꙋйсѧ, ѻ҆би́тели рѧ̑йскїѧ со ст҃ы́ми наслѣ́дивый. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ д҃.

Всѣ́мъ на ра́дость во и҆скуше́нїихъ и҆ ско́рбехъ сꙋ́щымъ показа̀ гдⷭ҇ь тѧ̀ па́стырѧ вели́каго, бг҃оно́се ѻ҆́че на́шъ нїко́лае, бѡлѣ́зни и҆сцѣлѧ́ющаго, ѕлы̑ѧ дꙋ́хи и҆зъ люде́й и҆згонѧ́ющаго, ѿ непра́ведныѧ сме́рти сп҃са́ющаго, къ покаѧ́нїю призыва́ющаго. цр҃твїе нб҃ное въ ср҃ца́хъ людски́хъ бо насажда́еши, бг҃а ѡ҆ сп҃се́нїи на́шемъ ᲂу҆молѧ́ѧ. мы́ же твоеѧ̀ по́мощи взыскꙋ́юще, съ вѣ́рою и҆ наде́ждою восклица́емъ: А҆ллилꙋ́їа!

Ікосъ д҃.

Ѣтї̑и многовѣща́нїи не возмо́гꙋтъ и҆зрещѝ си́лꙋ про́повѣди и҆ мл҃твы твоеѧ̀, треблѫ́ѥ́нне нїко́лае, пре́далъ бо є҆сѝ себѐ на слꙋже́нїе бли̑жнимъ, всѣ́мъ бы́сть всѧ̑: совѣ́тникъ бл҃гі́й недꙋмѣва́ющымъ, ᲂу҆тѣ́шитель ᲂу҆ныва́ющымъ, заблꙋ́ждшихъ кро́ткое вразꙋмле́нїе, болѧ́щихъ ско́рое и҆сцѣле́нїе, си́рыхъ и҆ немощны́хъ пита́тель и҆ защи́титель, дꙋ́шъ на́шихъ всемо́щный воскр҃и́тель. сегѡ̀ ра́ди вопїе́мъ тѝ: Ра́дꙋйсѧ, ни́щихъ и҆ ᲂу҆бо́гихъ мл҃тивый покрови́телю: ра́дꙋйсѧ, правосла́внагѡ просвѣще́нїѧ вели́кїй ᲂу҆ч҃телю. ра́дꙋйсѧ, къ тебѣ̀ притека́ющымъ ѻ҆те́цъ чадолюби́вый: ра́дꙋйсѧ, во словесѣ́хъ любвѐ ѡ҆бодре́нїе и҆ ᲂу҆тѣше́нїе и҆̀мъ ꙗ҆ви́вый. ра́дꙋйсѧ, лѣ́ствице вели́каѧ, на нб҃о возводѧ́щаѧ: ра́дꙋйсѧ, ст҃а́ѧ ба́не, со́вѣсть ѡ҆мыва́ющаѧ. ра́дꙋйсѧ, врачꙋ̀ премꙋ́дрый, всѣ́хъ недꙋ́гъ дꙋхо́вныхъ и҆сцѣли́телю: ра́дꙋйсѧ, наде́жный живота̀ въ мі́рѣ се́мъ пꙋтеводи́телю. ра́дꙋйсѧ, ср҃ца̀ на̑ша напаѧ́ющїй росоно́сный ѻ҆́блаче: ра́дꙋйсѧ, цр҃твїѧ нб҃нагѡ земны́й наслѣ́дниче. ра́дꙋйсѧ, а҆́лчꙋщымъ и҆ гла̑днымъ ᲂу҆хлѣ́бїѧ пода́телю: ра́дꙋйсѧ, лжѝ и҆стреби́телю и҆ и҆́стины рачи́телю. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ ї҃.

Сп҃си́тельнагѡ твоегѡ̀ по́двига, ст҃и́телю нїко́лае, дости́гъ сконча́нїѧ, на мл҃твѣ колѣнопреклоне́ннѡ ст҃ꙋ́ю дꙋ́шꙋ твою̀ въ рꙋ́цѣ бж҃їи пре́далъ є҆сѝ, ю҆̀же а҆́гг҃ли ст҃і́и вознесо́ша горѣ̀ ко пр҃то́лꙋ вседержи́телѧ, да предстои́ши въ сла́вѣ невече́рнѣй, со всѣ́ми ст҃ы́ми молѧ̀ є҆ди́наго чл҃вѣколю́бца дарова́ти покаѧ́нїе нерадивомꙋ ѡ҆ вѣ́рѣ ро́дꙋ на́шемꙋ. мы́ же кꙋ́пнѡ съ ᲂу҆мили́ѥнїемъ є҆мꙋ̀ взыва́емъ: А҆ллилꙋ́їа!

І҆косъ і҃.

Стѣ́ны зда́ннагѡ тобо́ю хра́ма ᲂу҆поко́иша въ коне́цъ твоѧ̑ чⷭ҇тны̑ѧ мо́щи, ст҃е нїко́лае, въ ле́личи ве́си рожде́нїѧ твоегѡ̀, въ ню́же заповѣ́да пренести́ тѧ, є҆гда̀ и҆́мать вре́мѧ и҆спо́лнитисѧ. преꙋвѣ́дѣвъ бо свы́ше ско́рꙋю кончи́нꙋ свою̀, поиска̀ и҆зъ кра́лева ковѣ́ръ се́рбскїй ті̑ въ пелены̀ мѣ́стѡ и҆ го́рсть се́рбскїѧ землѝ: кр҃тъ же гро́бищный созда̀ свои́ма рꙋка́ма, повелѣ́въ въ про́стѣ ра́цѣ дре́вѧнѣ тѧ̀ погребстѝ. мы́ же, таково́мꙋ твоемꙋ̀ смире́нїю дивѧ́щесѧ, поѐмъ тѝ: Ра́дꙋйсѧ, кончи́ною твое́ю ст҃ость житїѧ̀ на́мъ показа́вый: ра́дꙋйсѧ, въ млⷭ҇твѣ ᲂу҆мили́нный дꙋ́хъ тво́й гдⷭ҇еви преда́вый. ра́дꙋйсѧ, вѣнце́мъ безсме́ртїѧ ѿ рꙋкѝ цр҃ѧ̀ цр҃твꙋю́щихъ главо̀ вѣнча́ннаѧ: ра́дꙋйсѧ, млⷭ҇твенныхъ и҆ по́стническихъ подвигѡ́въ сокро́вищнице та́йнаѧ и҆ сла́внаѧ. ра́дꙋйсѧ, ᲂу҆́мъ тво́й и҆ ср҃це млⷭ҇твенно въ бг҃ѣ ᲂу҆твердивый: ра́дꙋйсѧ, тве́рдый сто́лпе бл҃гочⷭ҇тїѧ неколеби́мый. ра́дꙋйсѧ, свѣти́льниче неꙋгаси́мый, бж҃їимъ пла́менемъ возжже́нный: ра́дꙋйсѧ, сп҃си́телѧ и҆ пра́вды є҆гѡ̀ ра́ди и҆згна́нниче и҆ сонаслѣ́дниче цр҃твїѧ бл҃же́нный. ра́дꙋйсѧ, млⷭ҇твенниче ѡ҆ сп҃се́нїи дꙋ́шъ на́шихъ сле́зный и҆ ᲂу҆се́рдный: ра́дꙋйсѧ, моще́й принесе́нїемъ ᲂу҆тѣ́шивый на́съ млⷭ҇рдно. ра́дꙋйсѧ, на же́ртвенницѣ бж҃їемъ се́рбскаѧ же́ртво но́ваѧ: ра́дꙋйсѧ, ѻ҆чⷭ҇твꙋ твоемꙋ̀ земно́мꙋ сла́во мно́гаѧ. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ а҃і.

Пѣ́нїе непреста́нное прест҃ѣ́й тр҃цѣ возносѧ̀, бг҃оно́сный нїко́лае, цѣлокꙋ́пнымъ*[66] житїе́мъ твои́мъ вели́кїй и҆сповѣ́дникъ и҆́стины ѧ҆ви́лсѧ є҆сѝ, сі́есть правосла́вїѧ ᲂу҆твержде́нїе: вѣ́ры, наде́жды и҆ любвѐ наставле́нїе: цр҃кви, ѻ҆чⷭ҇твꙋ и҆ всѧ́цѣй дꙋшѝ застꙋпле́нїе. сегѡ̀ ра́ди бл҃года́рни сꙋ́ще гдⷭ҇еви, таковꙋ́ю млⷭ҇ть є҆гѡ̀ къ на́мъ восхвалѧ́емъ: А҆ллилꙋ́їа!

66* боље: всецѣ́лымъ.

Ї́косъ а҃і.

Свѣтозарную лучу̀ во мра́цѣ невѣ́дѣнїѧ сꙋ́щымъ па́че по ᲂу҆спе́нїи твое́мъ возсїѧ́вшꙋю, ви́димъ тѧ̀, [ст҃и́телю]*[67] хр҃то́въ нїко́лае. мно́зїи бо, ᲂу҆мꙋ̀ помрачи́вшꙋсѧ, нача́ша па́ки проповѣ́дати ᲂу҆бѡ сꙋевѣ́рїѧ и҆ є҆ре́си ѿве́ргнꙋтыѧ дре́вле, но́вою же го́ршею всее́ресїю ѿ всѣ́хъ ѕловѣ́рїй сочине́нною ста́до твоѐ гꙋбѧ́ще. мы́ же мра́къ се́й и҆ повѣ́трїѧ ꙗ҆довѝтаѧ ѿгна́ти молѧ́ще, съ ᲂу҆пова́нїемъ тѝ вопїе́мъ: Ра́дꙋйсѧ, блиста́ющаѧ мо́лнїе, є҆ре́си пожига́ющаѧ: ра́дꙋйсѧ, гро́ме свѣ́тлый, ᲂу҆страша́ющїй соблазнѧ́ющыѧ. ра́дꙋйсѧ, ѿ вра̑гъ ви́димыхъ и҆ неви́димыхъ ско́рый и҆зба́вителю: ра́дꙋйсѧ, болѧ́щихъ и҆ недꙋ́жныхъ мл҃рдный и҆сцѣли́телю. ра́дꙋйсѧ, со́ле землѝ, ѿ поги́бели на́съ сп҃са́ющаѧ: ра́дꙋйсѧ, свѣ́те мі́ра, чл҃вѣ́ки просвѣща́ющїй. ра́дꙋйсѧ, любо́вїю свое́ю всѧ̑ концы̀ ѻ҆́чества твоегѡ̀ ѡ҆бѧ́вый: ра́дꙋйсѧ, ꙗ҆́кѡ и҆ всемꙋ̀ мі́рꙋ мꙋ́дростїю и҆ любо́вїю возсїѧ́вый. ра́дꙋйсѧ, забвє́нными всѣ́ми, си̑рымъ и҆ ᲂу҆бѡ́гимъ застꙋпле́нїе: ра́дꙋйсѧ, побѣди́телѧ сме́рти и҆ пречⷭ҇тыѧ є҆гѡ̀ мт҃ре при́сное бл҃годаре́нїе. ра́дꙋйсѧ, бла̑гъ земны́хъ и҆ нб҃ныхъ незави́стный пода́телю: ра́дꙋйсѧ, лꙋка́выхъ дѣ́лъ льстецѧ̀ крѣ́пкїй побѣди́телю. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ в҃і.

Сл҃̑тныхъ даро́въ дх҃а ст҃а́гѡ и҆сто́чника тѧ̀ вѣ́дꙋще, влады́ко нїко́лае, сїѧ̑ бл҃года́рнѡ прїе́млемъ и҆ бл҃гоговѣ́йнѡ тѧ̀ мо́лимъ: ᲂу҆молѝ щедрода́телѧ хр҃та̀, да храни́тъ цр҃ковь свою̀ ст҃ꙋ́ю невреждє́ннꙋ ѿ невѣ́рїѧ, раско́ла, є҆ресе́й, па́че же ѿ новѣ́йшїѧ всее́реси, да твои́мъ застꙋпле́нїемъ бѣ́дъ и҆ напа́стей и҆збавлѧ́еми, взыва́емъ бг҃ꙋ: А҆ллилꙋ́їа!

---

[67]* мој додатак, нема у изворнику. Могуће да је нешто испуштено штампарском грешком.

І҆косъ в҃і.

Поюще по́двиги, вѡлѣ́зни и҆ трꙋды̀ равноапⷭ҇льнагѡ житі́ѧ твоегѡ̀, и҆ преслáвныхъ же твои́хъ дѣѧ́нїй мно́жество, ᲂу҆блⷭ҇жа́емъ тѧ̀, всехвáльне нїко́лае, ꙗ҆́кѡ мⷭ҇тивна мⷭ҇тве́нника пред̾ гдⷭ҇емъ ѡ҆ сп҃се́нїи дꙋ́шъ на́шихъ, и҆ съ любо́вїю зове́мъ тѝ си́це: Ра́дꙋйсѧ, чⷭ҇тотꙋ̀ дꙋшѝ и҆ тѣ́ла непоро́чнѣ сохрани́вый: ра́дꙋйсѧ, красѡты̀ ми́ра сегѡ̀ во ᲂу҆ме́ты вмѣни́вый. ра́дꙋйсѧ, всѣ́мъ се́рбскимъ бг҃омо́льцемъ ѻ҆те́цъ чадолюби́вый: ра́дꙋйсѧ, ꙗ҆́коже и҆ сро́дникѡмъ твоѝмъ во и҆́ночествѣ процвѣстѝ пособи́вый. ра́дꙋйсѧ, бг҃оизбра́нный па́стырю твоегѡ̀ ро́да се́рбскагѡ: ра́дꙋйсѧ, є҆динодꙋ́шный дрꙋ́же [є҆дино]кро́внагѡ наро́да рꙋ́сскагѡ. ра́дꙋйсѧ, цр҃ѧ̀ великомч҃ника почита́телю, є҆мꙋ̀ тезоиме́нный: ра́дꙋйсѧ, въ че́сть мч҃никѡвъ цр҃твенныхъ воздви́гнꙋвый на ѻ҆хрі́дѣ хра́мъ въ ми́рѣ пе́рвый. ра́дꙋйсѧ, цр҃ѧ́ же ѻ҆́бразъ въ се́рбскихъ хра́мѣхъ написа́ти повелѣ́вый: ра́дꙋйсѧ, же́ртвꙋ є҆гѡ̀ за лю́ди съ мч҃ничествомъ цр҃ѧ̀ ла́зарѧ на ко́совѣ [по́ли]*68 ра́внѡ почита́вый. ра́дꙋйсѧ, правосла́вныѧ и҆́стины вели́кїй и҆сповѣ́дниче: ра́дꙋйсѧ, ст҃ѡчⷭ҇ескихъ преда́нїй сла́вный проповѣ́дниче. Ра́дꙋйсѧ, ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, вели́кїй се́рбскїй просвѣти́телю!

Конда́къ г҃і.

Пресвѣ́тлый и҆ пречꙋ́дный ᲂу҆го́дниче хр҃то́въ, ст҃и́телю ѻ҆́че на́шъ нїко́лае, всехва́льный и҆ всечⷭ҇тны́й а҆рхїере́ю бж҃їй! За преди́вное твоѐ слꙋже́нїе сп҃се́нїю ро́да правосла́внагѡ*69 прїимѝ во бл҃годаре́нїе ѿ на́съ сїѐ ма́лое моле́нїе тебѣ̀ возноси́мое, ꙗ҆́коже гдⷭ҇ь прїѧ́тъ лѥ́птѣ двѣ̀ ѿ вдови́цы ᲂу҆бо́ги,*70 и҆ ᲂу҆молѝ гдⷭ҇а на́шегѡ і҆и҃са хр҃та̀ и҆зба́вити на́съ всѣ́хъ бѣ́дъ вре́менныхъ и҆ вѣ́чныхъ, да съ тобо́ю вкꙋ́пѣ въ цр҃твїи є҆гѡ̀ велегла́снѡ воспои́мъ є҆мꙋ̀: А҆ллилꙋ́їа!

Конда́къ се́й гл҃го́ли три́жды.

68* мој додатак, нема у изворнику.

69* или: се́рбскагѡ / рꙋ́сскагѡ.

70* или: ᲂу҆бо́гїѧ.

И҆ па́ки чте́тсѧ а҃-й ї҆косъ:

Агг҃ла мл҃твы и҆ проповѣ́дника покаѧ́нїѧ:

И҆ конда́къ а҃-й:

И҆збра́нный проповѣ́дниче и҆ преизрѧ́дный оу҆го́дниче:

Мл҃тва ко ст҃о́мꙋ вл҃цѣ нїколаю се́рбскомꙋ и҆ всеправосла́вномꙋ:

Златоꙋ́стый влады́ко ст҃ы́й хр҃то́въ нїко́лае, се́рбскїѧ страны̀ покрови́телю, и҆ всѣ́хъ правосла́вныхъ хр҃тїа́нъ просвѣти́телю, за на́съ же грѣ́шныхъ бл҃гонаде́ждный пред̾ гдⷭ҇емъ предста́телю! къ тебѣ̀ прибѣга́емъ съ вѣ́рою и҆ мо́лимтисѧ съ любо́вїю, при́зри на не́мощи на́шѧ мнѡ́гїѧ и҆ на оу҆бо́жество слове́съ на́шихъ, ѻ҆ба́че со бл҃гоговѣ́нїемъ тебѣ̀ приноси́мое, и҆ смилꙋ́йсѧ на на́съ, ѡ҆бременѣ́нныхъ и҆ разсла́бленныхъ грѣхѝ ве́лїими, и҆ оу҆молѝ хр҃та̀ бг҃а на́шего ѡ҆ всѣ́хъ скорбѧ́щихъ и҆ ѡ҆ѕло́бленныхъ, по́мощи є҆гѡ̀ тре́бꙋющихъ: некрещѐннїи оу҆бѡ да кр҃тѧ́тсѧ, невѣнча́ннїи же вѣнча́ютсѧ и҆ да хранѧ́тъ пло́дъ оу҆тро́бы своеѧ̀: тѣ́мже оу҆̀бо всѝ вѣ́рнїи поживе́мъ по за́повѣдемъ бж҃їимъ. не ѡ҆ста́ви, ѻ҆ а҆рхїере́ю гдⷭ҇ень, всемо́щнымъ твои́мъ застꙋпле́нїемъ всѧ̑ ѿ правосла́вныѧ вѣ́ры ѿстꙋпи́вшыѧ, вра́жблющыѧ и҆лѝ и҆дꙋ́щыѧ въ срѣ́тенїе волхова́нїемъ, въ невѣ́рїи, ѕловѣ́рїи и҆ сꙋевѣ́рїи же заблꙋ́ждшыѧ, и҆̀хже въ пꙋсты́ни дꙋхо́внѣй гдⷭ҇ь да ѡ҆бра́щетъ возврати́ти въ ста́до є҆гѡ̀. є҆́й, ст҃е вели́кїй и҆ но́вый оу҆го́дниче бж҃їй, вторы́й нїко́лае мл҃тивый, ꙗ҆вѝ предста́тельство твоѐ ѡ҆ на́съ грѣ́шныхъ къ вы́шнемꙋ, и҆ хода́тайствꙋй пред̾ ни́мъ твои́ми бг҃опрїѧ́тными мл҃твами ѡ҆ дарова́нїи на́мъ покаѧ́нїѧ, и҆ ѡ҆ принесе́нїи на́ми плодѡ́въ є҆гѡ̀: го́рдїи да смири́мсѧ, велѧ́довитїи же да ѡ҆бра́щемъ воздержа́нїе, любодѣ́йцы да возврати́мсѧ цѣломꙋ́дрїю, сребролюби́вїи же да бꙋ́демъ бл҃гопода́тливи, пїѧ́ницы же и҆ ѕла̑къ ꙗ҆доно́сныхъ ѕлои́мцы да ѿве́ржемсѧ ѕлы́ѧ стра́сти своеѧ̀: тѣ́мже оу҆̀бо всѝ грѣхѡ́мъ порабоще́ни навы́кнемъ покаѧ́нїю, и҆ рабо́ты вра́жїѧ свободи́мсѧ. ѻ҆ ст҃ы́й влады́ко нїко́лае, цр҃кве се́рбскїѧ и҆ вселе́нскїѧ велелѣ́пое оу҆краше́нїе, ѻ҆́ческагѡ правосла́вїѧ крѣ́пкое оу҆твержде́нїе, молѝ

ѐди́наго чл҃вѣколю́бца дарова́ти на́мъ грѣ҃шнымъ вре́мѧ на покаѧ́нїе люботрꙋ́дное въ вѣ́рѣ, терпѣ́нїи же и҆ смире́нїи, да всѝ се́рби сло́жатсѧ, ѡ҆бо́жатсѧ и҆ ᲂу҆мно́жатсѧ, по сло́вꙋ твоемꙋ̀: тѣ́мже и҆ мы̀, всѝ лю́дїе слове́нстїи, сою́зомъ бра́тскїѧ любвѐ свѧзꙋ́еми, поживе́мъ во всѧ́цѣмъ бл҃гочⷭ҇тїи и҆ ми́рѣ, возставле́нїѧ прⷭ҇то́ла правосла́вныхъ цр҃е́й ча́юще, па́че же, мл҃твами твои́ми и҆ тве́рдымъ твои́мъ покро́вомъ, сподо́бимсѧ нб҃нагѡ цр҃твїѧ ᲂу҆лꙋчи́ти, и҆дѣ́же ты̀ ны́нѣ въ незаходи́мѣмъ сїѧ́еши свѣ́тѣ, кꙋ́пнѡ съ со́нмомъ новомꙋ́ченикъ и҆ и҆сповѣ́дникъ се́рбскихъ и҆ рꙋ́сскихъ, и҆ всѣ́хъ ст҃ы́хъ ѿ вѣ́ка ᲂу҆годи́вшихъ бг҃ꙋ, ѐгѡ́же всест҃о́мꙋ и҆́мени сла́ва, че́сть и҆ поклоне́нїе, ѻ҆ц҃ꙋ̀ и҆ сн҃ꙋ и҆ ст҃о́мꙋ дх҃ꙋ, ны́нѣ и҆ при́снѡ и҆ во вѣ́ки вѣкѡ́въ. А҆ми́нь.

Коне́цъ, и҆ бг҃ꙋ сла́ва.

ЖИТИЈЕ СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ЖИЧКОГ.*[71]

ОНАЈ КОЈИ ЈЕ ИЗАБРАО ЦАРСТВО НЕБЕСКО.

Крајем XIX века „довели су једноме епископу малене тада Србије једног дечака да га упути у богословију. „Шта ће нам тај?“, рече Владика погледавши на дечака. „Зашто да шаљемо ово слабуњаво дете? Неће издржати тамо, умреће, те ћемо узалуд бацити паре“. Али, видећи како је дечак жедан науке, Владика се ипак одлучи да га пошаље у богословију.

Тако то бива: оно што изгледа мало у очима људи, велико је пред Богом. То је био Николај, велики светитељ и Златоусти наших дана ... Онај мали дечко, толико слабуњав да су се бојали да га пошаљу у школу, постао је велики учитељ Цркве Православне, проповедник Православне вере, мудри пастир, духовни вођа Србије, стуб своје Отаџбине, апостол Православља у даљним странама ...

Он је украс и слава Српске Цркве, али истовремено припада и целој Православној Цркви. Као што је за Светог Јована Златоуста рекао Свети Прокло да му само други Златоуст може одати достојну хвалу, исто тако и Епископа Николаја може похвалити само раван њему. Тако је о Владики Николају (Велимировићу) говорио његов млађи савременик, уистину раван њему у апостолском подвигу и светом животу, Свети Јован Шангајски.

А ово је сведочанство светог ученика и самолитвеника Владике Николаја, преподобног Јустина (Поповића): „Свака му је реч песма, песма вечна, песма о Вечности ...

Сви муцави, сви мутави до њега! Кроз њега је проговорила Српска душа, проговорила Светосавски сјајно, Херувимски, громовски проговорила оглувелој Српској души. Оглувелој од политике, од странаштва ...

Цео његов живот је био аманет и тестамент Светосавски, Косовски! Све жртвовати за Христа. Христа низашта. То је аманет Светог Владике Николаја. То је аманет Светога Саве. То је аманет Светога Кнеза Косовског“.

У чему је тајна величанства овог светитеља последњих времена – Владике Николаја Српског, у чему је недостижна снага његове личности и његове речи?

---

[71]* приређено према издању „*Святитель Николай Жичский: Служба – Житие – Житије*“, стр. 53-68, Цветослов, Осташков 2013. г. Превод са руског: К. Симић.

„О рождении твоем мали Лелич возвеселиса, о блаженней же кончине твоей народы Земли восплакашася“, – каже се у икосу службе Светог Владике Николаја Жичког. Никола, који је био најстарије дете у земљорадничкој породици Драгомира и Катарине, родио се као слабашан и болешљив. Међутим, од деветоро деце једино је он надживео оца и мајку да би постао слава свога народа и призвао Христу многе душе на разним континентима. Упијајући од раног детињства благочешће и веру обичних људи, цео живот је сматрао себе учеником народа, дух његов је био дубоко укорењен у традицији родне земље, земље хероја и мученика. Жудном душом и знатижељним умом касније усвајајући књишко знање, созерцатељну философију Истока и научни практицизам Запада, Никола је умео да се вине изнад Истока и Запада, устремљујући свој поглед ка Царству Небеском. Тај његов избор по завету Светога Саве и мученика кнеза Лазара Косовског осветио је све богатство знања и дарова, и одредио непоновљиви духовни лик Светог Николаја – великог Србина и свеца Васељенске Цркве.

Никола је угледао светлост Божију 1880. године, 23. децембра, на дан Светог Наума Охридског, у малом, али „Божјем селу Лелићу“, како га је сам називао.

У породици Велимировића је владала хармонија. Прота Милисав Протић, који је некада био свештеник у Жичкој епархији, наводи предиван опис заједничке породичне молитве из уста Владике Николаја: „Ја сам рођен у једном селу у дому од 45 чланова. Сваке суботе, када би био обављен посао преко седмице, скупљали смо се ми да би се помолили Богу. Увече би мој дед, глава куће, сазвао на молитву. Капеле у кући нисмо имали. Када је ружно време, молили смо се у кући, а кад је лепо време напољу, у дворишту. Звездано небо било нам је црквено кубе, Месец права икона, мили дед поп. Онда би изашао напред, стао пред нас и дубоко се поклонио и узимао кадионицу са жеравицом и тамњаном и окадио свакога од нас. Онда би изашао напред, стао. Онда је почела тиха молитва, прекидана само час по час уздасима и побожним шаптањем. Крстили смо се и молили гледајући у земљу и уздижући погледе наше пут звезда. Молитва би се завршила дубоким поклоном и гласним Амин. Када ми данас пада на памет ова молитва, ја осећам више побожности, скрушености и мирноће душевне него што сам осећао у свима великим црквама света у Европи и Америци“.

Прва духовна наставница малог Николе била је његова мајка Катарина (касније монахиња Екатерина), ретко побожна и благочестива жена. Она

је водила сина на службу и Причешће у манастир Ћелије, који се налазио пет километара од њиховог села. Она га је научила да се моли, приповедала му о Господу нашем Исусу Христу, о животу Светих и празничним данима. Касније се Владика Николај сећао тих првих лекција из веронауке и о шетњама с мајком као о најузбудљивијим утисцима из детињства.

Када је дечак порастао, родитељи су га дали у школу при манастиру Ћелије. Тамо му је поп Андрија, Николин духовни отац, познат у читавој околини по својој доброти и ведром расположењу, држао часове читања, писања и рачунања, учио га љубави према отаџбини и приповедао му о славној и тешкој српској прошлости, упознавао га са Светим Писмом и наслеђем Светих Отаца.

Учитељи су запазили Николину надареност и саветовали су његовом оцу Драгомиру да по завршетку школе пошаље сина да настави школовање у Ваљеву. Ваљевска гимназија је била на добром гласу, али је имала само шест разреда уместо осам. И тамо се Никола показао као најбољи ученик, иако је сам морао да се брине о хлебу насушном. Као и многи његови вршњаци, паралелно са учењем послуживао је у кућама имућних варошана.

По завршетку шест разреда, 1898. године, после неуспелог покушаја да се упише на војну академију (није био примљен због своје физичке слабости) младић је ступио у Београдску богословију, где је одмах привукао на себе пажњу као веома обдарен ученик.

Смер који је похађао био је не само један од најмногобројнијих, него и један од најбољих. Они који су га завршили касније су с успехом руководили Српском Православном Црквом. Поред изучавања уобичајених богословских предмета, Никола се занимао и за философију и књижевност. Ускоро је већ добро знао дела Шекспира, Волтера, Ничеа, Дантеа, Пушкина, Достојевског, Толстоја и других европских класика. Његов омиљени аутор је био песник и владар Црне Горе Владика Петар Петровић Његош, коме је посветио свој матурски рад у богословији. Николу је привлачила и мистичка мудрост далеког Истока садржана у свештеним философским књигама старе Индије. Током каснијег свог живота Владика Николај се враћао мислима Индији, жалећи што се у Азији није утврдило хришћанство, посветивши тој теми неколико радова.

Николине студентске године су биле тешке. Новац који му је слао отац једва да је био довољан за трошкове становања и за порцију пасуља. Због оскудне исхране, а нарочито због живота у мемљивом стану, Никола је добио шкрофуле, од којих је затим патио годинама.

У време школовања у богословији Никола се упознао са протом Алексом Илићем, издавачем листа „Хришћански весник“. Знаменити прота је тражио себи помоћника, тако да су му указали на образованог и много обећавајућег Николу Велимировића. Богата вила Алексе Илића са прелепим виноградима око ње била је стециште где се окупљало водеће поколење богослова и познатих људи тадашњег Београда. Учесници тог интелектуалног кружока критиковали су негативне појаве у вишој јерархији и тражили путеве решења црквених проблема. То општење поправило је и Николин материјални положај, будући да је богати прота плаћао његов рад на припремању новина, а ускоро је и сам Никола почео да у њима публикује своје чланке.

Богослови су обично по завршетку богословије одлазили на одслужење војног рока, и тек после тога би се рукополагали. Никола, међутим, није служио војску, пошто га је комисија сматрала неспособним због телесне слабости и шкрофула. Због тога је његово рукоположење било убрзано.

Одмах после завршних испита 1902. године Никола бива постављен за учитеља у основној школи у селу Драчић, десет километара јужно од Ваљева, а затим 1904. године бива преведен на дужност директора и учитеља основне школе у селу Лесковице. Тамо се спријатељио са свештеником Стеваном Поповићем, често га је пратио на требе, и захваљујући томе је ближе упознао духовни живот српских сељака.

У време распуста, Никола је по савету лекара одлазио на море, где се упознао са светињама јадранског приморја Црне Горе и Далмације. Лепоте манастира Савине и Боке Которске опеване су у једном из његових раних дела „Успомене из Боке“ (1904). Дефинитивно се излечио од тешке болести тек када је по савету једног швајцарског лекара почео да пије непрокувано млеко уместо воде.

Николи је ускоро било суђено да се опрости од миле Србије. Неочекивано је стигла вест да му је додељена стипендија за школовање у иностранству. Таква одлука је донета после разговора проте Алексе Илића са тек крунисаним краљем Петром I Карађорђевићем. Краљ је желео да упути на школовање оне који би касније могли да постану епископи у његовој држави. Прота Алекса је одмах препоручио Његовом Височанству Николу Велимировића.

Године 1905. Никола се уписује на Богословски факултет Старокатоличког универзитета у Берну, где је добро научио немачки језик. Стипендија му је дозвољавала не само да се школује на свом

факултету, него је путовао и изван Швајцарске, тако да је слушао предавања најбољих професора теологије на разним универзитетима Немачке. Своје школовање у Берну двадесетосмогодишњи Никола је блиставо окончао одбраном докторске дисертације на тему: „Вера у Васкрсење Христово као основна догма Апостолске Цркве“. Може се рећи да се сав његов даљи живот одвијао под знаком Крста и Васкрсења Христовог. Завршивши студије у Берну, путује у Енглеску. Тамо је брзо научио енглески језик и завршио Филозофски факултет на Оксфорду, где припрема још једну дисертацију. Свој други докторат „Философија Берклија“ је одбранио у Женеви, на француском језику.

Уследио је повратак у Београд са две дипломе и два доктората. Међутим, у Отаџбини бива дочекан са дозом резервисаности, пошто се образовао у римокатоличкој Европи. Николине дипломе нису биле признате. Двапут доктор морао је да полаже завршне испите за седми и осми разред гимназије, и тек тада је био примљен за суплента у Београдској богословији.

У јесен 1909. године, пошто је сахранио брата који је умро од дизентерије, Никола се и сам разболео. Та болест је изменила сав његов живот. После три дана проведена у болници, лекар је рекао да му је остало да се узда једино у Бога. Доктор Никола Велимировић се према томе понео са савршеним спокојем, понављајући с вером: „Ако је моја служба Господу потребна, Он ће ме спасти“. Тада је Никола дао завет да ће, ако оздрави, примити монашки постриг и посветити себе служењу Богу и своме народу. После шестонедељне болести је сасвим оздравио и право из болнице се упутио у Митрополију с молбом за постриг. Митрополит Димитрије је упутио доктора Велимировића у оближњи манастир Раковицу, где је после двонедељног искушеништва био пострижен 17. децембра 1909. године добивши име Николај. Дана 19. децембра исте године извршено је његово рукоположење за јерођакона, а 20. децембра за јеромонаха. На тај начин, примивши изванредно образовање, доктор Николај Велимировић одриче се световне каријере и постаје јеромонах Николај, да би предао целог себе, сва своја знања и способности на службу Богу, Цркви и српском народу.

Већ прве проповеди јеромонаха Николаја у београдској Саборној цркви наишле су на нескривено одушевљење. Долазило је да га чује све високо друштво – професори, академици, генерали, чак и сам краљ. Почело је да се говори да је место таквом човеку у Митрополији, и то чим пре, тим боље. Могуће да је такво расположење и утицало на одлуку

митрополита Димитрија да пошаље јеромонаха Николаја на школовање у Русију „да се оправослави“.

Уписујући се у Санкт-Петербуршку Духовну академију, отац Николај чак није ни поменуо завршене западноевропске факултете, него се уписао као јучерашњи богословац. Скромни студент је редовно посећивао предавања и остао неприметан за колеге до једне академске духовно-књижевне вечери, када је буквално поразио својим знањима и проповедничким даром и студенте и професоре, а нарочито Митрополита петербуршког Антонија (Вадковског), који му је обезбедио код руске Владе бесплатно путовање по целој Русији. То поклоничко путовање по руским светињама дубоко је надахнуло оца Николаја и открило му много тога. Ако је од раније познавао руску мисао из књига, сада је упознао руски живот и руског човека. Од тада се ни једне земље на свету није сећао са таквом топлином и срдачном љубављу, као Русије.

По повратку у Београд Николај предаје световне предмете и стране језике у богословији. Но зидови те образовне установе постају му тесни. Почиње да пише и публикује своје радове философско-богословског карактера. Предаје на Коларчевом универзитету и другим местима. Његове проповеди по београдским и другим црквама по својој тематици, стилу и реторици представљале су собом нешто до тада нечувено. За разлику од тадашњих проповеди, које су обично читане на јеванђелске теме, млади јеромонах је узимао теме из живота: „Лагано корача Христос“, „О мислима у огледалу“, „О омладинском песимизму“, итд., привлачећи слушаоце својом духовношћу и снагом убеђења, поетичношћу и оригиналношћу слога. У односу на њега нико није могао да остане равнодушан. Похвале на његову адресу су се смењивале са нападима. И тако ће остати током целог његовог живота.

У зиму 1912. године почиње Први балкански рат за коначно ослобођење Балканског полуострва од турског јарма. Отац Николај се одриче у корист државе своје плате у богословији и заједно са војском одлази на фронт. Он не само да бодри и теши народ својим патриотским проповедима, него и сам у својству добровољца болничара указује помоћ болеснима и рањенима. Уочи Првог светског рата, 1914. године, излази књига његових проповеди „Изнад греха и смрти“. Тамо се налазе и такве речи: „Ништа у свету не чини човека тако ништавно маленим, као страх од смрти“.

Са избијањем светског рата Европа ступа у период тешке кризе, а пред Србијом се поставља питање опстанка. У први дан мобилизације отац

Николај ставља се на располагање војној команди и бива упућен на фронт. Међутим, као дипломата и оратор, који је владао са неколико европских језика, јеромонах Николај је могао више помоћи своме народу у његовој неравноправној и очајничкој борби. У априлу 1915. године српска влада га шаље у Сједињене америчке државе и Енглеску да објасни јавном мнењу тих земаља зашто ратује православна Србија.

У јулу 1915. године отац Николај стиже у Америку, где наставља своју „војну мисију“. Тамо је његов задатак био да уједини јужнословенске емигранте (Србе, Хрвате и Словенце), који су бежали од аустро-угарског режима и да их инспирише да ступе на страну Србије. С чашћу је извршио свој задатак – Америка је послала 20.000 словенских добровољаца на Солунски фронт да ојачају српску и савезничку војску и пружила је стотине хиљада долара материјалне помоћи пострадалима.

Затим се отац Николај упућује у Енглеску, где остаје до краја рата. У Лондону је одлучио да почне своју проповед не речима, него свирањем на фрули, пастирском инструменту из свога детињства. Када се око необичног свештеника сабрао народ, отворио је уста: „Ово је музички инструмент оног народа, који је код вас оклеветан. Вама сугеришу да су Срби народ, који убија цареве. Криве нас да смо убили аустријског престолонаследника. Ја бих желео да знате да је наш кнез Лазар 1389. године извео своју војску на Косово поље да би заклонио собом хришћанску Европу и дао свој живот за очување европске цивилизације. Тада је нас Срба било исто колико и вас, Енглеза. Сада нас је десет пута мање. Где су остали Срби? – Изгинули, борећи се за своју и вашу слободу“.

Огромне англиканске катедрале нису могле да сместе све оне који су желели да чују његове беседе. Могли су да уђу само они, који су унапред успевали да се домогну улазнице. Начелник оперативног одсека Врховног команданта Српске војске генерал Милан Миловановић чуо је од енглеског официра дословно следеће речи: „Шта се ви Срби бојите, кад за вас ратују три армије: ваша армија, савезничка армија и отац Николај!“

Предавања и проповеди из тога периода ушли су у зборник „Душа Србије“. Заиста, устима оца Николаја откривала се свету пуна суза, али несаломива српска душа: „Ни у једној земљи на свету се не говори тако много о достојној смрти, као у Србији.

Не плашити се смрти представља основни догмат српског народа током читаве наше историје. „Страх човеку каља образ често“, говорио је велики српски песник Петар Његош, Владика црногорски.

Живот није вредан тога да би се ради њега каљала част.

Величанствена херојска смрт, као белоснежни покров, прекрила је данас сву Србију, просту грешну Србију. Тамо нема више ни прљавштине ни греха. Дошли су страдања и смрт и осветили Србију. Да, сада је Србија света!“

На крају рата познати амерички научник српског порекла Михајло Пупин, одушевљавајући се великим даром свога сународника, говорио је: „Оно што је у средњем веку учинио свети Сава пред иностранством то је ових дана учинио Николај Велимировић пред Англосаксонцима“.

У то време у Лондону отац Николај пише своје познато дело „Речи о Свечовеку“. Тугујући због ратних страхота он је, слично многим својим претходницима, пре свега руским мислиоцима, маштао о животу саграђеном на свељудској љубави и пожртвовању.

У марту 1919. године Свети Архијерејски Сабор Српске Православне Цркве изабрао је оца Николаја (у узрасту од 39 година) за Епископа жичког, знаменитог манастира, који је био духовни центар средњовековне Србије и њена прва архијерејска катедра. У време посвећења у епископски чин отац Николај је плакао о Господу као новорођено дете.

Године 1920. епископ Николај је био премештен на Охридску катедру, у Македонију. Архијерејски Сабор и Патријарх Димитрије стављају пред њега задатак да васпостави у свој пуноћи црквени живот у малој удаљеној епархији.

Владика Николај по пређашњем много путује, посећује Енглеску, ради на организацији Српске Цркве у Америци, бива постављен за првог српског епископа-администратора Сједињених америчких држава и Канаде (од 1921. до 1923. године), иступа са иницијативом градње манастира Светог Саве у Либертвилу.

У том периоду је посетио Атину, Цариград, Свету Гору Атонску. Стари Охрид, суседна православна Грчка и Света Гора оставили су велики утисак на Владику Николаја. Он се у потпуности окренуо Светим Оцима и православној византијској класици и духовности. Скоро сви, који су га од раније познавали, тврдили су да је у Владикином животу дошло до фрапантне промене. Из ученог религиозног мислиоца, човека акције који је стремио да установи интелектуални дијалог са духовним трагањима савременог друштва, он постаје аскета и молитвеник, најстрожији извршитељ монашких правила, охридски пустињак. Године 1922. излази његова књига „Молитве на језеру“, плод молитвених созерцања, духовне

химне у прози: „Да могу од камења да створим свираче, и од песка језерског играче, и од лишћа свих гора певаче, да ми помогну славити Господа ... Прежалосно је слепило синова човечјих што не виде силу и славу Господњу. Тица живи у гори, и не види гору. Риба плива у води, и не види воду. Кртица рови под земљом, и не види земљу. У истини, прежалосна је једнакост човека са тицама, и рибама, и кртицама ....

Сувише Те има, Господе, дисање моје, зато Те људи не виде. Сувише си очигледан, Господе, уздисање моје, зато је пажња људи окренута од Тебе ...

Сувише служиш слугама својим, верности моја слатка, зато си изложен презрењу ...

Подједнако си велики и кад Те свет слави и кад Те свет хули. Но кад Те свет хули, већи изгледаш у очима светитеља Твојих“.

За време своје службе у Охридско-Битољској епархији епископ Николај је створио у манастиру Калиште центар женског монаштва који ће заједно са фрушкогорским манастирима Хопово и Кувеждин постати расадник српског монаштва и попуниће многе запуштене и опустеле манастире током Првог светског рата. У Битољу је старањем Владике била отворена богословија, народна кухиња и уточиште за сиромашне „Богдај“. Сличне установе је касније основао у Краљеву, Чачку, Горњем Милановцу и Крагујевцу. У народу су га ласкаво звали Деда Владика.

Двадесетих година излазе његове нове књиге: „Омилије“, „Охридски пролог“, „Мисли о добру и злу“, затим „Рат и Библија“, „Символи и сигнали“, „Царев завет“, „Номологија“, зборник песама „Духовна лира“ и друга дела.

После повратка Владике Николаја у Жичку епархију, 1934. Године у својству администратора, а 1936. године као управљајућег архијереја, још више се посветио обнављању старих и оснивању нових храмова. Овчарско-кабларски манастири, који се у народу називају Српском Светом Гором, и у стварности су почели да подсећају на светогорске. Посебну љубав и усрдност Владика Николај је уложио у обнављање старе Жиче, коју је називао Српским Сионом.

После Првог светског рата у Краљевини Југославији се ширио и јачао необичан верско-морални народни покрет. Заједница православних хришћана или Богомољачки покрет, како се чешће називао, настао је стихијски, као реакција на ширење атеизма у друштву. На предлог Светог Архијерејског Сабора за духовног вођу овог народног покрета постављен

је Владика Николај. У Жичи су се сваке године одржавали богомољачки сабори. На највећем од њих се окупљало и до сто хиљада људи. Богомољачки покрет је само Хиландару дао двадесетак искушеника и монаха. Богомољци, уједињујући се у монашке заједнице, обновили су многе српске манастире. Велика пажња је придавана издавању часописа, књига и брошура верског садржаја.

У то време није свако српско и македонско насеље имало цркву. У таквим селима Владика Николај је постављао јаке у вери народне старешине, који су уједињавали хришћане за походе у цркву, а међу походима сабирали су их по кућама на својеврсне хришћанске вечери, где се читало Свето Писмо, певале духовне песме, итд. Мноштво таквих песама на народне мелодије саставио је сам Владика Николај. Напустивши висину философије, он постаје народни мисионар, истински пастир, који „своје овце зове по имену ... и овце иду за њим, јер познају глас његов“ (Јн. 10,3-4).

После Другог светског рата, у време комунистичке диктатуре, пређашњи богомољци и њихова деца много су учинили за очување Православља у српској земљи. Из њихових редова изашло је мноштво нових свештеника и монаха.

Године 1936., када је Влада Милана Стојадиновића намеравала да закључи конкордат са Римокатоличком Црквом, Православна Црква је иступила против било каквих привилегија Ватикана у Краљевини Југославији. Епископ Николај није могао да остане по страни, него је устао у заштиту свога народа и своје Цркве са свом снагом своје усмене и писане речи. Због тога питање о конкордату није ни изнето на потврду Скупштине.

Уочи Другог светског рата светитељ је, заједно са Српским Патријархом Гаврилом (Дожићем) уложио све напоре да буде поништен противнародни пакт југословенске владе са хитлеровском Немачком, због чега је био омиљен у народу и нарочито омражен од стране окупатора. У пролеће 1941. године, ускоро после напада Немачке и њених савезника на Југославију, светитељ је био ухапшен од стране Немаца и био у почетку стављен у кућни притвор у манастиру Жичи, а затим спроведен у манастир Љубостињу, где је провео годину и по дана.

У време бојева за Краљево шест немачких авиона бомбардовало је манастир Жичу. Храм је био знатно оштећен. Све зграде су биле запаљене. За Владику је то представљало тежак ударац, јер је пре рата уложио толико љубави и снаге на обнову Жиче. У јесен 1941. године

Немци су у Краљеву спровели масовна хапшења и стрељања мушког становништва. Сазнавши за трагедију Владика Николај је, без обзира на забрану, ризикујући живот дошао у град и лично се обратио немачком команданту с молбом да прекине крвопролиће. Због тога су га тада стално доводили на саслушања. Неизвесно је како би се то завршило да јеромонах Василије није донео из Битоља – заиста су неистраживи путеви Господњи – одликовање, које је још 1935. године Владика лично добио од Хитлера за обнављање немачког војног гробља из времена Првог светског рата. Генерал који је саслушавао Владику наредио је да он буде притворен у Љубостињи.

У притвору Владика се данонећно молио и много радио. У Љубостињи је написао књиге „Теодул“, „Српски народ као Теодул“, „Индијска писма“. Верна чеда једва су успевала да га обезбеде хартијом, што у ратним условима није било лако.

Мишљу о избору Царства Небеског прожета су сва дела српског Златоуста, као и сав његов живот: „Раб Христа Бога“ – тако су себе сви називали и потписивали, почев од Стевана Првовенчаног до цара Уроша ... Тако их је све Сава упутио, Немања свима пример дао, а дух Божји на том путу укрепио ...

На двеста година пре кнеза Лазара у Крушевцу Сава и Немања, младост српска и старост српска, приволели су се Царству Небесном. То је судбоносна прекретница у животу сваког хришћанина и сваког хришћанског народа, наиме: хоће ли се приволети Царству Небесноме или царству земаљскоме. То је судбоносно било у време Немање и Саве за српски народ и сву његову доцнију историју до данас ...

Српски народ гледао је у своје владаре и челнике и у своје владике и духовнике, и од њих је примао пример ... Пример теодулије, службе Богу као смисла живота и пута за Царство Небесно“.

Без обзира на то што је Владика био у притвору, био је принуђен да учествује у животу епархије. Свештенослужитељи који су долазили код њега причали су му о стању ствари и примали од њега упутства. То је изазивало подозрење код Немаца, тако да су појачали стражу, а 3. децембра 1942. године превезли су Владику у манастир Војловицу. Тамо је у мају 1943. године био доведен и Патријарх Гаврило. Сужњима су поставили стражу, прозори и врата су били стално затворени, било им је забрањено да примају посету и пошту. Само недељом и празницима Немци су отварали цркву и дозвољавали им да служе Свету Литургију, на којој су присуствовали само затвореници. Владика није престајао да ради.

Заједно са јеромонахом Василијем (Костићем) предузео је исправку српског превода Новог Завета који је начинио Вук Караџић. Томе су биле посвећене скоро две године његовог боравка у Војловици. Поред тога, Владика је исписивао целе свеске духовних поука, стихова, молитава, а сам је уз њих цртао једноставне, дирљиве илустрације, посвећујући своје записе блиским духовним чедима. У једној из свесака сачуван је и канон који је саставио Пресветој Богородици Словесници. Почетна слова стихова прве четири песме формирају следећи акростих: „Воиловичка слава и банатска похвала, сербское украшение, всѣх болящих исцеление“.

Дана 14. септембра 1944. године Немци су у композицији теретног воза Владику Николаја и Патријарха Гаврила спровели у концентрациони логор Дахау. Обојица већ у поодмаклим годинама, болесни и измучени, делили су судбину осталих сужања. Ево шта ће касније написати Милица Зјорнова у својим мемоарима после сусрета са Владиком у Америци:

„Почели смо да се присећамо пређашњих догађаја, говорили смо о Цркви, о Русији ...

– Владико, питала сам га, да ли страдања и лишавања убијају у духовном смислу сужње концлогора или васкрсавају? Ево ја, на пример, познајем људе, и то верујуће, који у логорима нису имали снаге да се моле. Сва њихова снага је била усредсређена на комад хлеба, главицу лука, шољу топлог напитка ...

Владика је одговорио:

– У логору се дешавало да се завучеш у некакав угао и понављаш у себи: Ја сам прах и пепео. Господе, узми душу моју! И одједном се душа узноси на небо и видиш Бога лицем к лицу. Но, не можеш то да поднесеш, те му кажеш: Нисам спреман, врати ме назад! Затим поново сатима седиш и понављаш у себи: Ја сам прах и пепео. Господе, узми душу моју! М одједном те опет узноси Господ ... Укратко, сав преостали живот дао бих, ако би то само било могуће, за један час боравка у Дахау.

Владика је подигао главу и погледао ме право у очи. Нисам могла да поднесем тај поглед, јер су ме гледале очи човека, који је видео Господа лицем к лицу ...“.

Захваљујући многобројним заузимањима утицајних људи Немци су превели Патријарха Гаврила и Владику Николаја у затворску војну болницу, затим су га са оружаном пратњом послали у Баварију, а одатле у Беч.

Слом Трећег Рајха и долазак на власт комуниста у Југославији затиче сужње јерархе у Тиролу, где их ослобађа 22. америчка дивизија генерала Коленса. Патријарх Гаврило се добровољно враћа у отаџбину, а Владика Николај бира трновити пут емиграције. Године 1946. са веома скрханим здрављем стиже у Америку. Тамо наставља мисионарску, проповедничку и књижевну делатност, предаје у Богословији Светог Саве, на Академији Светог Владимира у Креству (држава Њу Јорк), у руској Семинарији Свете Тројице у Џорданвилу. Том периоду припадају његове књиге „Касијана“, „Земља Недођија“, „Жетве Господње“, и последње, незавршено дело „Једини Човекољубац“. Касније, делимично због конфликта са српским епископом Дионисијем, Владика Николај одлази у руски манастир (Светог Тихона у Саут Канану (држава Пенсилванија). Тамо предаје у духовној семинарији и постаје њен ректор. Владика одржава везу са појединцима у отаџбини, одговара на писма, шаље помоћ према својој моћи. Својим сродницима пише: „Не могу да живим и ћутим. У отаџбини ми то неће дозволити, а за затвор сам сувише стар.“

Југословенски комунисти проглашавају га за издајника и непријатеља народа. По одлуци власти Владика Николај бива лишен држављанства социјалистичке Југославије и принуђен је да се одрекне саме помисли да се врати у отаџбину. Његове књиге се читају тајно. Један од ретких људи у Србији који се нису бојали да отворено испољавају своју љубав према Владики Николају био је архимандрит Јустин (Поповић). За њега је Владика био највећи Србин после Светог Саве.

Духовни лик Владике Николаја је у том периоду запечаћен у мемоарима руског емигранта Владимира Мајевског:

„Владика Николај био је изузетно дубоковерујући и проницљиви човек ... Он је представљао Бога као Онога који борави у најскривенијим недрима наше душе. И у природи свуд, од најмањег делића прашине до огромних појава, – Владика Николај видео је и созерцавао Бога. И то стално осећање близине Божје у односу према човеку, изражавало се пре свега у молитви ...

Ја сам и не једном потпуно неочекивано наилазио на њега и затицао га на молитви. Добро памтим те тренутке. Ето, он стоји иза грана густог јаргована, готово потпуно сакривен у његове гране. Сунце обасјава својом светлошћу. Чисти прозрачни ваздух дрхти. Свуда тишина. Природа као да врши своје богослужење – и гле усред овог служења природе и служитељ Божји – гологлав и седе косе, стоји и чита хвале и благодарења Томе, Који је мудро све саздао и Који нам је тако близак; Чије се дисање

чује у сваком и најмањем грму, листићу, травци, мирисавом цветку. Поглед светитеља обраћен је небу, а уста шапћу молитве. И у силном молитвеном расположењу, све више сагиба се глава седог Старца.

Но ако би Владика приметио да се неко приближава, то је он брзо узимао обични положај, не дајући да се види чиме се занимао".

Епископ Николај је мирно отишао Господу на покладе, у недељу 18. марта 1956. године у својој келији у манастиру Светог Тихона. По речима тадашњег настојатеља Атанасија, „епископ Николај је одслужио Свету Литургију у суботу 17. марта. Све је било предивно. После службе он се упутио у трпезарију. После кратке беседе, ниско се клањајући, трипут је смирено прошапутао: „Праштајте, браћо", као да је некуда одлазио. Никада раније није тако говорио ...".

Те недеље ујутру један из свештенослужитеља је покуцао на врата собе епископа Николаја, али му нико није одговорио. Отворивши врата видео је да се Владика упокојио клечећи на коленима. Смрт га је задесила током молитве, највероватније у седам или осам сати ујутру. Из манастира Светог Тихона тело светитељево је било пренето у манастир Светог Саве у Либертвилу и сахрањено иза олтара храма у присуству великог броја верника. Када је вест о његовој смрти стигла до Београда, истог часа су зазвонила звона свих престоничких храмова, по свој Србији су одјекивала црквена звона и служили се помени.

Без обзира на комунистичку пропаганду и клевете, како током живота, тако и после смрти, његово поштовање у народу је расло, Срби су га почели прослављати и призивати у својим молитвама. Прота Милисав Протић је четрдесет година скупљао дела Владике Николаја, сва их чувајући у тајности у три примерка. Недуго пре смрти он је предао свој материјал епископу Лаврентију, који је био изабран да управља Западноевропском епархијом Српске Цркве, који је уложио много напора да би издао дела светитеља Николаја у иностранству.

Обим свих његових дела (од 13 до 25 томова у различитим издањима) је достојан дивљења, ако се узме у обзир да ни на један дан није прекидао своју подвижничку службу.

Дана 5. маја 1991. године мошти Светог Владике Николаја биле су превезене из Америке у Србију. 'Гај догађај је израстао у свенародно славље. Посебно је био величанствен светитељев сусрет 12. маја у његовом родном селу Лелићу, где се сабрало око 30 хиљада људи. Испунила се

Владикина жеља, коју је изразио за живота: да буде сахрањен тамо, где је „учио буквар“. Његове свете мошти сада почивају у храму, који је сам подигао у селу Лелићу. Дана 12. маја 1996. године била је објављена одлука Светог Синода о откривању у Лелићу мушког манастира. Дана 19. маја 2003. Године Архијерејски Сабор Српске Православне Цркве једногласно је донео одлуку о канонизацији Епископа жичког Николаја (Велимировића). Његов спомен се врши 5/18. марта (у дан упокојења) и 20. априла /3. маја (у дан преноса моштију).

Поштујући великог Светог Владику, који сада служи Небеску Литургију са светима, принесимо му молитвену песму: „Радуйса, свитителю Николае, святосавских заветов хранителю, свашенников и монахов наставниче, рода своего пастырю и учителю, Сербии Сватыя немолчная уста, покаяния огнезрачный проповедниче, мир писании твоими обогативый, к Царствию Небесному люди путеводствуя, моли о нас, отче священне, да царствием земным не прельстимся“.

Кивот са моштима свт. Николаја (Велимировића)
у његовој задужбини манастиру Лелићу.

※ НОВЫЙ СЕРБЛЯНЪ „ВЪ ГОДИ ВЪ БѢЛГРАДѢ. © НОВИ СРБЉАК 2020. ГОД. У БЕОГРАДУ. ※